

FHS
A I 108

Bestyrelsens Protokoller.

FMS
A 1108

År 1913 den 26 februari sammankommo K. F. Hushållningssällskapet medlemmar till ordinarie vinterplenium i sällskapets sessionssal i Åbo stad och bevistades detta möte av sällskapets ordförande, professor Arthur Rindell, dess viceordförande, hovrättsrådet August Juselius, ledamöterna i sällskapets Bestyrelse, godsegarne J. F. Backström, K. A. ~~suppleanter i bestyrelsen~~ Wasastjerne och Arthur Alléen, medlemmarne av sällskapets delegation, redaktören, magister J. Fr. Hagfors, direktören O. R. Gauffin, kommunalrådet Gustaf Höffstedt, godsegaren Wilhelm af Hefflin, bankdirektören, kommunalrådet O. G. Wahlström, landskamreraren, kollegiassessorn F. Edv. Stenvik, godsegaren Alarik Rosenberg, godsegaren, vicehäradshövdingen Edvard Hedenberg och godsegaren Bertil Reims, ledmöterna i sällskapet godsegaren Rafaël Franck, direktör Hugo Dahl, lantbruksingenjören J. E. von Fieandt, disponenten Sven Wadstein, sällskapets kamrerare, friherre Uno von Troil ävensom undertecknad, sällskapets sekreterare vid protokollet.

Ordföranden yttrade, att han ansåg det vara hans skyldighet till sällskapets ärade medlemmar framföra hans tacksamhet för det han blivit vald till ordförande för det ärorika sällskap, i spetsen för vilket en mängd av landets mest bemärkta män stått. Han kunde icke undertrycka en känsla av beklämning, särskildt som han icke kunde egna varken så mycken tid eller krafter, som uppdraget erfordrade. Den tid som nu var, ~~var~~ icke egnad att minska känslan av ansvar, ty arbetet för landets modernäring ~~var~~ för närvarande understad skarp kritik; varförutom krafterna upptoges av arbetet för landets nationella tillvaro, vilken åter beroade till stor del åtminstone av det förstnämnda arbetets resultat. Ordföranden vore dock färdig att yttermera spänna sina krafter, för att kunna så vidt möjligt fylla vad på honom ~~är~~ ~~an~~ ~~kom~~ ~~me~~.

2.

Det gällde även för sällskapet att pröva sig självt, att samla sig inåt. I sällskapets liv finnes flere omständigheter, vilka ^{voro} ~~ere~~ egnade att framkalla albarsamma tankar.

Frånsett den politiska ställningen, som noggsamt ~~gäve~~ ^{vore} även sällskapet ett och annat att beakta, ~~är~~ ^{vore} ju sällskapets ställning rätt egendomlig. Dess verksamhet skulle omfatta hela landet, men ~~vore~~ faktiskt till huvudsaklig del riktad till en ringa del av landet, för så vitt denna verksamhet utfördes genom statsmedel. Emellertid hade sällskapet medlemmar över hela landet. Det vore dock orätt att beskat- ta dem till fördel för den inskräktare verksamhetskrets, som blivit sällskapet anvisad. Donationsmedel finnes, vilka kunde användas för ändamål även utom detta mindre område, och det gällde att med dem verka så mycket som möjligt. Det vore en mycket kinkig uppgift att träffa det rätta. Frågan finge icke ställas så: antingen det ena eller det andra, utan vore det en maktpåliggande uppgift, att taga ihop med, huru sällskapets verksamhet skulle ordnas, för att giva det mesta möjliga.

På flere ställen hade man kunnat förmärka en tendens till splittring, och vore denna tendens berättigad, om därigenom viktiga krav kunde tillgodoses, men där dessa icke voro av alldeles oavvislig art, borde enighet fås till stånd. De smärre föreningarna borde därför upplösas och uppgå i större sällskap. Så hade fallet varit åtminstone i Nyland. Inom sällskapets område finnes en befolkning, som fått en viss böjelse för isolering, för att leva för sig, självständig å ena sidan, oeffterrettlig å andra sidan. Det vore rätt svårt att samla denna befolkning till enigt arbete, spridd som den är på öar och holmar, vilka äro svåra att komma till. Enighet ~~gav~~ dock styrka och om någonstädes behövdes stärkande enighet, ^{vore} ~~är~~ det bland den svenska allmogen, som bygga och bodde inom detta område.

Arbetet för lantbrukets framåtskridande i vårt land hade hittills huvudsakligen riktats på höjande av medlen för jordens produktion, å tekniken. I detta avseende hade även stora framsteg gjorts, men vid en granskning skulle man lätt finna, att ännu mycket återstår att göra och att produktionen ännu mycket ~~kunde~~ ^{vore} ökas såväl i ekonomiskt som andligt av-

3.

seende. Lantbrukaren saknade i allmänhet mod att inlåta sig på förbättringar, som framställades medföra nytta, han tvekade på härför erfordrades både pengar och arbete. Genom användandet av konstgödsel kunde t. ex. produktionen ansevärt ökas. Talaren hade likväl sett huru litet användningen av dessa medel vunnit spridning. Möjligen hade man gjort små försök här och där, men man hade icke vunnit några pålitliga resultat, eller rättare sagt icke trott sig hava fått några sådana. Man hade icke tillräcklig översikt över sin ekonomi, vadan man icke heller med säkerhet kunde säga vad som lönade sig vad icke. Därför hade även vid universitetet inrättats en skild lärostol för lantbruksekonomi. Denna vetenskap var tidigare på föga framskridet stadium, men hade denna redan vunnit sådan utveckling, att den kunde lämna säker ledning vid omställandet av ekonomin. Produktionskostnaderna hade stigit och flere andra omständigheter hade tillkommit, som gjorde att hushållningen måste ställas om. Härvid ginge det icke an att följa utlandets mönster, utan måste man pröva sig fram. Ville man snabbt nå till målet, måste arbetet ställas på rationella grunder. En fullständig översikt över ekonomin vore därför erforderlig och sådan vunnas genom ordentlig bokföring. Denna vore grundvalen för varje översikt. Utan bokföring kunde lantmännen icke komma fram. Det vore icke under om modet sveke att använda konstgödsning, då man icke visste hurudan ställningen ~~ere~~.

Under uttalandet av dessa reflektioner ville talaren utbedja sig benäget bistånd vid utövändet av hans värv.

§ 1.
Föredrogos följande från Lantbruksstyrelsen ankomna skrivelser, nämligen

N:o 2186 av den 9 sistlidne december. Härei underrättas Bestyrelsen om att Lantbruksstyrelsen tillställt sällskapet 40 exx. av dess "Meddelanden LXXXVI, Årsväxten 1912",

för att sändas till de av sällskapet anlitade rapportörerna. N:o 2861 av den 17 i samma månad, och framgick därur, att det varit avsikten, att uppsäga kreatursskötarenskolans på Haga från den 1 november detta år, varför Bestyrelsen lämnats tillfälle, att inkomma med förslag till skolans

eventuella fortsättande å annan lämpligare lägenhet. Med anledning härfv hade Bestyrelsen ingått med framställning om beviljande av nödiga medel för organiserande av en amulerande kreaturssköterskolea.

N:o 2977 av den 20 december 1912. däri meddelas, att Lantbruksstyrelsen godkänt Waga kungsgård i Saltvik såsom lärlingsgård för lärlingar i kreatursskötsel.

N:o 3020 av den 27 i ofta nämnda månad. Häri uppmanas Bestyrelsen att före den 1 inkommande mars avgiva utlåtande angående förslag till nya bestämningar rörande sällskapens årsberättelser, statistiska tabeller och redovisningar. Detta utlåtande skulle inom kort insändas.

N:o 35 av den 3 nyss förlidne januari. Här meddelas Lantbruksstyrelsen, att den ännu icke erhållit svar å den anhållan, som Hushållningssällskapet i tiden gjort angående ökad anslag för sällskapets kemiska och frökontrollstation, samt

N:o 240 av den 28 i samma månad, varigenom Lantbruksstyrelsen meddelar, att densamma icke anser sig kunna ingå med framställning om rätt för sällskapet att i förskott få lyfta första kvartalet av det begärda anslaget för sällskapets kemiska och frökontrollstation, innan berättelsen för sagda anstalts verksamhet under åren 1910 och 1911 inkommit till Lantbruksstyrelsen.

De nu föredragna skrivelserna föranledde icke något uttalande från sällskapets sida, varför vid dem finge bero.

§ 2.
Av sällskapets kamrerare, friherre Uno von Troil avgiven redogörelse för användandet av sällskapets statsanslag under år 1912 föredrogs, utan att föranleda till åtgärd.

Densamma intogs här under Signum
REDOGÖRELSE.
§ 3.

Då Förbundet för Inhemskt Arbete hos Bestyrelsen anhållit, att förbundet måtte få i almanackan för år 1914 införa en uppsats angående förbundets sträfvanden, hade Bestyrelsen för sin del bifallit till denna anhållan, och framställde för plenum förslag därom, att sällskapet ville frångå

H. P. Hushållningssällskapet.

Användning af särskilda anslag
år 1912.

Fordbruksanslaget			
Inkomster			
	Statsanslag		12.000
	Betal till 1913		1.526 79
		Sum	13.526 79
Utgifter			
	Betal för 1911		2.245 55
	Aflöningar	4.999 96	
	Centralförbundet	1.000	
	Förstärkta Bestyrelsen	558 45	
	Premier för småbruk	480	
	Resekostnader	3.470 43	
	Annorser	463 50	
	Skonifter	114 40	
	Diverse	194 50	11.281 24
		Sum	13.526 79

Kreaturssköterskanslaget			
Inkomster			
	Statsanslag		4.800
	Betal till 1913		4.121 78
		Sum	8.921 78

Utgifter

Antal fr 1911		4665 75
Afföningar	2359 95	
Resekostnader	1490 98	
Udställningar o. bidrag	296	
Årsaffg. till banaförstöreren	30	
Diverse, annonser m. m.	79 10	4256 03
	<u>Fm</u>	<u>8921 76</u>

SkogshushållningsanslagetInkomster

Behållning från 1911		686 31
Stats statsanslag		7500
	<u>Fm</u>	<u>8186 31</u>

Utgifter

Afföningar	3300	
Resekostnader	1477 73	
Skogs årsaffg. till Papio	50	
Stipendier	200	
Apparater o. verktyg	60 10	
Frö och planter	48 10	
Skupler	124 29	
Diverse, annonser m. m.	146 85	5407 07
Kassabehållning		2779 24
	<u>Fm</u>	<u>8186 31</u>

PrädgårdsförhållningsanslagetInkomster

Stats statsanslag		4000
	<u>Fm</u>	<u>4000</u>

Utgifter

Antal från 1911		648 96
Afföningar	1500	
Resekostnader	1674 79	
Annonser m. m.	40	3214 79
Behållning till 1913		136 25
	<u>Fm</u>	<u>4000 -</u>

FiskerivårdningsanslagetInkomster

Behållning från 1911		269 05
Stats statsanslag		4500
Antal till 1913		53 50
	<u>Fm</u>	<u>4822 55</u>

Utgifter

Afföningar	1500	
Resekostnader	1263 50	
Stipendier	75	
Årsaffg. till gillena	1650	
Udställn. kostnader	165	
Diverse, annonser m. m.	169 05	
	<u>Fm</u>	<u>4822 55</u>

Slöjdanlaget

Inkomster

Krets Statsanslag	6.000
Börst beläckt av Swahn-fonden	4.952 17
	<u>10.952 17</u>

Utgifter

Afföringar	4625
Undervisning etc	665
Ljror	2.800
Materialier	2.002 35
Undervisningsmaterial m.m.	221 35
Diverse	637 17
	<u>10.952 17</u>

sitt tidigare beslut därom, att berörda uppsats skulle be-
handla rotfruktsodlingen, samt bifalla till Förbundets för
Inhemskt Arbeta anhållan.

Denna framställning vann också enhälligt bifall.
§ 4.

För plenum lämnade Bestyrelsen följande meddelanden:

Sedan sällskapet vid plenum den 11 november 1912 befull-
mäktigat Bestyrelsen, att efter erhållet förslag från Ös-

terbottens Svenska landbrukssällskap utgiva Holmska fon-
dens räntemedel, har Bestyrelsen med godkännande av det in-

komna förslaget tilldelat snickaren Albert Björkas från Yt-
termalaks by i Malaks socken samt bonde- och fiskarehustrun

Maria Adelina Berg från Norra Vallgrund by i Replot socken
vardera 25 mark, vilka insatts på kapitalräkning för dessa

personers yngsta barn i Landtmannabankens filial i Wasa.
Till sällskapets representant vid Fiskeriföreningens i

Finland styrelse har Bestyrelsen utsett agronomen Victor
Schauman från Nagu och till suppleant för honom agronomen

Fredrik Erlund från Finby,
Bestyrelsen har till Landbruksstyrelsen insänt det

tidigare meddelade förslaget till fast landtmannaskola på
Åland och till ambulande landtmanna-, fiskare- och hus-

modersskola för skärgården, och torde Landbruksstyrelsen
för sin del komma att godkänna det förra förslaget, då någ-

ra utsikter till erhållande av anslag för båda skolorna ej
lära förefinnas.

Bestyrelsen har sedermera ingått med hemställen därom,
att ett anslag om c. 800 mark för organiserandet av en am-

bulerande kreaturskötareskola samt ett anslag om 5,000
mark för samma skolas årliga underhåll måtte ställas till

sällskapets disposition, och har Landbruksstyrelsen, att
döma efter tidningsnotiser, tillstyrkt denna Bestyrelsens

anhållan.
Vid Kungliga Svenska Landbruksakademiens 100-års fest

i Stockholm den 28 nyssvikne januari har Hushållningssäll-
skapet, som inbjudits att vid tillfället låta sig represen-

teras, företrätts av sällskapets ordförande, professor Rin-
dell.

Bonden E. Danielsson från Brunskär i Korpo hade erbju-

dets stipendium för deltagande i en kurs i båtbyggeri i Helsingfors, men icke varit i tillfälle att emottaga detsamma varför stipendiet icke i år kunnat utgivas, då Danielsson svar inkommit så sent, att kurserna redan vidtagit.

Sedan den tidsperiod, för vilken sällskapet åtnjutit statsunderstöd för underhållet av Ahlmanska landtmanna- och husmodersskolan i Messuby utgått, har Bestyrelsen ingått med hemställan om förnyadt och förökadt anslag.

Till medlemmar i sällskapets förstärkta Bestyrelse hava nedannämnda gillan utsett följande personer, nämligen:

Houtskärs landtmannagille prosten Max. Lagerbohm;

Korpo-Norrskata landtmanna- och fiskaregille bondesonen Werner Lindholm; suppleant bondesonen

Inez Penström;

Vestanfjärdas landtmannaförening bonden Konrad Lindblom;

suppleant bonden Evert Sjöstrand;

Kimlinge landtmanna- och fiskaregille bondesonen Axel Öberg;

suppleant bondesonen F. V. Hermansson;

Finströms landtmannagille bonden Johannes Eriksson Bjerström;

suppleant kapten J. Mannerström;

Hammarlands landtmanna- och fiskaregille bondesonen Uno Andersson;

Nagu landtmannagille landthushållaren Gottfrid Åberg; suppleant landtbrukaren C. Willberg;

Föglö landtmanna- och fiskaregille bonden Erik Carlsson,

suppleant bonden Oskar Sundblom;

Korpo landtmannagille bonden Alfons Tengström; suppleant

bonden Axel Lindholm;

Dragsfjärdas husbondeförening häradsdomaren A. L. Ginström,

suppleant bonden A. W. Hollsten;

Enklinge landtmanna- och fiskaregille bonden P. Aug. Enqvist;

Kimito landtmannagille possessionaten Wolmar Söderholm;

suppleant bonden E. Forne;

Hitis landtmanna- och fiskaregille nämndemannen Gustaf Söderlund;

suppleant bonden John Gränlund;

Vestra Saltviks landtmanna- och fiskaregille bondesonen Axel

Björklund; suppleant bonden Carl Johanson;

Wårdö landtmanna- och fiskaregille kapten John V. Wennström;

suppleant hemmasegaren E. K. Olofsson;

Geta landtmanna- och fiskaregille bonden J. A. Jansson;

suppleant bonden I. E. Sirén.

Till sina ombud vid sällskapets plena hava följande gillan valt nedannämnda personer, nämligen:

Houtskärs landtmannagille bonden Konstantin Pettersson;

suppleant folkskolläraren Albinus Ringvall;

Korpo-Norrskata landtmanna- och fiskaregille bondesonen Werner Lindholm; suppleant bondesonen Inez Penström;

Vestanfjärdas landtmannaförening bonden Konrad Lindblom; suppleant bonden Evert Sjöstrand;

Kimlinge landtmanna- och fiskaregille bonden Alfons Söderlund; suppleant bondesonen F. V. Hermansson;

Finströms landtmannagille kapten J. Mannerström; och bonden Johannes Eriksson Bjerström;

Östra Saltviks landtmanna- och fiskaregille kantor Aug. Mattson;

Nagu landtmannagille agronomen Axel Schiberg och landbrukaren Karl Lindblom;

Föglö landtmanna- och fiskaregille bonden Erik Carlsson; suppleant bonden Oskar Sundblom;

Korpo landtmannagille bonden Alfons Tengström och kapten P. F. Fransén;

Enklinge landtmanna- och fiskaregille bonden P. Aug. Enqvist;

Kimito landtmannagille possessionaten Wolmar Söderholm och landthushållaren Albert Eriksson;

Hitis landtmanna- och fiskaregille nämndemannen Gustaf Söderlund; suppleant bonden John Gränlund;

Geta landtmanna- och fiskaregille bonden K. V. Björk och bondesonen J. E. Holmberg.

För sällskapets tjänstemän och funktionärer har följande arbetsprogram uppgjorts:

suppleant hemmasegaren E. K. Olofsson;

Geta landtmanna- och fiskaregille bonden J. A. Jansson; suppleant bonden I. E. Sirén.

Till sina ombud vid sällskapets plena hava följande gillan valt nedannämnda personer, nämligen:

Houtskärs landtmannagille bonden Konstantin Pettersson;

suppleant folkskolläraren Albinus Ringvall;

Korpo-Norrskata landtmanna- och fiskaregille bondesonen

Werner Lindholm; suppleant bondesonen Inez Penström;

Vestanfjärdas landtmannaförening bonden Konrad Lindblom;

suppleant bonden Evert Sjöstrand;

Kimlinge landtmanna- och fiskaregille bonden Alfons Söderlund; suppleant bondesonen F. V.

Hermansson;

Finströms landtmannagille kapten J. Mannerström; och bonden Johannes Eriksson Bjerström;

Östra Saltviks landtmanna- och fiskaregille kantor Aug. Mattson;

Nagu landtmannagille agronomen Axel Schiberg och landbrukaren Karl Lindblom;

Föglö landtmanna- och fiskaregille bonden Erik Carlsson;

suppleant bonden Oskar Sundblom;

Korpo landtmannagille bonden Alfons Tengström och kapten P. F. Fransén;

Enklinge landtmanna- och fiskaregille bonden P. Aug. Enqvist;

Kimito landtmannagille possessionaten Wolmar Söderholm och landthushållaren Albert Eriksson;

Hitis landtmanna- och fiskaregille nämndemannen Gustaf Söderlund; suppleant bonden John Gränlund;

Geta landtmanna- och fiskaregille bonden K. V. Björk och bondesonen J. E. Holmberg.

För sällskapets tjänstemän och funktionärer har följande arbetsprogram uppgjorts:

Se Signum

ARBETSPROGRAM.

Sällskapet ambulerande handarbetsskola på Åland slutade sin verksamhet i Jomala den 2 december och vidtog med densamma i Wårdö den 10 januari. För närvarande torde skolan besökas av tolv elever, eller så många som få rum i skolkalen.

För innevarande år har inom Bestyrelsen ledamoten A. Alleen valts till kassainspektor ävensom att handhåva uppsikten över sällskapets gård och att fungera såsom granskare av inkommande räkningar.; ledamoten L. Fabritius att vara inspektor för sällskapets kemiska och frökontrollstation; ledamoten J. F. Backström att vara inspektor för sällskapets handarbetsskola i Åbo; ledamoten Backström och sekreteraren Reuter att vara inspektörer för hofbeslagsskolan i Åbo; sekreteraren Reuter till inspektor för Ahlmanska landtmanna- och husmodersskolan å Seppälä gård i Messuby samt för ambulerande handarbetsskolan på Åland.

Till medlemmar i sällskapets skogsvårdsutskott hava utsetts kommunalrådet Knut Stjernvall såsom ordförande, landhushållaren Johan Ehrnström från Pargas och godsegaren K. A. Wasastjerna från Kimito. Självskrivna i utskottet äro skogsvårdskonsulenten C. V. Hedman och sekreteraren A. Reuter.

Till ledamöter i lokaldirektionen för Ahlmanska landtmanna- och husmodersskolan hava återvalts landhushållaren K. E. Linna och fru Fanny Halme. I stället för godsegaren Fedi Idman, som önskat avgå, har valts godsegaren Otto Thuneberg. Till suppleanter hava valts fru Ida Lehtonen-Irjala återvald, samt häradshöfding Einar Ahlman, nyvald.

Sällskapet har ingått såsom medlem i Förbundet för Inhemskt Arbete.

Det från Svahnska fonden bestämda bidraget till skötsel av fattige sjuke vid länelasarettet i Tavastehus ävensom till medicin för dem har tillsändts drättselkammaren i Tavastehus med 330 mark 60 penni.

Åt Finnö tjurförening i Geta har beviljats ett bidrag om 210 mark för inköp af avelstjur.

Slutligen får Bestyrelsen med saknad meddelat, att säll-

ARBETSPROGRAM

för

K. F. Hushållningssällskapets funktionärer under vintern 1913.

a) Jordbruks- och kreatursskötselkonsulenten
Ruben Bremer.

Januari - 11 februari : insamlande af fröprof och utseende af kreatursgrupper till utställningen i Åbo;

Februari 12 - 15 : kurs i kreatursskötsel i Houtskär, Nätö;

" 17 - 22 : " i " och jordbruk i Houtskär, Hyypeis; ✓

" 24 - 27 : " i kreatursskötsel i Kumlinge; ✓

" 28 - 4 mars : " i " i Sottunga; ✓

Mars 7 - 17 : " i " i Östra Saltvik; ✓

" 28 - 11 april : besiktning af deltagarenes i småbrukspemieringen Ladugårdar;

April : kurs i jordbruk i Finström samt serieföredrag vid folkhögskolan i Pargas;

b) Jordbruksinstruktören Fridolf Sundberg. ✓

Januari 13 - 18 : kurs i bokföring och jordbruk i Föglö Kallsö; ✓

" 21 - 25 : " i bokföring och jordbruk i Enklinge; ✓

" 27 - 1 februari : " i " " i Iniö; ✓

Februari 3 - 8 : " i jordbruk i Brändö Fiskö; ✓

" 7 - 8 : " i " i Torsholma; ✓

" 10 - 15 : " i bokföring och jordbruk i Föglö Sonboda; ✓

" 17 - 22 : " i jordbruk i Vestra Saltvik; ✓

" 24 - 28 : " i bokföring i Ekerö; ✓

Mars 1 - 17 : öfvertarar särskilda gillens möten under denna tid och håller därvid föredrag;

Mars och början af april: kurs i jordbruk i Federsjö i Kimito samt i Vestanfjärd och Finström, hvarjämte en del gillensmöten öfvervaras

skapets energiska, kunskapsrike, skicklige och samvetsgran-
ne skogsvårdsinstruktör Erik Olsson efter långvarigt lidan-
de avlidit i början av januari månad. Till t. f. instruk-
tör har tills vidare antagits skogsvakten Ernst Ehrnström
från Pargas.

Förenämnde meddelanden förenledde icke några uttalan-
den från sällskapets sida, vadan vid dem fick bero.

§ 5.

Utgåvos de pris för välskötta skogar, som prishämden
för sällskapets treåriga skogsvårdsställingar föreslagit
och om vilka sällskapets Bestyrelse förenat sig. Dessa
voro:

Inom kategori I: ett II pris åt bonden Johan Ehrnström å
Hyvilemp i Pargas, 72 points;

ett II pris åt landthushållaren Emil Roos
å Kärra i Dragsfjärd, 71 points;

ett III pris åt bonden Evert Forne å
Vrétå i Kimito, 65 points;

Inom kategori II: ett I pris åt bonden E Fagerlund å Kors-
näs i Nagu, 95 points;

ett I pris åt bonden Evert Sjöstrand å La-
Lammala i Vestanfjärd, 95 points ;

ett II pris åt bonden August Karlsson å
Elmdal i Kimito, 90 points;

ett III pris åt bonden E. Eriksson å Ri-
sis Storgård i Nagu, 70 points;

ett III pris åt bonden Z. Abrahamsson å
Risis Grevas i Nagu, 68 points;

ett IV pris åt kapten F. F. Fransén i
Kuopunby i Korpo, 60 points;

Inom kategori III: ett II pris åt bonden I. L. Eriksson å
Norrlångvik i Kimito, 75 points;

ett IV pris åt nämndemannen Wilhelm Se-
gerström å Gunnarsnäs Vestergård
i Pargas, 55 points;

ett IV pris åt nämndemannen Gustaf Söder-
lund å Kasnäs i Hitis, 55 points.

Dessutom tillerkändes godsegaren K. A. Wasstjerna dip-
lom för visadt intresse för skogshushållning.

Åt ledamöterna i sällskapets förstärkta Bestyrelse till-
erkände sällskapet ett dagtraktamente om 3 mark för rese-
och förrättningsdag ävensom biljett å första klass å ång-
båt samt skjuts efter en häst och biljett å järnvägståg å
III klass..

Upplästes och godkändes utan ändringar förslaget till
budget för sällskapet för innevarande år och intogs det
här under signum

BUDGETFÖRSLAG.

För långvarig och trogen tjänst tilldelade sällskapet
jämlikt Bestyrelsens därom upprättade förslag sin

a) mindre silvermedalj

- åt 1) f. d. fogden August Adolfsson för 35 års tjänst;
2) kusken August Gustafsson för 33 års tjänst;
3) statdrängen Kustaa Stenberg för 56 års tjänst;
4) smeden Erland Pelander för 48 års tjänst;
5) statdrängen Juho Iisakki Lindell för 41 års tjänst;
6) statdrängen Matti Nestor Rosendal för 38 års tjänst;
7) trädgårdsmästaren Kustaa Wilhelm Stenroos för 23
års tjänst;
8) fogden Kustaa Vihtori Stenberg för 20 års tjänst.

b) mindre bronsmedalj

- åt 1) fogden Vihtori Ahjo för 20 års tjänst;
2) drängen Kustaa Walkama för 18 års tjänst;
3) drängen Kalle Vihtor Koskinen för 21 års tjänst;
4) ladugårdsrättaren August Wilhelm Osenius för 12 års
tjänst;
5) statdrängen August Karlsson för 18 års tjänst;
6) statdrängen Karl Wilhelm Blomqvist för c. 18 års
tjänst.

c) hederstecken i silver

- åt 1) tjenarinnan Hilma Juntunen för 10 års tjänst;
2) tjenarinnan Maria Wilhelmina Sinivaara för 10 års
tjänst;
3) tjenarinnan Ulrika Sofia Levänen för 22 1/2 års
tjänst;

Signum

BUDGETFÖRSLAG

Förslag till Stater

för

H. F. Hushållningssällskapets Fonder.

år 1913

N. P. Hushållningssäll-

Enskilda Fonden

Balans från 1912

Påläggningar

Sällskapet's gård	150000	
Löseegendom	12000	
Kom. o. Frikontrollstation	2000	
Utgifna lån	3000	167000
Skuld		99378
Netto tillgångar	Från	16600622

Inkomster

Anslag till Kom. o. Frikontrollstation		10.000
Förordn. afg. fr. Ahlmaniska Fonden	1269	
Från Ahlmaniska	269 32	
Från Swahniska	1002 18	
Från Swahniska Casarettis	210 10	
Från Skuliniska Fonden	615 50	
Från Schaliniska	1673 90	
Från Hisingerska	77 88	
Från Holmska	15 18	
Från Wahrenska	56 03	5189 09
Kyra för väfskolan fr. Swahniska		2500
Från väfskolan - Slijdamtaget		2000
Från försändamman's lokal fr. O		1500
Redamotavgifter		3000
Lösen för utmärkelseecken		3000
Inflytande räntor		300
Diverse		200
	Från	27.689 09

skapets Fonder 1913

Utgifter

Aflöningar för Sekreteraren	1800	
Från Kamreraren	2000	
Från Wahlmästaren	1200	
Från Konstituerad	600	
Revisionskommissionens arvode	100	
Utmärkelseecken	500	
Kansliet	500	
Gårdens underhåll o. onera	2000	
Wed o. lysa	2500	
Prydnings och öfriga kostnader för finka upplagan af Skapets handl.	2000	
Kom. o. Frikontrollstationen	10500	
Diverse, räntor, annonser m. m.	1500	25200
Oforeskott		2489 09
	Från	27.689 09

Ahlmaniska Fonden

Grundfond	84000	
Förskottfrån	160486 62	
	Från	244486 62

Kontor

Utläsningslån	84600	
Separata hemman jemte inventarier	154430 61	
Äldtmanna o. Husmoderskolan o	17936 99	256967 60
Skuld		12480 98
	Från	244486 62

Inkomster

Aräknadtslatslag för skolan	14000	
Slatslag för lärobidskurser	2000	
Räntor m. m.	3000	19000
Skuld Liu 1914		16749 98
	<u>Sm</u>	<u>35749 98</u>

Utgifter

Skuld från 1912		12.480 98
Förvalt. afg 1/2% a ing. kontanta balansen	1269	
Landtmanna och Kusmijderskolan i Messaly	16000	
Omkostnader för seppälä guld	6000	23269
	<u>Sm</u>	<u>35749 98</u>

Silmarkska Fonden

Grundfond	11400	
Förkoppan	6554 82	
	<u>Sm</u>	<u>17954 82</u>

Kontta

Utestående län	16200	
Kassabehållning	1754 82	
	<u>Sm</u>	<u>17954 82</u>

Inkomster

Kassabehållning		1754 82
Räntor		960
	<u>Sm</u>	<u>2714 82</u>

Utgifter

Förvalt. afg 1/2% a ing. balansen	269 32	
Pris Liu landtbrukarutställningen	300	
Anslag åt Martha föreningen	300	869 32
Behållning		1.845 50
	<u>Sm</u>	<u>2714 82</u>

Swahnska Fonden

Grundfond	10024	
Förkoppan	56788 44	
	<u>Sm</u>	<u>66812 44</u>

Kontta

Utestående län		60000
Kassabehållning		6812 44
	<u>Sm</u>	<u>66812 44</u>

Inkomster

Kassabehållning		6812 44
Räntor a län	3400	
Stadens bidrag Liu blöjdskolan	2500	
Penningsavg. från blöjdskolan	3200	
För sålda delaren	7200	16300
	<u>Sm</u>	<u>23112 44</u>

Utgifter

Förvalt. afg 1/2% a ing. balansen	1002 18	
Träskelkampanen i P. hus	230 60	
Pris vid landtbrukarutställningen	500	
Kypa för väfskolan	2500	
Bidrag Liu blöjdsanlaget	9600	13932 78
Behållning		9179 66
	<u>Sm</u>	<u>23112 44</u>

Swahnska Karantells Fonden.

Grundfond	5840	
Förköpfan	8166 74	
	<u>Sm</u>	<u>14 006 74</u>

Kontra

Uterläende län	13 000	
Kassabehållning	1 006 74	
	<u>Sm</u>	<u>14 006 74</u>

Inkomster

Kassabehållning	1 006 74	
Räntor i län	780	
	<u>Sm</u>	<u>1 786 74</u>

Utgifter

Förvaltn. afg. 1/2% i mg. balansen	21010	
Räntespekulation i P. Hus	450	66010
Behållning		<u>1 126 64</u>
	<u>Sm</u>	<u>1 786 74</u>

Mulinska Fonden

Grundfond	32 000	
Förköpfan	9 033 03	
	<u>Sm</u>	<u>41 033 03</u>

Kontra

Uterläende län	35 600	
Kassabehållning	5 433 03	
	<u>Sm</u>	<u>41 033 03</u>

Inkomster

Kassabehållning	5 433 03	
Räntor i län	2 136	
	<u>Sm</u>	<u>7 569 03</u>

Utgifter

Förvaltn. afg.	615 50	
Anslag åt Markha föreningen	300	
Pålpris vid landbrukshelållningen	750	
Skippenier	300	1 965 50
Behållning		<u>5 603 53</u>
	<u>Sm</u>	<u>7 569 03</u>

Beharinska Fonden

Grundfond	20 000	
Förköpfan	91 593 59	
	<u>Sm</u>	<u>111 593 59</u>

Kontra

Uterläende län	94 000	
Kassabehållning	17 593 59	
	<u>Sm</u>	<u>111 593 59</u>

Inkomster

Kassabehållning	17 593 59	
Räntor	6 000	
	<u>Sm</u>	<u>23 593 59</u>

Utgifter

Förvaltn. afg.	1 673 90	
Behållning		<u>21 919 69</u>
	<u>Sm</u>	<u>23 593 59</u>

Hisingerska Fonden.

Grundfond	1.800	
Förköpjan	3.392,13	
	<u>Fm</u>	<u>5.192,13</u>

Kontia

Utesläende lån	1.000	
Kassabehållning	1.192,13	
	<u>Fm</u>	<u>5.192,13</u>

Inkomster

Kassabehållning	1.192,13	
Räntor	240	
	<u>Fm</u>	<u>1.432,13</u>

Utgifter

Förvaltn. aff. 1/2 % i ing. balansen	22,88	
Förvaltn. aff. 1/2 % i ing. balansen	100	122,88
Förvaltn. aff. 1/2 % i ing. balansen		<u>1.254,25</u>
	<u>Fm</u>	<u>1.432,13</u>

Holmska Fonden.

Grundfond	1.000	
Förköpjan	12,06	
	<u>Fm</u>	<u>1.012,06</u>

Kontia

Utesläende lån	1.000	
Kassabehållning	12,06	
	<u>Fm</u>	<u>1.012,06</u>

Inkomster

Kassabehållning	12,06	
Räntor	60	
	<u>Fm</u>	<u>72,06</u>

Utgifter

Premier til Vårjars	50	
Förvaltn. aff.	15,18	65,18
Behållning		<u>6,88</u>
	<u>Fm</u>	<u>72,06</u>

Wahrenska Donation.

Pålgångar

Balans från 1942		3.735,40
<u>Inkomster</u>		
Räntor	180	
	<u>Fm</u>	<u>3.915,40</u>

Utgifter

Förvaltn. aff. 1/2 % i ing. balansen	56,03	
Förvaltn. aff. 1/2 % i ing. balansen		<u>3.859,37</u>
	<u>Fm</u>	<u>3.915,40</u>

Puruhjelmska Fonden.

Pålgångar

Balans från 1942		241,11
<u>Inkomster</u>		
Räntor	12	
	<u>Fm</u>	<u>253,11</u>

Utgifter

Utgiften från vill. handbruksutställningen	100	
På disposition	153 11	
	<u>Sm</u>	<u>253 11</u>

E. Rönnbäckers Ordfond

På utgifter		
Balans från 1912	403 30	
Inkomster		
Räntor	24	
	<u>Sm</u>	<u>427 30</u>
På disposition	<u>Sm</u>	<u>427 30</u>

Åbo o. Björneborgsläns
Undersättningsfond

På utgifter		
Balans från 1912	23.605 87	
Inkomster		
Räntor	1.180	
	<u>Sm</u>	<u>24.785 87</u>
På disposition	<u>Sm</u>	<u>24.785 87</u>

Skogshushållnings Fonden

På utgifter		
Balans från år 1912	903 20	
Inkomster		
Omörkning a. län	366 60	
	<u>Sm</u>	<u>1.269 80</u>
På disposition	<u>Sm</u>	<u>1.269 80</u>

Allmänna anslaget

<u>Inkomster</u>		
Statsanslaget		5000
Alouförs 10% af		
Landsbruksanslaget	1200	
Landsbruksutställningsanslaget	480	
Skogshushållnings	1500	
Trädgårdsskolels	400	
Folkundervisnings	450	4.030
Smil till 1914		<u>3.220 20</u>
	<u>Sm</u>	<u>12.250 20</u>

Utgifter

Smil från 1912		4.750 20
Sekreterarens aflöning	3.000	
Brevstyrelsen, anordn.	1.000	
Förberednings kostnader	2.500	
Sällskapets portor	600	
Färdkostnader och lidarskrifter	200	
Annonser m. m.	200	7.500
	<u>Sm</u>	<u>12.250 20</u>

Landsbruks anslaget

<u>Inkomster</u>		
Statsanslaget		12.000
Smil till 1914		<u>1.226 79</u>
	<u>Sm</u>	<u>13.226 79</u>

Utgifter

Bal från år 1912		152679
10% öfverföras till Alm. anslaget	1200	
Konsulentens hvarra aflöning	2000	
Förbrukningskostnads	1200	
Byggnadskostnader	1800	
Reskostnader	3500	
Centralförbundet, årskidnaget	1000	
Småbrukspremieringar	600	
Förstärkt betygstron	500	
Annonser	300	
Öfriga utgifter	100	12200
	<u>Sm</u>	<u>1372679</u>

Kreaturskörels anslaget

Inkomster

Statsanslaget	4800
Bal till 1914	480178
	<u>Sm</u> <u>960178</u>

Utgifter

Bal från 1912		412178
10% öfverföras till Alm. anslaget	480	
Konsulentens hvarra aflöning	2000	
Kreaturskörels	540	
Reskostnader	1500	
Prövar till Ljusföreningar	500	
Skp & medlemskap till Svinapelsfören.	30	
Kreaturspremieringar	300	
Annonser m. m.	130	5480
	<u>Sm</u>	<u>960178</u>

Skogshushållnings anslaget

Inkomster

Behållning från år 1912	277924
Statsanslaget	7500
	<u>Sm</u> <u>1027924</u>

Utgifter

10% öfverföras till Alm. anslaget	750
Konsulentens aflöning	1500
Förbruknings	1350
Reskostnader	2500
Pris vid landbruksutställningen	50
Premier för 3 unga lärlingar	760
Anslag för skogspolanteringar	200
Medlemsavgift till Sjöförs	50
Annonser m. m.	200
	<u>Sm</u> <u>7360</u>
Till disposition	291924
	<u>Sm</u> <u>1027924</u>

Prädgårdsskörels anslaget

Inkomster

Behållning från år 1912	13625
Orts förbandsanslag	4000
Bal till 1914	6375
	<u>Sm</u> <u>4200-</u>

Utgifter

10% öfruföras till Allm. anslaget	400	
Trädgårdsmästarens aflöning	1500	
Biträdande inspektörens lön	600	
Reskostnader	1600	
Annorser m. m.	100	4200 -
	<u>Fm</u>	<u>4200 -</u>

Stoginspektörens anslaget.
Inkomster.

Statsanslaget	2200 -
<u>Fm</u>	<u>2200 -</u>

Utgifter

Stoginspektörens aflöning	2200 -
<u>Fm</u>	<u>2200 -</u>

Fiskerivårdnings anslaget.
Inkomster.

Diets Statsanslag	4500
Brist till 1914	350
<u>Fm</u>	<u>450350</u>

Utgifter

Brist fr 1912		5350
10% öfruföras till Allm. anslaget	450	
Inspektörens aflöning	1500	
Reskostnader	1300	
Pris vid landtblomstställningen	300	
Anslag till gillena	500	
Fiskeripremieringar	200	
Stops afgift till Fiskeriförén	100	
Annorser m. m.	100	4450
	<u>Fm</u>	<u>450350</u>

Kreaturskötselns län anslaget.
Inkomster.

1912 års statsanslag	24750
Diets Statsanslag	250
<u>Fm</u>	<u>49750</u>

Utgifter

Brist från år 1912	18416
Till disposition	31334
<u>Fm</u>	<u>49750</u>

Slöjd anslaget
Inkomster

Statsanslaget	6000
Brist beteckes av Svabom fonden	9600
<u>Fm</u>	<u>15600</u>

Utgifter

Aflöning för föreståndarinnan	1.800	
1 ^o lärarinnorna	2.000	
1 ^o bitr. lärarinnorna	900	
Undervisning i teckning och bokföring	600	
För inköp af arbetsmaterialier	6.000	
För inköp af nya redskap och undervisningsmaterialier	500	
Kyran för skolelokalen	2.000	
1 ^o föreståndarens lokal	1.500	
Annonser, diverse m. m.	300	
	Fm	15.600

Stands slöjd anslag

Inkomster

Behållning från år 1912	814 45	
Årets statsanslag	1.300	
	Fm	2.114 45

Utgifter

Föreländarens aflöning	1.000	
Inköp af redskap	500	
Annonser m. m.	100	1.600
För disposition		514 45
	Fm	2.114 45

- 4) tjenarinnan Maria Huttunen för 25 års tjenst;
- 5) tjenarinnan Maria Immonen för 35 års tjenst;
- 6) tjenarinnan, enkan Karolina Grönvall för 30 års tjenst;
- 7) tjenarinnan Matilda Teresia Id för 25 års tjenst;
- 8) tjenarinnan Maria Alexandra Niemi för 10 års tjenst;
- 9) tjenarinnan Josefina Maria Reijo för 28 års tjenst;
- 10) tjenarinnan Olga Wilhelmina Wikström för 23 års tjenst;
- 11) hushållerskan Maria Josefina Nordberg för 17 års tjenst;
- 12) tjenarinnan Matilda Sofia Johansson för 13 års tjenst;
- 13) tjenarinnan Anna Katarina Tomasdatter Pulliainen för 40 års tjenst;
- 14) tjenarinnan, hustru Sofia Schiman för 12 års tjenst;
- 15) hushållerskan Emilia Kristina Willman för 16 års tjenst;
- 16) ländshushållerskan Sofia Charlotta Adolfsson för 35 års tjenst;
- 17) tjenarinnan Johanna Samulintytär Riikonen för 10 års tjenst;
- 18) översvinsköterskan Aina Irene Malmberg för 12 års tjenst;
- 19) tjenarinnan Anna Brigitta Tiinanen för 24 års tjenst;
- 20) tjenarinnan Emilia Sofia Lindberg för 25 års tjenst;
- 21) tjenarinnan Amalia Salomonintytär Ristola för 26 1/2 års tjenst;
- 22) tjenarinnan Karolina Antonintytär Nopanen för 10 års tjenst;
- 23) tjenarinnan Emilia Sofia Forssman för 30 års tjenst.

§ 9.

Förmedels ballotering, varvid endast vita kulor befunnos i vita urnan och svarta kulor i svarta urnan invaldes till ledamöter i sällskapet följande därtill vid senaste plenum föreslagna personer, nämligen:

- ✓ direktör Selim Rödlin, Helsingfors,
- ✓ godsegaren Uno Boijer- Spooft, Wichtis,
- ✓ handlanden C. M. Sjöblom, Åbo,
- ✓ agronomen Axel Widnäs, Kimito,

- ✓ godsegaren, agronomen Axel Sahlberg, Nagu;
- ✓ agronomen Werner Gottberg, Åbo;
- ✓ godsegaren Juho Erik Kivijärvi, Keksholm;
- ✓ folkskolläraren Alexander Wihonen, Keksholm;
- ✓ magistern, agronomen E. Dahlström, Kronoborg;
- ✓ läspotekaren P. Hämäläinen, Kronoborg;

och skulle till dem kallesebrev utfärdas.

§ 10.

Sedan alla på föredragningslistan förekommande ärenden behandlats, uttalade direktör Dahl önskan, att Bestyrelsen måtte gå i författning om, att vid varje plenum ett fördrag i något landbruksekonomiskt ämne hölles. Detta förslag överlämnades till Bestyrelsens beredning till nästa plenum.

§ 11.

På förslag av ordföranden utsågos doktor A. R. Spooft, direktör Hugo Dahl och vicehäradshöfdingen Edvard Hedenberg att justera detta protokoll.

In fidem:

Justuadt:

Axel R. Spooft   *Hugo Dahl*   *E. Hedenberg*

År 1913 den 28 maj sammankommo K. F. Hushållningssällskapets ledamöter till ordinarie vårplenum i sällskapet sessionssal i Åbo stad och närvaro där vid sällskapets ordförande, professor Arthur Rindell, dess viceordförande, hofrättstfådet August Juselius, ledamöterna i sällskapets Bestyrelse, godsegaren, herr Arthur Alléen och läneveterinären L. Fabritius, suppleanten stadsläkaren, medicine och kirurgie-doktorn Axel Reinhold Spooft, medlemmarne af sällskapets delegation, kommunalrådet, bankdirektören Leon. Gestrin, godsegaren Alarik Rosenberg, godsegaren, vicehäradshöfding Edvard Hedenberg, slöjdläraren Märten Ingman, godsegaren Bertil Reims, kommunalrådet Knut Stjernvall, ledamöterna i sällskapet, agronomen Rubén Bremer, forstmästaren C. V. Hedman, borgmästaren Reinhold von Willebrand, affärsmannen, friherre Rolf Carpelan, godsegaren, ingenjören Olof Hedenberg, sällskapets kamrerare, friherre Uno von Troil, samt såsom representant för Östra Saltviks landtmanna- och fiskarégille, bonden K. A. Mattsson och som ombud för Finströms landtmannagille bonden Johannes Eriksson Bjerström ärve som undertecknad sällskapets sekreterar vid protokollet.

§ 1.

Följande från Landbruksstyrelsen sällskapet tillhandakomma skrivelser upplästes, nämligen:

N:o 1041 af den 26 marsvikne april. Häri meddelas, att Landbruksstyrelsen samma dag uppsagt kontraktet angående underhållet af Haga kreatursskötareskola, hvilken förty kommer att upphöra med sin verksamhet inkommande 31 oktober. N:o 1022 af likaledes den 26 april, och åtföljdes denna skrivelse af Jordbruksexpeditionens i Kejsrerliga Senate

till Landtbruksstyrelsen den 8 i samma månad sub N:o 395
 aflåtna skrifvelse, innehållande meddelande därom, att
 K. Senaten funnit godt tilldela fru Mielck-Fabritius ett
 statsbidrag om 1,000 mark för innevarande år för meddelan-
 de af undervisning i trädgårdsskötsel och konservering af
 trädgårdsprodukter, medan Senaten icke funnit skäl förelig-
 ga till beviljande af fru Mielck-Fabritius' anhållan om
 bidrag till utgifvande af ströskrifter och gratis erhållan-
 de af frukt- och bärplantor från Stjernsunds egendom för att
 utdelas bland allmogen, hvarjämte hennes anhållan om för-
 höjning af henne tidigare tilldeladt statslån frändeles
 skulle för Kejsrerliga Senaten föredragas, hvarom allt Landt-
 bruksstyrelsen sålunda utderrättade sällskapet.

N:o 1090 af den 28 april, förmedels hvilken skrifvelse
 Landtbruksstyrelsen tillkännagaf, att Kejsrerliga Senaten
 jämlikt Jordbruksexpeditionens i Senaten till Landtbruks-
 styrelsen den 1 april under N:o 429 aflåtna, och nu i af-
 skrift bifogade skrifvelse, beviljat Hushållningssällskapet
 ett 14,000 marks ^{ärligt} anslag tills vidare för underhållet af
 sällskapets Ahlmanska landtmanna- och husmodersskola i Mes-
 suby, utgående från den sistlidne 1 november, hvarvid sär-
 skilda i Jordbruksexpeditionens skrifvelse intagna vilkor
 borde iakttagas.

N:o 1228 af den 16 maj, hvarmedels Landtbruksstyrelsen
 anmodar Bestyrelsen, att insända stadgad rapport angående
 öfvervakandet af kreaturssjötarepraktikantinstitutionen i
 om sällskapets område under det andra kvartalet.

Förenämnda skrivelser föranledde inga uttalanden från
 sällskapets sida, hvadan vid dem fick bero.

§ 2.

Föredrogs Revisionskommissionens revisionsberättelse
 och beviljades i enlighet med kommissionens förslag de-
 scharge åt sällskapets Bestyrelse och tjänstemän, hvilka
 vid frågans behandling afträtt. Utlåtandet intogs här un-
 der signum

R E V I S I O N S B E R Ä T T E L S E.

§ 3.

För plenum afgaf Bestyrelsen följande berättelse öfver
 sin verksamhet sedan senaste plenum:

Revisionsberättelse

Undertecknade, medlemmar af Kejsrerliga Finnska
 Hushållningssällskapet Revisionskommission, hafva,
 efter att den 28 förlidne februari ombändert för Sällska-
 pets räkenskaper jämte tillhörande bilagor för år 1912,
 underkastat desamma en genomgående noggrann gransk-
 ning samt dervid funnit

att räkenskaperna äro tydligt och omsorgsfullt
 förda utan att lämna anledning till någon
 anmärkning.

att Sällskapets lånhanteringar med tillhörande
 säkerheter synas, så vidt vi kunna bedöma,
 fullt betryggande.

att Sällskapets kassa, som i dag uppräkniats, öfver-
 ens stämmer med kassasaldot för denna dag.

Vid genomgåendet af årets protokoll framgår att Sällskapet
 sammankommit tres gånger till plenum och att Bestyrelsen
 hållit inalles sutton sammankommanden, deraf tvänne med
 förstärkt antal ledamöter samt öfver vid tvänne samman-
 träden genomgått inneliggande värdehandlingar.

Hänvisande till förestående och där vi under revisionen
 funnit att Sällskapets samliga angelägenheter med
 osfard möda och största omtanke hanterats på ett i
 alle tillfredsställande sätt, få vi härmed värdeuråd
 förorda fullständig ansvarfrihet åt Bestyrelsen och
 Sällskapets tjänstemän för nu ifrågakvarande reko-
 gisellår.

Kv. den 4 Maj 1913.

Leone Petrius, Edv. Stenik, G. Hoffstedt
 L. J. Wallentin

Kumlinge och Brändö landtmannagillen hafva uttalat sig för Finby by i Sund socken såsom varande den bäst belägna plats för den tilltänkta landtmannaskolan på Åland och har Bestyrelsen på anhållan öfverbringat detta deras uttalande till Landbruksstyrelsens kännedom.

Till sällskapet representant vid svenska landbrukssällskapens i Finland förbundsmöte i Helsingfors den 31 mars har Bestyrelsen utsett godsegaren J. F. Backström.

Bestyrelsen har beviljat föreningen L. S. K. ett bidrag om 80 mark för tryckande af stambok öfver i föreningen in- skrifna stamboksdjur.

Bestyrelsen har beslutat att med anledning af ett af instruktör Sundberg väckt förslag ingå med hemstäl- lan om beviljande af anslag för anordnande af ett försöksfält på Åland och har åt sekreteraren uppdragits, att uppgöra or- ganisations och kostnadsförslag för detsamma.

Till sällskapet ombud vid slöjdrepresentantmötet i Helsingfors instundande sommar har valts föreståndarin- nan för sällskapet handarbetsskola, fröken Helena Bran- der.

Länéveterinären L. Fabritius och sekreteraren A. Reu- ter hafva valts till sällskapet ombud i Landthushållnings- sällskapens i Finland Centralförbund. Till suppleanter hafva utsetts godsegarene K. A. Wasastjerna och Hannes Alléen.

Pondesonen Ture Ferdinand Eriksson från Hitis, hvil- ken bevistat statens båtbyggarekurs i Helsingfors, har anhållit om ett understöd om 200 mark, och har Bestyrel- sen tilldelat honom 100 mark.

Föreståndaren för Peksala jordbruksskola, agronomen Th. af Forselles, har begärt Bestyrelsens förord till förändrande af sagda skolas organisation, sålunda, att den från tvåårig ändras till 1 1/2 årig, och har Besty- relsen ären förordat förslaget.

Näsby och Nätö folkskolor i Houtskär, Kumlinge folk- skola i Kumlinge socken och Grundsunda folkskola i Wärö hafva anhållit om planteringsdagar, vid hvilka sällskapet skogsvårdsinstruktör skulle handleda barnen i sådd och plantering af skogsträdsfrö och planter.

Vid Mossala folkskola i Houtskär har landthushållaren
 utvald till ledare Alb. E:son Mathas lofvat leda arbetena.

Till medlemmar af sällskapet förstärkta bestyrelse
 hafva yttermera valts följande personer, nämligen: för
 Sottunga landtmanna- och fiskaregille bonden P. E. Jans-
 son, för Östra Saltviks landtmanna- och fiskaregille bon-
 den och klockaren K. A. Mattsson samt för Sunds landtman-
 nagille, landthushållaren Arthur Rosenberg.

Agrologen Ruben Bremers ansökan om afsked från sin be-
 fattning såsom sällskapets konsulent i jordbruk och kre-
 atursskötsel har af sällskapets förstärkta bestyrelse be-
 handlats, och har denna bifallit till denna anhållan, med
 ansökt rätt att vara tjänstledig under september och okt-
 obermånader, hvarvid han dock vore skyldig själf aflöna
 och anskaffa vikarie. Från den 1 november skulle sålunda
 Bremer definitivt afgå från tjänsten.

Skogsvårdsinstruktörstjänsten vid sällskapet har inom
 af utsatt tid ansökts af följande personer, nämligen:
 skogvakten Armas Niiranen, skogvakten Albert Lindberg,
 skogvakten Ernst Ehrnström, skogvakten H. Vesterlund, bon-
 den och skogvakten Eliel Pattersson, skogvaktarene Ivar
 Boström, K. J. Årstedt, Selim S. Nyman, R. Nordman och Ernst
 Rehn. Bland dessa har förstärkta bestyrelsen utsett Ehrn-
 ström, som varit tjänstförrättade till ordinarie innehaf-
 vare af tjänsten.

Sällskapets gillen hafva anhållit om bidrag till ett
 sammanlagt belopp af 6,160 mark. Dessutom hafva Kökar,
 Vårdö, ^{och} Dragsfjärds, landtmannagillen samt Saltviks och Ve-
 stra Korpo fiskaregillen begärt anslag, utan att dock fix-
 era någon summa. Tyvärr kunde sällskapet bevilja bidrag
 endast åt följande gillen, hvilka erhöilo sina anslag ute-
 slutande ur Fiskerihäringens anslaget, nämligen:

Kökar landtmanna- och fiskaregille	100 mark
Saltviks fiskaregille	50 "
Sottunga landtmanna- och fiskaregille	50 "
Föglö landtmanna- och fiskaregille	50 "
Enklinge landtmanna- och fiskaregille	50 "
Brändö landtmannagille	50 "
Geta landtmanna- och fiskaregille	50 "
Iniö landtmanna- och fiskaregille	50 "
Summa F:mk	500 mark.

Till deltagande i årets småbrukspremiering hafva följande
 personer anmält sig, nämligen:

i Iniö:
 bönderne August Mattsson, Söderby Bergs,
 Johan Eskil, Söderby Eskils,
 Emil Björklund, Norrby Bergs,
 John Nabbas, Norrby Bergs,
 Emil Eriksson, Åselholma, Erkas,
 Oskar Fagerlund, Åselholma Fagerängs,
 Frans Andersson, Kolikko Markus,
 Anders Lijendal, Keistiö Klemets,
 Konstantin Blomqvist, Keistiö Korsnäs;

i Kumlinge:
 bönderne A. F. Karlsson,
 Alfons Söderlund,
 Viktor Rosenblad,
 A. J. Öberg,
 Karl Johansson,
 K. A. Pettersson och
 Alex. Sjögren, alla från Kumlinge by.

i Sottunga:
 bönderne J. E. Henriksson,
 K. E. Jansson,
 E. O. Eriksson,
 E. W. Johansson,
 P. E. Jansson,
 K. A. Lineström,
 K. J. Karlsson,
 J. A. Rönnlöf,
 E. Ossian Eriksson,
 V. E. Andersson och
 E. G. Karlsson, alla från Sottunga by;

i Brändö:
 bönderne J. Evert Österlund, Baggholma,
 Petter August Lindberg, Asterholma,
 Erik August Eriksson, Brändö och
 Evert Åkerberg, Lappo;

i Houtskär:
 bönderne Johan Åkerberg, Nåtö Arstu,
 August Lundell, Nåtö Sammels,

bönderne A. E. Alexandersson, Äpplö Veterstu och

Alb. E:son Mathas, Mossala.

Premieringsnämnden utgöres af agronomen Bremer såsom ordförande, sekreteraren Reuter och ett ombud för hvarje gille.

Till den täflan i rationel skogsvård, som i år åter vödtager, hafva följande lägenhetsinnehafvare anmält sig, nämligen:

i Houtskär:

bonden Alb. E:son Mathas, Mossala;

i Iniö:

bönderne Adolf Blomqvist, Söderby Jussas,

August Mattsson, Söderby Bergs och

John Nabbas, Norrby Bergs;

i Kumlinge:

bönderne Alfons Söderlund,

Viktor Rosenblad,

K. P. Sundman,

A. J. Öberg,

Karl Johansson och

Herman Pettersson, alla från Kumlinge by äfven-

onsom

bönderne Augustin Henriksson,

Augustin Andersson,

Erik G. Andersson,

P. Aug. Enqvist,

Augustin Engblom,

Georg Andersson,

Karl Pettersson,

Karl A. Enqvist,

Augustin Lindblad.

John Nordqvist,

K. Anders Andersson,

Erland Karlsson samt

värdinnorna Maria Karlsson och

Aina Karlsson, alla dessa från Erklinge by;

i Sottunga:

bönderne J. E. Henriksson,

P. E. Jansson,

K. J. Karlsson,

bönderne K. E. Jansson,

E. V. Johansson,

E. O. Eriksson,

J. A. Rönnlöf,

E. Ossian Eriksson,

V. E. Andersson,

E. V. Dahlén,

E. G. Karlsson, alla från Sottunga by;

i Houtskär ytterligare:

bönderne J. Bergman, Mossala Niras,

J. H. Österlund, Mossåå Jöstas,

A. Jansson, Mossala Hannas,

Henrik Henriksson, Mossala Knuts;

Johan Fagerlund, Björkö Fransas.

K. Eriksson, Björkö Jöss,

J. A. Fagerlund, Björkö Staffas,

H. Hermansson, Järvis Knuts,

H. Henriksson, Järvis Grannas,

J. A. Henriksson, Hyppeis Svens,

J. E. Henriksson, Hyppeis Jakobs,

Frans Mårtensson, Hyppeis Markas,

folkkolläraren Albinus Ringvall, Hyppeis Ringvalla,

bönderne Albert Jansson, Träsk Olafs,

Ben Vesterlund, Näsby Ravis,

Viktor Abrahamsson, Medelby Erkas.

Efter uppläsandet af dessa meddelanden anhöll agronomen Bremer om ordet och föreslog, att för framtiden förenämnda tvenne täflingar icke skulle samtidigt ega rum inom samma distrikt, såsom fallet nu är, emedan härigenom de i täflingarna deltagande alltför mycket betungades på en gång.

Åt Bestyrelsen öfverlämnades, att taga detta förslag i öfvervägande och framdeles inkomma med utlåtande i saken

§ 4.

För medborgerlig förtjenst beviljade sällskapet på Bestyrelsens förslag

större silivermedalj

åt ordföranden i Lappee landtmännagille, fängelseläraren och landthushållaren A d a m L i n d h

samt mindre silfvermedalj
 åt hemmansegaren V i l l e. F ä ä t ä r i och kommunal-
 nämndordföranden och hemmansegaren E l i a s S u n i-
 m e n t o, alla från Lappee kommun.

§ 5.

För långvarig och trogen tjänst utgaf sällskapet på
 Bestyrelsens förslag, upprättadt enligt ingifna ansöknin-
 gar och dem åtföljande intyg.

a) mindre silfvermedalj

- åt 1) fogden och smeden Gustaf Wilhelm Eriksson för 30
 års tjänst;
 2) fogden Johan Himberg för 35 års tjänst;
 3) gårdskarlen August Lönnroth för 35 års tjänst;
 4) mjölnaren Viktor Enberg för 28 års tjänst;
 5) fogden Emil Blank för 22 års tjänst;
 6) statdrängen Frans Elis Suomela för 26 års tjänst och
 7) torparen Aksel Wilhelm Nurmela för 33 års tjänst;

b) mindre bronsmedalj

- åt 1) drängen Kaarlo August Jaakonpoika Hyvärinen för 16
 års tjänst;
 2) kusken Johan Hällström för 22 års tjänst;
 3) drängen Topias Matinpöika Peltonen för 24 års tjänst
 4) drängen Karl August Blomqvist för 12 1/2 års tjänst;

c) hederstecken i silfver

- åt 1) tjenarinnan Liisa Mäkinen för 20 års tjänst;
 2) " Maria Eufemia Gröndahl för 16 års tjänst
 3) " Eva Matilda Lindstedt för 21 års tjänst;
 4) " Ulla Kustaantytär för 23 års tjänst;
 5) " Anna Kinnunen för 22 års tjänst;
 6) " Aina Emilia Sjöström för 10 års tjänst;
 7) " Ida Lovisa Stenvall för 10 års tjänst;
 8) " Maria Suurhasko för 10 års tjänst;
 9) " Gustava Jaakontytär Prittinen för 21 års
 tjänst;
 10) " Aina Ristontytär Kilpinen för för 10
 års tjänst;
 11) " Fredrika Heinänen för 14 års tjänst;
 12) " Wilhelmina Alvina Klockars för 10 års
 tjänst;

- åt 13) tjenarinnan Rosa Olivia Lundell för 25 års tjänst;
 14) " Karolina Johansson för 50 års tjänst;
 15) " Elin Wilhelmina Tamminen för 10 års tjen-
 16) " Maria-Flygar för 10 års tjänst;
 17) " Hulda Emilia Henriksdotter Takala för
 25 års tjänst;
 18) " Elin Cecilia Vallin för 10 års tjänst;
 19) " Amanda Maria Hagman för 21 års tjänst;
 20) " Maria Sofia Korhonen för 10 års tjänst;
 21) vaktmästarinnan Karolina Kirjonen för 20 års tjänst.

§ 6.

Till nya ledamöter föreslogos följande personer:

- ✓ Doktor K. W. Boije, Åbo;
- ✓ Doktor Oskar Heinonen, Åbo;
- ✓ Bankdirektör Arne Bergroth, Åbo;
- ✓ Kontorscheff Oscar Jakobsson, Åbo;
- ✓ Godsegaren Woldemar Stjernvall, Sysmä;
- ✓ Konsul Edvard Stjernvall, Vasa;
- ✓ Godsegaren Axel Molin, Kangasala;
- ✓ Direktör N. Fabricius, Åbo;
- ✓ Direktör Alfred Häggström, Åbo;
- ✓ Handlanden Alfred Weckström, Åbo;
- ✓ Ingenjören, disponenten Rafaël Schauman, Åbo.

Om dessas definitiva inval kommer att vid nästa ple-
 num balloterats.

§ 7.

Sekreteraren Reuter höll därpå ett föredrag om sällskaps-
 pets verksamhet för trädgårdsodlingens befrämjande och på-
 pekade, att det ringa anslag sällskapet för denna gren
 af landthushållningen åtnjöt, omöjliggjorde en mängd åt-
 gärder, hvilka vore egnade att spräda kännedomen om träd-
 gårdsodlingen och intresset för densamma i vidare kret-
 sar. samt föreslog, att sällskapet skulle ingå med hem-
 ställan om ökad statsanslag.

Efter försiggången diskussion beslöts, att sällskapet
 skulle vända sig till Centralförbunden med förslag där-
 hän, att dessa måtte verka för ökande af statsanslagen
 för trädgårdsodlingens befrämjande.

§ 8.

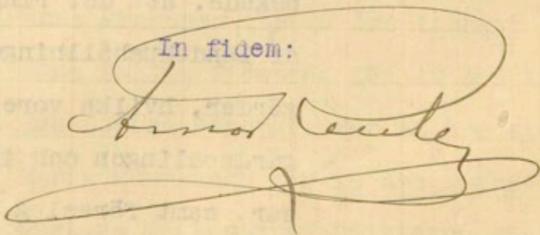
Sedan samtliga ärenden på föredragningslistan nu af-

gjorts, framhöll ordföranden vikten af anställande af försök bland annat för utrönande af jordens behof af kalk, hvilket enligt hans uppfattning för närvarande betydligt öfverdrifves. Dock hade talaren redan länge varit öfvertygad om kalkens betydelse för höjande af landets produktionsförmåga, men kunde icke i allt förena sig om de uttalanden som nu göras i skrifter, i hvilka propagande bedrifves för kalkens användande till gödsling. Främst borde man sträfvat till bättre och djupare bebrukning, användande af bättre utsädesorter, starkare gödsling och ett rationellt användande af konstgödsling. Talaren hade från flere håll önskat erhålla uppgifter öfver kalkens nytta, men ingenstädes erhållit hållbara sifferuppgifter, så vidt uppgifterna hänföra sig till kalkens användande på lerjordar. Inom kärrodlingens gebit hade man ju redan en mängd fullt tillförlitliga sifferuppgifter äfvensom jämförande försöksresultat öfver kalkens och lerslagningens ändamålsenlighet på kärrmarker. Här hade kalkens nytta icke varit större än lerans. Lerslagen kärrjord, som kalkats, hade icke lämnat bättre resultat än okalkad jord. Endast där leran var alunhaltig hade kalken utöfvat någon verkan. Förordande sålunda utförande af sådana gödslingsförsök, vid hvilka äfven jordens behof af kalk komme att undersökas.

§ 9.

Att justera dagens protokoll utsågos på ordförandens förslag kommunalrådet Knut Stjernvall, agronomerne Ruben Bremer och Alarik Rosenberg.

In fidem:

Alarik Rosenberg

År 1913 den 20 juni höll Kejsarliga Finska Hushållningssällskapet extra plenum och närvaro härvid sällskapets viceordförande, hofrättsrådet August Juselius, ledamöterna i sällskapets bestyrelse, godsegarne Arthur Allén och J. F. Backström, suppleanten i bestyrelsen, stadsläkaren, medicine och kirurgiedoktorn Axel R. Spool, kamreraren, friherre Uno von Troil, medlemmarna af sällskapet fil. doktor J. Hartman, direktör Hugo Dahl, direktör John Hartman, agronomen Einar Leander, agronomen Werner Gottberg äfvensom undertecknad sekreterare vid protokollet.

§ 1.

På grund af därom ingifna ansökningar och Bestyrelsens tillstyrkande förslag utgaf sällskapet för långvarig och trogen tjänst

a) mindre silfvermedalj

- åt 1) drängen Abraham Johansson för 28 års tjänst;
 2) " Kustaa Aleksander Helenius för 25 års tjänst;
 3) " Viktor Salo för 25 års tjänst;
 4) " Juho Lindberg för 34 års tjänst och
 5) " Enok Silén för 49 års tjänst;

b) mindre bronsmedalj

- åt 1) drängen Valerian Lehtinen för 13 års tjänst;
 2) " Juho Oskar Kauppila för 12 års tjänst;
 3) " Enok Andersson för 22 års tjänst;
 4) " Juho Emil Kantola för 15 års tjänst;
 5) " August Johan Helenius för 12 års tjänst ;

c) hederstecken i silfver

- åt 1) tjenarinnan Anna Liisa Pekantytär Heiniaho för 28 1/2 års tjänst äfvensom

a) inskription å värdeföremål

- åt 1) trädgårdsmästaren Johan Henrik Wikström för 10 års tjänst;
 2) kusken Viktor Jokinen för 11 års tjänst;
 3) arbetsledaren Kaarle Viktor Nurmi för 24 års tjänst
 4) skogvakten Emil Vainio för 10 års tjänst.

Att justera detta protokoll utsågos på ordförandens förslag direktörerna John Hartman och Hugo Dahl äfvensom agronomen Einar Leander.

In fidem :

Einar Leander

Justeradt:

John Hartman *Einar Leander*
Hugo Dahl

År 1913 den 11 oktober sammanträdde K. F. Hushållningssällskapets ledamöter till extra plenum i sällskapets sessionsal och tillstädeskommo därvid sällskapets viceordförande, hofrättaradet August Artur Juselius, ledamöterna i sällskapets bestyrelse, godsegarene Karl Arthur Alléen och J. F. Backström samt läneveterinären Ludvig Fabritius, suppleanten i bestyrelsen, medicine- och kirurgledoktorn Axel Reinhold Spool, ledamöterna i sällskapets delegation, kommunalrådet Gustaf Hoffstedt, förre landskamreraren, kollegiassessorn Felix Edvard Stenvik, bankdirektören Axel Oeder, bankdirektören Leon. Gestrin, slöjdläraren Märten Ingman, sällskapets kamrerare, friherre Uno von Troil äfvensom underskrifven sällskapets sekreterare vid protokollet

§ 1.

Ordföranden meddelade, att sedan kommunalrådet Torsten Nordensvan anhållit om utbekommande af belöningar för långvarig och trogen tjänst åt särskilda hans tjenare och tillika uttalat önskan om att erhålla dessa till en hans högtidsdag hvarjämte han erlagt kostnaderna för utlysande af extra plenum, bestyrelsen ansett sig böra sammankalla sällskapet för att örverlägga och besluta om beviljandet af de begärda belöningarna, och tilldelade plenum härpå i enlighet med bestyrelsens förslag

sin mindre bronsmedalj

- 1) kusken Juho Wirtanen för 14 års tjänst,
  - 2) fogden Otto Salonen för 22 års tjänst,
  - 3) fogden Kaarle Kujanpää för 14 års tjänst,
  - 4) stallvängen Erikhard Salonen för 12 års tjänst och
  - 5) vängen Juho Lahtinen för 20 års tjänst; äfvensom hederstecken i silver
- 1) hushållerskan Ida Eriika Kaplan för 40 års tjänst,
  - 2) tjenarinnan Ida Leimon för 26 års tjänst samt
  - 3) mejerskan Linda Augusta Moberg för 13 års tjänst.

Till att justera protokollet utsågos på ordförandens förslag slöjdsläraren Märten Ingman, bankdirektören Axel Ceder och kollegiassessorn F. Edv. Stenvik.

In fidem:

Arvid Stenvik

justerat:
F. Edv. Stenvik. Märten Ingman. Axel Ceder

År 1913 den 8 november sammankom K. F. Hushållningssällskapet till ordinarie årsplenum. Härvid tillstadeskommo sällskapet ordförande, professor Arthur Rindell, dess viceordförande, hofrättsrådet August Artur Juselius ledamöterna i sällskapet bestyrelse, förre godsegaren Karl Arthur Alléen och godsegaren Karl Alfred Wasatjerna, ledamöterna i sällskapet delegation, förre landskamreraren, kollegiassessor Felix Edvard Stenvik, redaktören, fil. magister Fridolf Hagfors, bankdirektören Axel Ceder, godsegaren Alarik Rosenberg, kommunalrådet Gustaf Hoffstedt, godsegaren, vicehäradshöfding Edvard Hedenberg, medlemmarna i sällskapet direktör Hugo Dahl, direktör Einar Leander, ingenjören Olof Hedenberg, bankdirektör Werner Wegelius, ombudet för Finströms landtmannagille, bonden Johannes Eriksson Bjerström, ombudet för Nagu landtmannagille, landthushållaren Gottfrid Åberg, sällskapet kamrerare, friherre Uno von Troil äfvensom undertecknad sällskapet sekreterare vid protokollet.

§ 1.

Landbruksstyrelsens Föredrogos följande från Landbruksstyrelsen sedan senaste plenum till sällskapet anlända skrivelser, nämligen:

N:o 1359 af den 28 sistvikne maj, däri Landbruksstyrelsen genom öfversändande af bestyrkt afskrift af Jordbruks expeditionens i K. Senaten skrifvelse till Landbruksstyrelsen af den 9 maj underrättar sällskapet därom, att detsamma berättigats att i förskott å det statsanslag, som för innevarande år ansökts för underhållet af dess kemiska och frökontrollstation uppbära 5,000 mark;

N:o 1903 af den 18 augusti, förmedels hvilken skrifvelse Landbruksstyrelsen, öfversändande styrkt afskrift af Jord-

bruksexpeditionens i. K. Senaten sub N:o 748 till Landtbruksstyrelsen aflåtna skrifvelse, innehållande Nådigt förordnande, att till Hushållningssällskapet tills vidare årligen utbetala fortsatt bidrag för upprätthållandet af kemiska och frökontrollstationen i Åbo, meddelar sällskapet förenämnda nådiga beslut.

N:o 1640 af den 27 augusti, där Landtbruksstyrelsen anmäler, att den till sällskapet öfversändt 40 stycken frågeblanketter berörande uppskattningen af den väntade skörden, hvarvid Landtbruksstyrelsen tillika anhåller, att Bestyrelsen ville inom hvarje kommun utse åtminstone en person, hvilken skulle bistå Landtbruksstyrelsen med ifyllande af förenämnda frågeblanketter.

N:o 2026 af den 2 september, däri Landtbruksstyrelsen under insändande af bestyrkt afskrift af Jordbruksexpeditionens i. K. Senaten till Landtbruksstyrelsen under N:o 780 aflåtna skrifvelse, meddelar, att K. Senaten numera för grundläggande af en landtmannaskola på Åland, för hvilken Nilsas hemman i Ånäs by tills vidare bestämtssesom skolplats, beviljat 3,000 mark i ett för allt samt dessutom för år 1913 i underhållsbidrag 2,500 mark äfvensom från den 1 januari 1914 tills vidare årligen 11,200 mark, hvarjämte Landtbruksstyrelsen intill dess föreståndarebefattningen blir ordinarie besatt, till t. f. föreståndare för skolan utsett agronomen J. W. Barsas. Yttermera uppmanar Landtbruksstyrelsen Bestyrelsen, att till medlemmar i direktionen för sagda skola välja tvenne personer samt uppmana det landtmannagille, inom hvars område skolan blefve förlagd, att utse den tredje medlemmen i direktionen.

Cirkulär N:o 2211 af den 2 september, däri Landtbruksstyrelsen framhåller olämpligheten af att växtsmör fått exponeras och täfla vid de utaf en del landbrukssällskap anordnade lokala utställningarna och uppmanar sällskapen att för framtiden tillse, att sådana missförhållanden undvikas.

Då Bestyrelsen redan fullgjort hvad på den ankomne i anledning af förenämnda skrivelser, föranledde desamma inga uttalanden från sällskapets sida.

§ 2.

Almanacksafhandling. På förslag af Bestyrelsen beslöts, att almanacksafhandlingen i 1915 års almanacka skulle behandla jordbrukshöförlingen och dess betydelse för ett rationellt jordbruk. Tillika biföll sällskapet på Bestyrelsen tillstyrkan till den af gymnastiklärarinnan fru Elin Kallio gjorda anhållan, att i 1915 års almanacka skulle intagas äfven en kort uppsats om gymnastik- och idrottsplaner på landsbygden.

§ 3.

Holmska fondens räntemedel. Då Bestyrelsen ännu icke erhållit inbegärdat förslag till utgifvande af Holmska fondens räntemedel, öfverlämnades åt Bestyrelsen, att sedan sådant förslag inkommit, fatta beslut i ärendet och därom sedermera underrätta plenum.

§ 4.

Småbrukspremieringen. Jämlikt instruktionen för sällskapets småbrukspremieringar borde de af sällskapets förstärkta bestyrelse utgifna premierna vid november plenum öfverlämnas till resp. premietagare, men då ingen af dem infunnit sig, skulle premierna jämte dem åtföljande diplomer tillställas dem genom sällskapets kansli.

§ 5.

Skogsvårdspremierna. De af sällskapets bestyrelse beslutna premierna för välskötta skogar, utgörande resultatet af de treåriga täflingarna inom det s. k. andra täflingsdistriktet, hade likaledes nu bordt utdelas, men då ingen pristagare infunnit sig skulle premierna jämte diplomerna tillsändas dem genom kansliets försorg.

§ 6.

J. G. Österlund får 25 mark för trädgårdsodling. På därom gjord framställning af bestyrelsen tilldelade sällskapet förre skepparen J. G. Österlund i Grundsunda by af Wårdö socken en belöning af 25 mark för visadt intresse och nedlagd arbete för trädgårds-, särskildt fruktodlingen.

§ 7.

Pension åt Fredriksson. På framställning af bestyrelsen beviljade plenum sällskapets vaktmästare G. R. Fredriksson, som ansökt om afsked från sin vaktmästarebefattning från utgången af innevarande år och därvid tillika anhållit om pension, med anledning af den långa tid han varit hos sällskapet anställd en årlig pension om 300 mark, att under hans återstående lifstid ut-

gå.

§ 8.

Meddelanden

Bestyrelsen lämnade sällskapet följande meddelanden angående af densamma sedan senaste plenum vidtagna åtgärder.

På inbjudan af Etelä-Pohjanmaan maanviljelysseura öfvervarades detta sällskaps 50-års fest i Ilmola den 4 och 5 juli af sällskapets sekreterare.

Med anledning af därom väckt initiativ har Bestyrelsen vidtagit särskilda åtgärder för åstadkommande af en trädgårdsskötarenskola på Åland. Skulle likväl där icke en sådan skola kunna uppställas, har Bestyrelsen ansett, att åtgärder borde vidtagas för skolans placering inom sydvästra Finlands skärgårdskommuner.

Till underhåll af sjuksängar vid Tavastehus länelasarett har från Svahnska lasarettfonden utbetalats 450 mark.

Förmedels testamente har aflidna fröken Hildegard Ene-schiöldh till Hushållningssällskapet testamenterat all den lösegendom, som blifver kvar i boet, sedan ur dettas be-hållning utgått till Wehmo kommun donerade 40,000 mark, hvarjämte sällskapets bestyrelse utsetts till exekutor och verkställare af testamentet. Det belopp, som torde tillfalla sällskapet efter boets realiserande, torde komma att belöpa sig till c. 50,000 å 60,000 mark, och skola räntorna härå användas till premiering af ladugårdar inom Wehmo kommun och Wehmo härad äfvensom till be-rämjande af kvinneslöjden inom samma område.

Nyligen aflidna enkefruherrinnan Lydia Carpelan har äfven till sällskapet donerat ett belopp, som torde uppgå till omkring 100,000 mark och hvars räntor skola användas till den finska talande kvinnans i småbrukarhemmen utbildning.

Sedan andre läraren vid Ahlmanska landtmanna- och husmodersskolan i Messuby agronomen Oiva Jääskeläinen afgått, har Bestyrelsen till denna befattning utsett agronomen Väinö Puhlainen från Vichtis.

Till ledamöter i direktionen för Ålands landtmannaskola har Bestyrelsen valt läneagronomen Erik Lönegren i Mariehamn och instruktören Fridolf Sundberg i Finström.

Till praktikanter i ladugårdsskötsel har Bestyrelsen

antagit 9 personer, af hvilka likväl 6 placerats inom Nylands län, därifrån 9 praktikanter voro hemma.

Åt mejeripraktikanten Emil Kyrklund från Pargas har gifvits ett stipendium om 100 mark för studerande af mejerihanteringen i Danmark och Sverige.

Uti den s. k. finska veckan har sällskapet deltagit med en mindre utställning af i sällskapets handarbetskola förfärdigade alster samt tillika förevisat väfskolan i arbete.

Föreståndaren för sällskapets kemiska och frökontrollstation magister Uno Collan har för sjuklighet undfått tjänstledighet till årets utgång och förestås befattningen under tiden af assistenten, fil. kandidaten Fredrik Albom, till hvars niträde åter antagits herr J. Preetzmann från Åbo.

Bestyrelsen har beslutit ingå till vederbörlig ort med framställning om beviljande af ett årligt anslag af 600 mark för bekostande af kurser i biskötsel vid Ahlmanska landtmanna- och husmodersskolan.

Under senaste läroår har sällskapets ambulering handarbetskola på Åland varit placerad i Jomala 67 dagar och där haft 15 elever, 58 dagar i Wård, där 11 elever besökt skolan, samt 38 dagar i Saltvik, där skolan besökts af 12 elever. För närvarande är skolan förlagd till Lemlands Söderby by och skall därifrån flyttas till Flaka by i samma socken samt därifrån sedan till Hammarland.

För behandling af frågor rörande fasta Ålands förhållanden och för sammanhållande af där befintliga gillen samt för upplifvande af deras verksamhet har på förslag af Bestyrelsen tillsatts en delegation, bestående af tvänne delegerade för hvarje gille och har sällskapets förstärkta Bestyrelse för denna delegation stadfäst nödiga stadgar. Förslag har vidare väckts om tillsättande af dylika delegationer för den yttre skärgårdens gillen och för gillena inom den närmast Åbo befintliga skärgården, hvilket förslag af förstärkta Bestyrelsen i princip godk änts.

Sedan sällskapets konsulent, agronomen Ruben Bremer afflyttat från sällskapets tjänst, har Bestyrelsen föreslagit, att tjänsten skulle bestridas salunda, att Bestyrelsen

ringe med lärarene vid Vrethalla skola för småbruk och egna hem samt vid Ålands landtmannaskola uppgöra öfverenskommelse, att emot åtnjutande af dagtraktamente och resekostnader öfvertaga konsulentens åligganden, sålunda att lärarene vid Vrethalla skulle arbeta inom kommunerna närmast Åbo och den inre skärgården, medan lärarene vid Ålands landtmannaskola skulle handha verksamheten på Åland och närmaste kommuner inom dess skärgård. Detta förslag har af förstärkta Bestyrelsen godkänts, men hafva några åtgärder för dess realiserande ännu icke hunnit vidtagas, då beslutet fattades först i förrgår. Förslaget kan själfallet genomföras endast under förutsättning att resp. skolors direktorer därtill gifva sitt bifall.

Till bidrag för en allmän landbruksutställning år 1916 har Bestyrelsen beslutit upptaga i budgeten för åren 1914-1916 årligen 300 mark, hvilket sammanlagda belopp, 900 mark, skulle ställas till utställningsbestyrelsens förfogande i form af garanti ända till nämnda summa.

Såsom bidrag till en påtänkt skogsvårdsförening i Vestanfjärd har Bestyrelsen utlofvat 300 mark, under förutsättning, att föreningen kommer till stånd innan detta års utgång.

Vid verkställd utlotning af sällskapets representanter i Egentliga Finlands Hästarvelförbund hafva blifvit utlottade länsveterinären L. Fabritius, vetrinären L. J. Fabritius och godsegaren Victor Schauman samt bland suppleanterna godsegaren, agronomen Hannes Alléen. Samtliga utlottade hafva blifvit återvalde.

Förenämnde meddelanden påkallade icke några uttalanden från sällskapets sida, utan fick vid dem bero.

§ 9.

För landtmannaidoghet och medborgerlig förtjenst tilldelade sällskapet på förslag af Bestyrelsen

sin mindre silfvermedalj

åt kyrkvaktaren och grafgräfvaren Hans Viktor Sigell för 60 års verksamhet i Hollola församlings tjenst samt

åt backstugukarlen Johan Abramsson Skinnar för långvarigt arbete vid uppodlande af mossmarker inom

Belöningar för landtmannaidoghet och medborgerlig förtjenst.

Malaks kommun.

§ 10.

På förslag af Bestyrelsen tilldelade sällskapet för långvarig och trogen tjenst

a) mindre silfvermedalj

- 1) finsmeden Elias Stenberg för 64 års tjenst hos Fiskars Aktiebolag;
- 2) förre trädgårdsmästaren å Stjernsund Juha Fredrik Stenman för 25 års tjenst därstädes;
- 3) statdrängen Mikkel Antinpoika för 47 års tjenst;
- 4) nattvakten Johan Nilander för 30 års tjenst;
- 5) smeden och slöjdläroaren Juho Pehkonen för c. 25 års tjenst;
- 6) fogden Juho Kustaa Aleksanterinpoika Lahtinen för 15 års tjenst;
- 7) sprutmästaren Karl Edvard Byman för 40 års tjenst;
- 8) sergennten Johan Wilhelm Henriksson för 33 års tjenst;
- 9) maskinisten Johan Robert Flink för 32 års tjenst;
- 10) drängen Johan Laurinpoika Jukarainen för 40 års tjenst;
- 11) maskinisten Jakob Hagman för 30 års tjenst;
- 12) fogden Juho Erland Haapala för 33 års tjenst;
- 13) fogden Viktor Ferdinand Lind för 20 års tjenst;
- 14) kontrollören Karl Ivar Löfgren för 20 års tjenst;
- 15) trädgårdsmästaren Juho Antinpoika Simpura för 17 års tjenst;
- 16) slöjdläroaren Sakarias Hautala för 15 års tjenst;
- 17) rättaren Adolf Johansson för 19 års tjenst;

b) mindre bronsmedalj

- 1) drängen Juho Antinpoika Martikainen för 14 års tjenst
- 2) kusken David Puukko för 12 års tjenst;
- 3) statdrängen Juho Juhonpoika Penttinen för 23 års tjenst;
- 4) statdrängen Esaias Heikinpoika Wirtanen för 17 års tjenst;
- 5) fogden Frans Wilhelm Österberg för 17 års tjenst;
- 6) drängen Antti Kustaa Saukko för 19 års tjenst;
- 7) drängen Viktor Hugo Vestarlund för 24 års tjenst;
- 8) arbetaren Emil Alarik Laine för 10 års tjenst;
- 9) drängen Kustaa Reinhold Henriksson för 24 1/2 års

tjenst;

- åt 10) drängen Albin Antinpoika Kämäräinen för 10 års tjenst;
 11) statorängen Jalmari Hermaninpoika Waarinen för 10 års tjenst;
 12) stalldrängen Robert Suuronen för 15 års tjenst;
- c) hederstecken i silver**
- åt 1) tjenarinnan Maria Kristina Henrikintytär Harjanne för 25 års tjenst;
 2) " Silja Miettinen för 15 års tjenst;
 3) köksan Liisa Lydia Matintytär Liimatta för 10 års tjenst;
 4) tjenarinnan Hilma Makkonen för 25 års tjenst;
 5) " Wilhelmina Juhontytär Kettunen för 19 års tjenst;
 6) fröken Sigrid Mathilda Lumiaho för 10 års tjenst;
 7) hushållerskan Wendla Henrika Sjöblom för 17 års tjenst;
 8) " Anna Maria Ikävalko för 10 års tjenst;
 9) tjenarinnan Ida Maria Hämäläinen för 10 års tjenst;
 10) " Charlotta Hyvönen för 10 års tjenst;
 11) " Sigrid Maria Lindqvist för 15 års tjenst;
 12) " Gustava Hyvärinen för 20 års tjenst;
 13) " Matilda Suomela för 10 års tjenst;
 14) " Maria Aleksandra Grönblad för 10 års tjenst;
 15) " Anna Wilhelmina Johansson för 17 års tjenst;
 16) " Matilda Aaltonen för 10 års tjenst;
 17) hushållerskan Anna Lisa Snickars för 10 års tjenst;
 18) tjenarinnan Anna Maria Isaksdotter för 22 års tjenst;
 19) " Mathilda Sofia Andersson för 19 års tjenst;
 20) " Maria Wilhelmina Laaksonen för 10 års tjenst;
 21) föreståndarinnan för kommunala sinnessjukhuset i Harjavalta, fröken Josefina Skippari för 10 års tjenst;
 22) hushållerskan Emma Johanna Nuutinen för 15 års tjenst;
 23) " Hilma Jaakontytär Kuusisto för 15 års tjenst;
 24) tjenarinnan Anna Sofia Tuomaantytär för 11 års tjenst

- åt 25) tjenarinnan Ida Wilhelmina Erkkilä för 23 års tjenst;
 26) " Amanda Mäki för 10 års tjenst;
 27) " Ida Karolina Pitkänen för 15 års tjenst;
 28) sköterskan Maria Wilhontytär Huttunen för 20 års tjenst;
 29) mejerskan Ida Eriksson för 15 års tjenst;
 30) tjenarinnan Iida Maria Salo för 10 års tjenst;
 31) " Manda Karolina Koivisto för 20 års tjenst;
 32) " Ida Trygg för 10 års tjenst;
 33) vagnstäderskan Amanda Josefiina Nyman för 20 års tjenst;
 34) tjenarinnan Anna Matilda Fallström för 15 års tjenst;
 35) " Linda Sofia Krook för 10 års tjenst;

d) inskription å värdeföremål

- åt 1) tjenarinnan Amanda Koskinen för 17 års tjenst;
 2) " Johanna Emilia Halin för 10 års tjenst;
 3) " Olga Koivuranta för 10 års tjenst, och
 4) fröken Josefina Skippari för 10 års tjenst.

§ 11.

Ordförandeval Sedan ordföranden afträtt och viceordföranden Juselius intagit dennes plats verkställdes val af ordförande för sällskapet under år 1914 och utsågs härtill nuvarande ordföranden professor Arthur Rindell med samtliga afgifna 15 röster.

§ 12.

Val af viceordförande. Efter det sällskapets ordförande åter tillträtt befattningen verkställdes val af viceordförande för år 1914 och återvaldes härvid hofrättsrådet August Arthur Juselius med 14 röster. En röst tillföll godsegaren Arthur Alléen och en röstsedel kasserades.

§ 13.

Val af ledamöter i Bestyrelsen.

Till ledamöter i sällskapets Bestyrelse för åren 1914 och 1915 återvaldes godsegaren K. A. Wasastjerna med 13 röster och länsveterinären L. Fabritius med 11 röster. En röst tillföll vicehäradshöfdingen Gustaf Arrhenius och en röst agronomen Fredrik Erlund.

§ 14.

Val af suppleanter i Bestyrelsen.

Till suppleanter i Bestyrelsen återvaldes stadsläkaren, doktor A. R. Spoo med 9 röster och förre godsegaren M. L.

Nieminen med 5 röster. Kommunalrådet K. Stjernvall erhöj 3 röster. godsegaren C. J. Dahlström 2 röster samt godsegaren Gunnar Rosenberg, vicehäradshöfding Gustaf Arrhenius och agronomen Fredrik Erlund enhvar 2 röster.

§ 15.

Val af ledamöter i Revisionskommis- sionen. Till ledamöter i sällskapet Revisionskommis- sionen för åren 1914 och 1915 valdes åter godsegaren, bergsingeniören Albert von Julin med 9 röster och handlanden, kommunalrådet Gustaf Hoffstedt med 8 röster. Bankdirektören Werner Wegelius erhöj en röst.

§ 16.

Val af suppleant i Revisionskommis- sionen. Till suppleant i Revisionskommis- sionen återvaldes ^{Kom-} ~~redaktören Ernst von Wendt~~ ^{municipal C. G. Wollstedt} med 5 röster. En röst tillföll bankdirektören Tor Grotenfelt och handlanden C. M. Sjöblom.

§ 17.

Val af medlemmar i delegationen. Till medlemmar af sällskapet delegation återvaldes: kommunalrådet Knut Stjernvall, direktören O. R. Gauffin, bankdirektören Axel Ceder, bankdirektören Leon. Gestrin och agronomen, godsegaren Bertil Reims enhvar med 7 röster, godsegaren vicehäradshöfdingen Edvard Hedenberg, redaktören, fil. mag. Joh. Fr. Hagfors och föreståndaren för sällskapet kemiska och frökontrollstation, magister Uno Collan enhvar med 6 röster äfvensom godsegaren, vicehäradshöfdingen Gunnar Rosenberg med 4 röster. Nyvald blef direktören Hugo Dahl med 4 röster. 3 röster tillföll magister J. A. Malmgren, 2 röster häradshöfdingen Gustaf Arrhenius och 1 röst godsegaren C. J. Dahlström och redaktören E. von Wendt

§ 18.

Nya medlemmar inväljas. Förmedels inballotering, hvarvid endast hvita kulor förekommo i hvit urna och svarta kulor i svart urna, invaldes följande vid senaste plenum föreslagna personer till ledamöter af sällskapet, nämligen:

doktor K. W. Boije, Åbo,
doktor Oskar Heinsonen, Åbo,
Bankdirektör Arne Bergroth, Åbo,
kontorscheff Oskar Jakobsson, Åbo,
godsegaren Woldemar Stjernvall, Sysmä,
konsul Edvard Stjernvall, Wasa,
godsegaren Axel Molin, Kangasala,
direktör N. Fabriusius, Åbo,

direktör Alfred Häggström, Åbo,
handlanden Alfred Weckström, Åbo,
ingeniören, disponenten Rafael Schauman, Åbo.
och skulle kallelsebref till dem utfärdas.

§ 19.

Nya ledamöter föreslås.

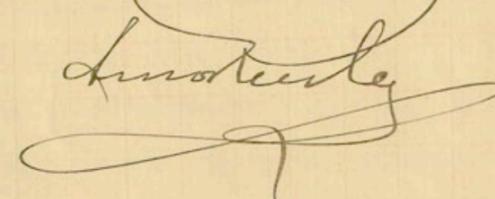
Till nya ledamöter föreslogos:
friherre Björn Aminoff, Nykyrko;
Äldre kommissionslandtmätaren A. A. Waldon, Nystad,
handlanden August Forsström, Nystad,
vicehäradshöfdingen Georg Jungqvist, Nystad,
godsegaren Gustaf Höglund, Oulais,
länsveterinären K. J. Svanljung, Brahestad,
landthushållaren Karl Karlsson, Rimto,
landthushållaren Herman Andersson, Nagu Haiverö,
landthushållaren kaptenen Johannes Mannerström, Finström,
landthushållaren August Sundström, Sund,
hofrättskanslisten Kaarlo Wilho Sjöblom, Åbo,
och skall om deras inval statutenlig ballotering företagas vid nästa plenum.

§ 20.

Justeringsmän.

Att justera detta protokoll utsågos på ordförandens förslag kollegiassessorn F. Edv. Stenvik, redaktören Joh. Fr. Hagfors och direktören Hugo Dahl.

In fidem:

Protokoll justerat.

F. Edv. Stenvik.

Joh. Fr. Hagfors.

Hugo Dahl

Bestyrelsens Protokoller.

År 1913 den 20 januari sammanträdde Bestyrelsen för K. F. Hushållningssällskapet och tillstädeskommo därvid ordföranden, Herr Juselius, ledamöterna, Herrar Alléen, Backström, Fabritius och Wasastjerna. Kamreraren, friherre von Troil äfvensom underskrifven sekreterare vid protokollet.

§ 1.
Justering. Det vid Bestyrelsens senaste sammanträde den 27 november vike december tillkomna protokoll upplästes icke för justering.

§ 2.
Kassagranskare, inspektörer m. m. Vid jämlikt § 32 af sällskapets stadgar förrättadt val utsågs godsegaren Arthur Alléen att under året fungera såsom inspektor för kassan äfvensom att handhafva inseendet öfver värden af sällskapets gård samt att granska inkommande räkningar; läneveterinären Fabritius att handhafva inspektionen af sällskapets kemiska och frökontrollstation; godsegaren Backström att fungera såsom inspektor för sällskapets handarbetskola i Åbo; godsegaren Backström och sekreteraren Reuter att vara inspektörer för hofbeslags skolan i Åbo, äfvensom sekreteraren Reuter att vara inspektor för Ahlmanska landtmanna- och hushållerskolan i Messuby och för ambulerande handarbetskolan på Åland.

§ 3.
Skogsvårdsutskott väljes. Till medlemmar af sällskapets skogsvårdsutskott valdes för åren 1913 och 1914 kommunalrådet Knut Stjernvall, godsegaren K. A. Wasastjerna, landthushållaren Johan Ehrnström, skogsvårdskonsulenten C. V. Hedman och sekreteraren Reuter. Till ordförande i utskottet utsågs kommunalrådet Stjernvall.

§ 4.
Sällskapets vinterplenium utsattes att ega rum fredagen den 28 inkommande februari månad kl 6 e. m. i sällskapets sessionssal i Åbo stad och skulle sällskapets ordförande om detta beslut underrättas, hvarvid dock honom lämnades tillfälle att, om denna dag icke lämpade sig för honom, utsetta annan dag.

Vid plenium kommo följande ärenden att föredragas:

Handwritten signature or note in the left margin.

- 1:o) Från Kejserliga Senaten ankomna skrivelser;
- 2:o) Från Landtbruksstyrelsen anlända skrivelser;
- 3:o) Från Industristyrelsen inkomna skrivelser;
- 4:o) Redogörelse för användandet under år 1912 af särskilda statsanlag;
- 5:o) Framställningar af Bestyrelsen;
- 6:o) Meddelanden af Bestyrelsen;
- 7:o) Utgifvande af premier för välskötta skogar;
- 8:o) Fastställande af arvode och resekostnader för förstärkta Bestyrelsens ledamöter;
- 9:o) Fastställande af sällskapets budget för innevarande år;
- 10:o) Förslag till utgifvande af belöningar för landtmannalidighet och annan medborgerlig tjänst;
- 11:o) Förslag till utgifvande af belöningar för långvarig och trogen tjänst;
- 12:o) Inkallande af nya ledamöter;
- 13:o) Förslag till nya ledamöter
- 14:o) Utseende af tre justeringsmän för protokollet.

§ 5.

Val af ledamöter i lokaldirektionen för Ahlmanska skolan. Till ledamöter i Ahlmanska landtmanna- och husmoders- och landthushållaren i Messuby lokaldirektionen återvaldes K. E. Linna och fru Fanny Halme och nyvaldes i stället för godsegaren F. Idman, som önskat afgå, godsegaren Otto Thuneberg. Till suppleanter återvaldes fru Ida Lehtonen-Irjala och nyvaldes bankdirektören, vicehäradshöfding Einer Ahlman.

§ 6.

Haga kungsgård godkänd såsom lärlingsgård för kreaturskötselspraktikanter. Föredrogs Landtbruksstyrelsens skrivelse N:o 2977 af den 20 nyssvikne december och framgick ur berörda skrivelser, att Landtbruksstyrelsen på Bestyrelsens därom gjorda framställning godkänt Haga kungsgård i Saltvik socken såsom lärlingsgård för praktikanter i kreaturskötsel. Härmed skulle innehavaren af gården, landthushållaren Hugo Karlsson underrättas.

§ 7.

Uti nu föredragen skrivelse N:o 3020 af den 27 nysslidne december uppmanades Bestyrelsen att före den 1 nästkommande mars månad till Landtbruksstyrelse afgifva utlåtande

angående bifogadt förslag till nya bestämmelser rörande de direkt statsunderstöd åtnjutande landbrukssällskapens årsberättelser, statistiska tabeller och redovisning.

Förslaget skulle ställas på cirkulation, för att vid ett senare tillfälle upptagas till behandling.

Beslutes begära i förskott för första kvartalet af kemiska och frökontrollstationens anslag. Ur nu föredragen skrivelse N:o 35 af den 3 innevarande januari inhämtades, att den af Bestyrelsen gjorda anhållan om förnyadt och förökadt anslag för sällskapets kemiska och frökontrollstation, hvilka anhållan af Landtbruksstyrelsen förordats, ännu icke blifvit i K. Senaten afgjord.

Med anledning häraf beslöts att hos Landtbruksstyrelsen anhålla, att Landtbruksstyrelsen måtte vidtaga åtgärd därhän, att sällskapet finge i förskott uppbära första kvartalet af det belopp, som sällskapet tidigare för ändamålet åtnjutit.

Pellervosänder broskyrer och Osuustoiminta-lehti. Föredrogs en från styrelsen för Sällskapet Pellervo anländ längre skrivelse, däri sagda styrelse anhåller, att Hushållningssällskapet ville till sina funktionärer

utdela ett antal af sällskapet Pellervo förenämnda sällskap tillställda broskyrer ävensom uppgifva namnen och adresserna på de af sällskapets tjänstemän, hvilka förstå finska språket, så att Pellervo kunde till dem direkt sända ett ex. af tidskriften Osuustoiminta-lehti, hvars redaktion lofvat ställa dessa ex. gratis till förfogande.

Med bifall till förenämnda framställning skulle de begärda uppgifterna tillställas Sällskapet Pellervo.

§ 10.

Tapio sänder tabeller för anteckningar öfver tjänstemännens verksamhet. Finska Skogsvåradsföreningen Tapio hade i nu föredrage en skrivelse meddelat, att densamma tillsändt sällskapet ett antal tabeller rörande anteckningar öfver skogsvårdstjänstemännens verksamhet under år 1912 i sällskapets tjänst, hvarjämte den förhoppning uttrycktes, att dessa tabeller, vederbörligen ifyllda, måtte före mars månads utgång insändas.

Med anledning häraf uppdrogs åt sekreteraren att vaka öfver att denna förhoppning måtte uppfyllas.

Dagböcker för sällska- Landthushållningssällskapens i Finland Centralförbund
pets tjänstemän.

underrättade uti nu föredragen skrifvelse, att detsamma
gått i författning om tryckande af erforderliga blanketter
för sällskapens årsberättelser ävensom redan utarbetat
och tryckt dagböcker för sällskapens funktionärer, hvilka
dagböcker erhöles för resp. 75 och 65 penni, beroende på
storleken. Beslöts att härom underrätta sällskapets tje-
nstemän, så att de, om de så ville, hos sällskapet finge
rekvirera dessa dagböcker.

Sällskapet blir med- Beslöts att sällskapet skulle ingå såsom medlem i För-
lem af Förbundet för bundet För Inhemskt Arbeta och såsom tillhörande denna
Inhemskt Arbeta förenings grupp A i årsavgift erlägga 30 mark. Härom skul-
le förbundet underrättas och avgiften äfven insändas.

De svenska landbruks-Föredrogs en skrifvelse från De svenska landbrukssäll-
skapens i Fin- land förbund får skapens i Finland förbund af den 28nyssvikne december,
300 mark.

däri förbundet anhåller, att Hushållningssällskapet ville
inbetala yttermera 300 mark, hvarigenom sällskapet komme
att hafva erlagt lika mycket som Nylands och Tavastehus
läns landbruks sällskap och Österbottens svenska land-
brukssällskap, men då detta anslag redan utbetalats, för-
anledde skrifvelsen icke nu till åtgärd.

Jääskeläinen får Sedan af en till sekreteraren ställd skrifvelse från
afgå erter läseårets slut... föreståndaren för Ahlmanska landtmanna- och husmoderssko-

lan i Messuby inhämtats, att andre agronomläraren O. Jääs-
keläinen vid antagandet förpliktigats att i tjensten kvar-
stå till läseårets slut med rätt till uppsägning tre må-
nader förut, samt sekreteraren meddelat, att Jääskeläinen
icke vid sekreterarens besök å Seppälä kunnat frambära
fullgiltiga skäl för sin afgång, beslöts, att agronom Jääs-
keläinen afskedsansökan icke skulle beviljas i den form
den framstälts eller från mars månads ingång, utan först
efrån utgången af oktober månad efter det läseåret afslu-
tats. Om detta Bestyrelsens beslut skulle såväl agronom
Jääskeläinen som föreståndaren Selin underrättas.

sällskapet får hål- Antecknades, att föreståndaren för postkontoret i Åbo
la postbok. tillkännagifvit, att Poststyrelsen medgifvit sällskapet rät-
att med sagda kontor hålla afräkning å postavgifterna mot
en kontoret tillkommande afgift af 10 mark samt därutöver
5% af postavgifternas belopp.

stadgar för Kimito Föredrogs och godkändes stadgar för Kimito kontroll-
kontrollförening. förening, men skulle dessa stadgar dock för definitivt
fastställande föredragas för förstärkta Bestyrelsen.

Hemslöjds-museet På framställning af föreståndarinnan för sällskapets
får en gobelin. handarbetskola. fröken H. Brander, beslöts till hemslöjds-
museet i Helsingfors öfverlämna en skolan tillhörig, där
förfärdigad gobelin, föreställande finnarnes dop vid Kup-
uppställdes
pis, hvarvid dock ~~fästas~~ såsom vilkor, att vid gobelinen
måtte fästas uppgift öfver att densamma öfverlämnats af
Hushållningssällskapet samt att den förfärdigats vid säll-
skapetets handarbetskola.

Förfrågan om bidrag Föredrogs en skrifvelse från bonden Frans Eriksson från
för tjurförening i Gottby, hvilken frågar om anslag beviljas för inköp af tjur
Gottby, till en tillärd tjurförening därstädes, och beslöts sva-
ra, att för den händelse sällskapet tillgångar sådant med-
gifva bidrag för sådant inköp kan erhållas, men att säll-
skapet för närvarande icke kunde ~~med~~ bestämdhet

utlofva detta bidrag under innevarande år.

E. Danielsson vill Meddelades, att bonden E. Danielsson från Korpo, åt
icke taga emot sti-
pendium för båtbyg- hvilken erbjudits stipendium för besökande af en kurs i
garekurs. båtbyggeri, förklarar sig icke kunna emottaga sagda sti-

pendium. Då kurserna redan påbegynts, förföll all vidare
åtgärd från sällskapets sida.

Schauman åtagit sig sekreteraren meddelade, att agronomen Viktor Schauman
att vara sällskapets
representant i Högsar efter mycken tvekan förklarar sig skola emottaga
fiskeriföreningens
direktion och Er- uppdraget att representera sällskapet i fiskeriföreningens
lund att vara
suppleant där. direktion och att agronomen Erlund likaledes efter tvekan

åtagit sig att vara suppleant för Schauman.

§ 21.

Ombud i förstärkta Bestyrelsen för 1913. Antecknades, att Hammarlands landtmanna- och fiskaregille till sin representant i sällskapets förstärkta Bestyrelse valt Uno Andersson från Mörby; att Nagu landtmannagille till sin representant för utsett landthushållaren Gottfrid Åberg med landtbrukaren C. Willberg som suppleant; att Föglö landtmanna- och fiskaregille valt till sin representant bonden Erik Carlsson från Horsholma och bonden Oskar Sundblom från Sonboda till dennes suppleant; att till ombud för Korpo landtmannagille uti sällskapets förstärkta Bestyrelse valts gilletts ordförande, bonden Alfons Tengström från Bendby med bonden Axel Lindblom såsom suppleant; att häradsdomaren A. L. Ginström valts till ombud för Dragsfjärds husbondeförening i förstärkta Bestyrelsen med bonden A. W. Hollsten från Genböle som suppleant; att Enklinge landtmanna- och fiskaregille utsett till sin representant i sagda Bestyrelse bonden P. Aug. Enqvist; att Kimito landtmannagilles representant i förstärkta Bestyrelsen vore possessionaten V. Söderholm från Orrnäs med E. Forne som suppleant; att nämndemannen Gustaf Söderlund under år 1913 komme att i sällskapets förstärkta Bestyrelse representera Hitis landtmanna- och fiskaregille med bonden John Granlund som suppleant;

Följande gillen hade till sina ombud vid sällskapets plena. plena utsett nedannämnda personer, nämligen: Nagu landtmannagille agronomen Axel Sahlberg från Wikom och landtbrukaren Karl Lindblom från Finby Kockars; Föglö landtmanna- och fiskaregille bonden Erik Carlsson med bonden Oskar Sundblom som suppleant; Korpo landtmannagille bonden Alfons Tengström och kaptan F. T. Fransén från Kopois; Enklinge landtmanna- och fiskaregille bonden P. Aug. Enqvist; Kimito landtmannagille possessionaten W. Söderholm från Orrnäs och landthushållaren Albert Eriksson från Brokärri äfvensom Hitis landtmanna- och fiskaregille nämndemannen Gustaf Söderlund med bonden John Granlund såsom suppleant, hvilket allt antecknades.

§ 23.

Ordförande och sekreterare i Hammarlands gille. Antecknades, att Hammarlands landtmanna- och fiskaregille till sin ordförande valt bonden Werner Larsson från Sälls och till gilletts sekreterare Einar Häggblom från Fredbolstad.

§ 24.

Årsverättelser till Veterinär- och Landbohöjskolen. Antecknades, att Veterinär- och Landbohöjskolen i Köpenhamn anhållit om sällskapets årsberättelser för åren 1907-1910, hvilka äfven redan afsändts.

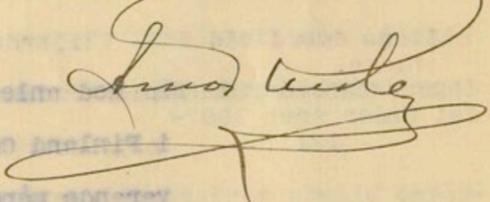
§ 25.

Warsinai-Suomen Puutaimisto O. Y. Föredrogs en från Warsinai-Suomen Puutaimisto O. Y. i Karinais gifven skrifvelse, däri sagda bolag anhåller att sällskapets ville gifva sitt förord till en af bolaget tillärd ansökan om statsunderstöd för företaget. Då Bestyrelsen emellertid icke innehade tillräcklig kännedom om detsamma och då af de inlämnade handlingarna framgick, att bolaget redan vid starten icke följt de principer det uppgifvit sig förfäktat, hvadan företagets principiella betydelse förfelats och hvarigenom äfven det afsedda ändamålet kunde i afsevärd grad riskeras, ville Bestyrelsen icke lämna det begärda förordet, hvarom bolaget skulle underrättas.

§ 26.

Utanordningar. Vid sammanträdet gjorda utsnordningar finnas i anordningsjournalen införda.

In fidem :

År 1913 den 11 februari sammanträdde

Bestyrelsen för K. F. Hushållningssällskapet och tillstådeskommitté därvid ord- föranden, Herr Juselius, ledamöterna, Herrar Backström och Fabrätius, suppleanterne, Herrar Spooft och Nieminen, kamreraren, friherre von Troil äfvensom undertecknad sekreterare vid protokollet.

§ 1.

Justering. Det vid senaste sammanträde den 20 nysviken januari tillkomna protokollet upplästes i och för justering.

§ 2.

Fråga om lyftande af Föredrags Landbruksstyrelsens skrivelse N:o 240 af den första kvartalet af 28 sistlidne januari och framgick ur densamma, att Landtbruksstyrelsen icke ansett sig kunna göra framställning

om berättigande för sällskapet att i förelott uppbära första kvartalet af anslaget för kemiska och frökontrollstationen, innan berättelsen öfver sagda stations verksamhet under åren 1910 och 1911 blifvit till Landbruksstyrelsen insänd.

Med anledning häraf beslöts, att i från kansliet utgående officiell skrivelse tillhålla föreståndaren för anstalten, magister Collan, att med det allra första afgifva berörda berättelser.

§ 3.

Inga skogselder inträffade Med anledning af Delegationens för Landbrukssällskapens fat under åren 1907-1911. i Finland Centralförbund skrivelse N:o 100 af den 4 innevarande månad, däri delegationen anhåller om återsändande af sällskapet tillställda frågeblanketter angående under åren 1907 - 1911 inträffade skogselder, beslöts meddela, att enligt uppgifter af sällskapets skogsvårdsfunktionärer inga sådana skogselder under sagda år inträffat inom sällskapets verksamhetsområde.

§ 4.

Centralförbundets års Antecknades, att Landbrukssällskapens i Finland Centralförbund tillsändt Hushållningssällskapet 50 exx. af skapets. förbundets årsbok för år 1910.

§ 5.

Ny uppställning af Sedan Landbrukssällskapens i Finland Centralförbund tabellerna angående byggmästarens verk i nu föredragen skrivelse N:o 239 af den 7 dennes anmält, samhet.

att uppgifterna angående byggmästarens vid landbrukssällskapen verksamhetsnumera borde i den tabellariska sammanställningen upptagas efter fullständigare och mer specifika hvilken i skrivelsen meddeles. cerad uppställning, beslöts att härom underrätta sällskapets byggmästare i och för kännedom och iakttagande vid berättelsens uppgörande.

§ 6.

Svahnska fondens rän- Sedan Drätselkammaren i Tavastehus insändt redogörelse medel till lasarettet i Tavastehus sänse öfver användandet af svahnska fondens räntemedel, som des med 330:60

varit anslagna till skötsel och läkemedel för fattige sjuke vid Tavastehus länelasarett, beslöts, att årets för sagda ändamål afsedda belopp skulle med 330:60 mark tillställas sagda Drätselkammare.

§ 7.

Tapios skrivelse Föredrags en från skogsvårdsföreningen Tapio anländ angående insamlade af uppgifter skrivelse, hvori sagda förening anmäler, att densamma öfver förbrukningen af husbehöfs- tillsändt bland andra äfven Hushållningssällskapet ett virke. antal frågeblanketter, hvilka afsäga, att genom besvarande af särskilda där upptagna frågor erhålla uppgifter öfver förbrukningen af virke för husbehof, hvarv jämte föreningen kan håller, att sällskapets tjänstemän vid föredragsresor och andra tillfällen själve ville på grund af inhämtade upplysningar från enskilda lägenheter ifylla sagda frågeblanketter samt därpå sända dem till föreningen.

Innan något vidare i saken skulle åtgöras skulle berörda skrivelser jämte frågeblanketter öfversändas till behandling af sällskapets skogsvårdsutskott, som egde att inkomma med utlåtande i frågan.

§ 8.

Östra Jomala landt- Sedan ordföranden för Östra Jomala landtmanna- och manna- och fiskaregille afgifver garantfiskaregille, kaptén K. J. I. Jansson uti nu föredragen tillförbindelser för landtmannaskolan skrivelse anhållit på gillet vägnar, att Bestyrelsen på Åland. ville till Landbruksstyrelsen öfversända särskilda af gillet afgifna förbindelser jämte den åtföljande proto-

kollsutdrag angående beviljande af garanti för landtman-
 skolan på Åland ävensom rörande sagda skolas placering,
 beslöts, att utan eget uttalande öfversända berörda skrif-
 telse till Landtbruksstyrelsen.
 På grund af därom ingifna ansökningar och dessa åtföl-
 varig och trogen tjänst. Jande intyg och bevis beslöts för plenum föreslå, att säll-
 skapet för långvarig och trogen tjänst ville tilldela sin
 mindre silfvermedalj
 åt 1) r. d. fogden August Adolfsson för 35 års tjänst;
 2) kusken August Gustafsson för 33 års tjänst, båda
 dess å Tjusterby gård i Pernå hos
 senatorskan Emelie Antell;
 3) statdrängen Kustaa Stenberg för 56 års tjänst;
 4) smeden Erland Pelander för 48 års tjänst;
 5) statdrängens Juho Isakki Lindell för 41 års tjänst;
 6) " Matti Nestor Rosendal för 38 års tjänst;
 7) trädgårdsmästaren Kustaa Wilhelmi Stenroos för 23
 års tjänst samt
 8) fogden Kustaa Vihtori Stenberg för 20 års tjänst;
 dess fem sistnämnde å Vaanila gård
 Kiukais kapell;
 mindre bronsmedalj
 åt 1) fogden Vihtori Ahjo för 20 års tjänst och
 2) drängen Kustaa Walkama för 18 års tjänst, båda des-
 se hos bonden Kustaa Sillantaka i
 Säksmäki;
 3) drängen Kalle Vihtori Koskinen för 21 års tjänst å
 Jonkka gård i Wampula;
 4) ladugårdsrättaren August Wilhelm Osenius för 12 års
 tjänst;
 5) statdrängen August Karlsson för 18 års tjänst äfven
 som
 6) " Karl Wilhelm Blomqvist för c. 18 års
 tjänst, alla dessa tre å Tjusterby
 gård i Pernå hos senatorskan Emelie
 Antell;
 hedersstucken i silfver
 åt 1) tjenarinnan Hilma Juntunen för 10 års tjänst och

tjenarinnan Maria Wilhelmina Sinivaara för äfvenle-
 des 10 års tjänst, båda hos
 fru Jenny Nordgren i Helsingfors
 3) tjenarinnan Ulrika Sofia Levänen för 22 1/2 års
 tjänst hos tulltjenstemannen
 A. V. Nymalm i Petersburg;
 4) tjenarinnan Maria Huttunen för 25 års tjänst hos
 fröken Ida Nymalm i Helsingfors;
 5) tjenarinnan Maria Immonen för 35 års tjänst hos nume-
 rare affläne senator Arppe och där
 efter hos hans son häradskrifva
 H. E. Arppe i Suonenjoki;
 6) tjenarinnan, änkan Karolina Grönvall för 30 års
 tjänst hos numera affläne hand-
 landén J. W. Blomberg i Åbo;
 7) tienstinnan Matilda Teresia Id för 25 års tjänst
 hos enkeingeniörskan Emma Huber
 i Helsingfors;
 8) tjenarinnan Maria Alexandra Niemi för 10 års tjänst
 hos enkeöfverstinnan Sophie Gahn
 i Grankulla;
 9) tjenarinnan Olga Wilhelmina Wikström för i det när-
 maste 23 års tjänst hos enkefru
 Kaptenskan E. Ölander i Åbo;
 10) hushållerskan Maria Josefina Nordberg för 17 års
 tjänst hos titulärrådet Uno Grön-
 berg i Helsingfors;
 11) fru Josefina Maria Reijo för 28 års tjänst vid Suo-
 malainen Maaseututeatteri i Wi-
 borg;
 12) tjenarinnan Matilda Sofia Johansson för 18 års tjens-
 t hos fältkamreraren Emil af For-
 selles i Helsingfors;
 13) tjenarinnan Anna Katarina Tomasdotter Pulliainen
 för 40 års tjänst hos hemmans-
 ägaräsonerna Rikhard, Ture och
 Ivar Traskman, deras föräldrar
 och farföräldrar i Helsinge
 och

Åt 14) hushållerskan Emilia Kristina Willman för 16 års
 tjänst samt
 (15) hushållerskan Sofia Charlotta Adolfsson för 35 års
 tjänst, båda hos senatorskan
 Emelie Antell, den förra i sta-
 den Helsingfors, den senare å
 Tjusterby gård i Pernå

§ 10.

förslaget
 Inrättande af ambulerande kreatursskötarenskola inom
 sällskapet verksamhetsområde i stället för den till in-
 dragningsafsedda skolan å Haga i Saltvik, och beslöts att
 såsom svar på Landtbruksstyrelsens skrivelse N:o 2961 af
 den 17 december 1912 aflåta berörda skrivelse, hvars sak-
 ligen innehåll godkändes, medan smärre redaktionella ändrin-
 gar vidtogos.

§ 11.

Sedan Finnö Tjurförening i Geta insändt intyg öfver att
 bidrag utgifves.
 af föreningen inköpta afvelstjuren Blomster är reakti-
 vensfri, beslöts tillsända föreningen densamma utlofvadt
 bidrag med 210 mark.

§ 12.

Af föreståndaren för Ahlmanska landtmanna- och husmo-
 användandet af stats-
 anslaget för Ahlmanska landtmanna-
 och husmoderssko-
 lan.
 förslag till redovisning öfver användandet af statsansla-
 get för sagda skola genomgicks och granskades samt god-
 kändes och skulle denna redovisning insändas till Landt-
 bruksstyrelsen.

§ 13.

Antecknades, att De svenska landtbrukssällskapens i Fjög-
 land förbund anhållit om uppgift öfver de diskussionsfrå-
 gor, som sällskapet tillärfventyrs ville hafva till behand-
 ling vid förbundets nästa sammanträde i slutet af inkom-
 mende mars månad, innan utgången af innevarande februari.

§ 14.

Sekreteraren meddelade, att han haft besök af en af
 hemskt arbete anhåll-
 Förbundet för Inhemskt Arbete utakickad person, som hos
 1914 års almanacka.
 honom anhållit att i almanackan för år 1914 måtte få infö-
 ras en uppsats angående förbundets verksamhetsprogram och

betydelsen af att inhemskt arbete så mycket som möjligt
 uppmantras. Härtill hade sekreteraren svarat, att sällska-
 pet allaredan bestämt hvad berörda uppsats i almanackan
 för år 1914 skall innehålla, men, att med hänsyn till den
 nu väckta frågans aktualitet och vikt, sällskapet måhända
 vore villigt, att frångå sitt beslut och lämna förbundet
 tillfälle att införa den af detsamma förordade uppsatsen
 i almanackan. Härvid föredrogs tillika en från förbundet
 med anledning af detta samtal inkommen skrivelse, och
 beslöts, att Bestyrelsen hos plenum skulle föreslå, att
 den redan bestämda uppsatsen finge utbytas mot en i nyss
 antydt syfte utarbetad sådan.

§ 15.

Skogsvårdsinstruk-
 tören Olsson aflåtit.
 Ehrnström antagen
 till t. f. instruk-
 tör.
 Sekreteraren meddelade att sällskapets skogsvårdsin-
 struktör Erik Olsson den 9 januari aflåtit och att sekre-
 teraren sedan, då stor efterfrågan på biträde af denne
 funktionär rådde, till t. f. skogsvårdsinstruktör antagit
 skogsvakten Ernst Ehrnström, som senaste vår i egenskap
 af plantör vid Skogskulturföreningen några veckor biträdt
 sällskapet. Hans aflöning hade af sekreteraren bestämts
 till 100 mark i månaden.

Denna åtgärd blef af Bestyrelsen godkänd.

Upptogs därefter till behandling frågan om tjänstens
 ledigansläende, men beslöts att låta härmed anstå, tills
 Bestyrelsen behandlat frågan om erläggande af ersättning
 för af sällskapets tjänstemän utförda förrättningar.

§ 16.

Antecknades, att Vestra Saltviks landtmanna- och fiska-
 regille till sitt ombud i sällskapets förstärkta Bestyrelse
 valt bonden Axel Björklund och bonden Carl Johans-
 son till dennes suppleant; att kapten John V. Wennström
 valts till ombud i förstärkta Bestyrelsen för Wårdö landt-
 manna- och fiskaregille och att till hans suppleant valts
 hemmanegaren E. K. Olofsson; att bonden J. A. Jansson
 valts till ombud för Geta landtmanna- och fiskaregille
 i sällskapets förstärkta Bestyrelse och till suppleant
 för honom bonden J. E. Sirén.

Ombud vid plena.

Till Geta landtmanna- och fiskaregilles ombud vid säll-
 skapets plena under år 1913 hade valts bonden K. V. Björk

och böndesonen J. E. Holmberg.
 Ombud vid småbrukare-
 karepremieringen.
 premiäringen hade valts nämndemannen Emil Tengström från
 Ruotslaks Erkas, hvilket antecknades.

Vid sammanträdet gjordes utanordningar finnas i anord-
 ningsjournalen införda.

Emil Tengström
Emil Tengström

och förhöjning af lönen med 600 mark, och beslöt, att med hänsyn till hans
 verksamhet äfven såsom biträdande instruktör i trädgårds-
 skötsel tilldelas honom ur anslaget för trädgårdsskötseln
 berrämjande 800 marks lönetillskott;
 Elin Salokannel får kreatursskötarens Elin Salokannels anhållan, att hennes
 löneförhöjning med 180 mark. lön måtte höjas från 30 mark i månaden till 50 mark, och
 beslöt, att höja densamma med 15 mark i månaden eller så-
 Marthas föreningens Åbo filialförbund ingifven ansökan
 Åbo filialförbund om 800 marks anslag för fullföljande af förbundets verksam-
 erhåller 800 mark. inom syvästra Finlands svenska kommuner, och beslöt
 att ur Bilmärksfonden gifva 300 mark samt ur Thulinska
 fonden likaledes 300 mark;
 instruktören Sundberg jordbruksinstruktören Sundbergs ansökan om förhöjning
 får löneförhöjning af 600 mark, och beslöt, att med hänsyn till hans
 med 600 mark.

År 1913 den 26 februari sammanträd-
 Bestyrelsen för K. F. Hushållnings-
 sällskapet. Närvarande voro ordföranden
 Herr Juselius, ledamöterna, herrar Al-
 léen, Backström, Fabritius och Wasastjerna.

na, kamreren, friherren von Troil af-
 sekretären vid
 Det vid senaste sammanträde den 11 dennes tillkomna
 protokoll upplästes i och för justering.

Innan Bestyrelsen skred till uppgörande af förslag till
 budget för innevarande år, föredrog följande ansökningar
 dels om anslag till särskilda ändamål, dels om förhöjningar
 i aflöning, nämligen:

Ansökan om anslag till Ålands folk-
 högskola afslås. föreståndarens för Ålands folkhögskola å skolans direk-
 tions vägnar ingifna ansökan om ett till 100 mark uppgående
 anslag för beredande af ökad undervisning
 i jordbrukslära och länsmannamöten vid segda folkhögskola.
 Med hänsyn till att sällskapet medel togos i anlitande för
 såväl som andra ändamål, hvilka enligt Bestyrelsens åsikt
 lågo närmare sällskapets uppgift, och då ansökan icke inne-
 hållit någon antydning om den undervisning, som genom anslaget
 gets beviljande komme att meddelas, fann Bestyrelsen icke
 skäl föreligga till beviljande af förenämnda ansökan;

af föreningen Marthas Åbo filialförbund ingifven ansökan
 om 800 marks anslag för fullföljande af förbundets verksam-
 het inom syvästra Finlands svenska kommuner, och beslöt
 att ur Bilmärksfonden gifva 300 mark samt ur Thulinska
 fonden likaledes 300 mark;
 instruktören Sundberg jordbruksinstruktören Sundbergs ansökan om förhöjning
 får löneförhöjning af 600 mark, och beslöt, att med hänsyn till hans
 med 600 mark.
 verksamhet äfven såsom biträdande instruktör i trädgårds-
 skötsel tilldelas honom ur anslaget för trädgårdsskötseln
 berrämjande 800 marks lönetillskott;
 Elin Salokannel får kreatursskötarens Elin Salokannels anhållan, att hennes
 löneförhöjning med 180 mark. lön måtte höjas från 30 mark i månaden till 50 mark, och
 beslöt, att höja densamma med 15 mark i månaden eller så-

-Budget för Ahlmanska Härförbundet genomgicks det af föreståndaren för Ahlmanska landtmanna- och husmodersskolorna i Messuby uppgjorda förslaget till stat för skolan och för lägenheten för innevarande år, och beräknades den förlust lägenheten komme att åsamka sällskapet till 6,000 mark samt kostnaderna för skolans underhåll till 16,000 mark.

§ 3.

Direktionen för skolan skulle tillika erhålla uppmaning till att iakttaga största sparsamhet med annonsering, hvarjämte föreståndaren skulle inkomma med förklaring hvar på det berodde, att budgetförslaget för skolan under de sista åren varit så mycket högre, ^{hvad} än de faktiska kostnaderna sedermera stigit till.

§ 4.

Års budgeten uppgöres. Sedan ännu det af sällskapets skogsvårdsutskott uppgjorda förslaget till budget för skogshushållningsanslaget af Bestyrelsen genomgåtts och godkänts, granskades det af kamreraren och sekreteraren tillsammans uppgjorda förslaget till budget för sällskapets öfriga fonder och statsanslag. Detta förslag med smärre förändringar godkändt. Samtliga förslag skulle underställas sällskapets förhandling vid nästkommande plenium.

§ 5.

Redovisning öfver den af kamreraren fört redovisningen för användandet af statsanslag under år 1912 förse 1912. Redovisningen godkändes, och skulle densamma ännu vid plenium föredras i och för kännedom.

§ 6.

Medaljer föreslås. Då sedan sista sammanträde ännu inkommit särskilda ansökningar om utgifvande af belöningar för långvarig och trogen tjänst genomgickes och granskades dessa, och beslöts, att för sällskapet föreslås, att sällskapet ville tilldele hederstecken i silfver åt tjänarinnan, arbetarehustrun Sofia Sohlman för 12 års tjänst hos föreningen för Helsingfors

Gästhem och Natthärbärke;

2) tjänarinnan Johanna Samulintytär Riihonen för 10 års tjänst hos fru Pauline Rasmussen i Tammerfors;

3) tjänarinnan Anna Prigitta Tiinanen för 24 års tjänst hos sjökaptenen C. E. Forssell i Helsingfors;

4) dejan Aina Irene Malberg för 12 års tjänst hos godsegaren Carl Bengelsdorff å Hofgård i Ingå;

5) tjänarinnan Emilia Sofia Lindberg för 25 års tjänst hos kaptenskan Vendla Nordberg i Lovisa;

6) tjänarinnan Amalia Salomonintytär Ristola för 26 1/2 års tjänst hos kaptenen H. A. Lucasander i Björneborg;

7) tjänarinnan Emilia Sofia Forsman för 30 års tjänst hos ingenjör Fredrik Rosberg i Helsingfors samt tidigare hos hans moder och syster.

§ 7.

Premier i skogsvårdstävlingen. Sällskapets skogsvårdsutskott hade på förslag af skogsvårdskonsulenten C. V. Hedman och landthushållaren Alb, E. Mathas, hvilka tillsammans besiktigt de skogar, som varit föremål för täflan i skogsskötsel under åren 1909 - 1912 inom första täflingsdistriktet, för sin del tillstyrkt bifall till utgifvande af premier åt nedannämnda personer och till följande belopp, nämligen:

Inom kategori I, åt landthushållaren J. Ehrnström, Hyvilemp Pargas: II pris 60 mark och diplom;

landthushållaren Emil Roos, Dragsfjärd, Kärra, II pris, 60 mark och diplom;

småbrukaren Evert Forne, Kimito, Wreta, III pris, 30 mark och diplom;

Inom kategori II, åt landthushållaren E. Fagerlund, Nagu, Korsnäs, I pris, 100 mark och diplom;

Inom kategori II, åt landthushållaren Evert Sjöstrand,

Vestankärd, Lammala, I pris,

100 mark och diplom;

bonden August Karlsson, Kimito, Elm-

bonden E. Eriksson, Nagu, Risis, III pris, 60 mark och diplom;

bonden E. Eriksson, Nagu, Risis, III

pris, 30 mark och diplom;

bonden A. Abrahamsson, Nagu, Risis,

III pris, 30 mark och diplom;

kapt. F. F. Fransén, Korpo, Kuopon-

by, IV pris, diplom;

Inom kategori III, åt landthushållaren I. L. Eriksson, Ki-

mito, Norrlångvik, II pris, 60

mark;

landthushållaren, nämndemannen Wilhelm

Sejerström, Pargas, Gunnarsnäs

Vestergård, IV pris, diplom;

nämndemannen Gustaf Söderlund, Hitis,

Kasnäs, IV pris, diplom samt

godsegaren K. A. Wasastjerna, Kind-

to, Strömma, diplom för visadt

intresse; Jämliktvinstinstruktionen för des-

sa täflingar skulle utgivas vid ple-

nummer november, men då detta icke kunnat ske, all den stund

förelagets inkommit tidigare, skulle de nu utgivas

och till tillägg utgivas vid dagens plenum i III pris

och till tillägg utgivas vid dagens plenum i III pris

och till tillägg utgivas vid dagens plenum i III pris

Haga kreatorsstötare af föreståndaren för kreaturskötareskolan å Haga, agro-

skolas berättelse. Inom J. W. Barsas afgifven berättelse öfver skolans verk-

samhet under läsåret 1911 - 1912 föredrogs, utan att för-

berättelse redan i an-

ledning till någon åtgärd, då sagda berättelse redan i an-

ledning till någon åtgärd, då sagda berättelse redan i an-

ledning till någon åtgärd, då sagda berättelse redan i an-

ledning till någon åtgärd, då sagda berättelse redan i an-

ledning till någon åtgärd, då sagda berättelse redan i an-

ledning till någon åtgärd, då sagda berättelse redan i an-

ledning till någon åtgärd, då sagda berättelse redan i an-

ledning till någon åtgärd, då sagda berättelse redan i an-

§ 8.

Danssons årsberättelse öfver frögdärdsskötselsinstruktören A. L. Danssons berättelse

öfver hans verksamhet under år 1912 föredrogs, och skulle

nödiga delar af densamma intagas i sällskapets årsberättelse

Inom kategori II, åt landthushållaren E. Eriksson, Kimito, Norrlångvik, II pris, 60

mark;

landthushållaren, nämndemannen Wilhelm Sejerström, Pargas, Gunnarsnäs

§ 10.

Erik Olssons årsberättelse öfver skogsvårdsinstruktören Erik Olssons berättelse öfver

verksamheten under år 1912 föredrogs och skulle densamma äfven i nödiga delar intagas i sällskapets årsberättelse.

§ 11.

Landtmanna- och fiskaregillens berättelser.

Berättelser öfver Houtskärs landtmannagilles, Korpo landtmannagilles, Vestra Korpo fiskaregilles, Houtskärs fiskaregilles, Geta landtmanna- och fiskaregilles, Peder-sjö fiskaregilles och Saltviks fiskaregilles verksamhet under år 1912 föredrogs utan att påkalla åtgärd från Bestyrelsens sida. Utdrag ur berättelserna skulle i sällskapets årsberättelse publiceras, där så nödigt kunde anses.

§ 12.

Johannes Holmbergs reseberättelse.

Föredrogs en af bondesonen Johannes Holmberg från Geta afgifven berättelse öfver en af honom med understöd af Hushållningssällskapet afgifven berättelse öfver företagen resa i Sverige och Danmark, hvarvid han studerat småbruket därstädes. Berättelsen föranledde icke till åtgärd.

§ 13.

Teisko kommuns redogörelse öfver Ahlmanska lånens användning.

Af Teisko kommun afgifven redogörelse öfver användningen af kommunens lån från Ahlmanska fonden för torrläggningens arbeten föredrogs, men föranledde den icke till någon åtgärd, då densamma till alla delar godkändes.

§ 14.

Centralförbundet begär sällskapets årsberättelser för åren 1797 - 1883.

Med anledning därpå, att Landthushållningssällskapens i Finland Centralförbund anhållit om att erhålla ett exemplar af sällskapets berättelser för åren 1797 - 1883, beslöts, att till förbundet öfversända ett exemplar af de berättelser för denna tid, som ännu funnos i förråd.

§ 15.

Gunells förrättningar uppställas efter ny mall för år 1911.

Med anledning därpå, att Landthushållningssällskapens i Finland Centralförbund anhållit, att sällskapets byggmästares tabellariäka sammandrag öfver förrättningar under år 1911 måtte uppställas efter samma mall, som enligt tidigare meddelad föreskrift skall användas för år 1912, beslöts, att anmoda byggmästaren Gunell att ingifva sådan tabellarisk sammanställning som här önskades.

§ 16.

för lantmannaskolan på Åland. Kumlinge och Brändö lantmannagillen anhållit, att Bestyrelsen ville hos Lantbruksstyrelsen framhålla sagda gillens åsikt därom, att Finby by i Sund socken för skårgårdsallmogen vore lämpligare belägen såsom plats för den tilltänkta lantmannaskolan på Åland än andra för densamma föreslagna platser, och beslöts, att denna gillenas uppfattning af frågan skulle delgivas Lantbruksstyrelsen.

§ 6.

Svenska lantbruks-sällskapens förbunds årsmöte den 31 mars. Föredrogs en från de Svenska Landbrukssällskapens i Finland förbund insänd skrivelse, däri meddelas, att förbundets årsmöte avhållas i Helsingfors den 31 mars kl 2 e. m. och fortgår under högst 4 dagars tid, hvarjämte förfrågan gjordes angående vilka personer som komme att vid mötet representera sällskapet.

Backström representerar därvid Hushållningssällskapet. Med anledning härav beslöts, att endast en representerant denna gång skulle infinna sig till mötet, och utsågs här till godsegaren J. F. Backström, om vars val förbundet skulle underrättas.

§ 7.

Finlands Allmänna Slöjdförening begär diskussionsfrågor. Föredrogs en skrivelse från Finlands Allmänna Slöjdförening, vilken däri anhåller, att Bestyrelsen ville föreslå diskussionsfrågor till det möte med representanter för slöjdföreningar och andra inrättningar, som arbeta för slöjdens befrämjande, vilket komme att sammankallas till Helsingfors i sommar, och beslöts uppmana föreståndarinnan för sällskapets handarbetsskola, att komma med förslag till sådan diskussionsfrågor.

§ 8.

Landbruksekonomiska försöksstationen utärdar "Meddelanden till lantmän". Antecknades, att Agrikultur-ekonomiska försöksstationen å Ånäs enligt tillhandakommet meddelande börjat utge en serie "Meddelanden till Lantmän", som i kortfattad och populär form redogör för resultaten från stationen samt att försöksstationen anhållit om uppgift över alla under sällskapet lydande gillen, för att åt dem kunna sända dessa "Meddelanden", vilket önskningsmål redan af sekreteraren efterkommits.

§ 9.

Direktionen för svenska teoretiska kreatursskötarskolan. Likaså antecknades, att direktionen för den svenska teoretiska kreatursskötarskolan erkänt emotta-

erkänner emottagandet av 500 mark såsom bidrag till bestridande av skolans flyttningskostnader, varjämte direktionen uttalar förhoppningen, att inom snar framtid kunna återbetala beloppet.

L. S. K:s utställningsprogram. Antecknades, att L. S. K. sändt program för den avdelning i utställningen i Helsingfors för Hushållningssällskapet och Lounais-Suomen maanviljyysseuras lantbruksutställning, som avvisagda förening anordnas.

L. S. K. får 30 mark till tryckning av stambok. Med anledning af att L. S. K. framhållit, att föreningens stambok, som upptog de till ett antal av 1101 stycken under senaste år till intagning i sagda stambok godkända kreatur, och för detta ändamål anhållit om ett till 30 mark uppgående anslag, beslöts, att med hänsyn till vikten av att sådan stambok förefanns, bevilja föreningen det begärda beloppet.

Nordisk Mejeritidning. Redaktionen för Nordisk Mejeritidning hade föreslagit, att sällskapet skulle rekquirera ett antal av den 9:de upplagan av Gommessens ströskrift: "En löande Svinskötsel", men då sällskapet ännu innehade flere exemplar av den upplaga sällskapet tidigare inköpt, föranleade anbudet icke till någon åtgärd.

Wårdö lantmannagille. Wårdö lantmannagilles begäran om kurser under denna vinter kunde av Bestyrelsen icke mera bifallas, då tiden redan var så långt framskriden och sällskapets funktionärer ännu upptagne på annat håll, men skulle sådana kurser inom gillet anordnas på hösten, om gillet då önskade erhålla dem.

Skogsvårdsutskottets protokoll för den 24. Föredrogs skogsvårdsutskottets protokoll för den 24 februari ävensom i samband härmed Skogsvårdsförbunds cirkulär angående insamlande av uppgifter över skogsförbrukningen till husbehov samt Landbrukssällskapens i Finland Centralförbunds förslag till verkställande av inventering av skogarna å de lägenheter, där det av

...förbundet antagna systemet för bokföring tagits till an-
 ...På grund av utskottets förslag beslöts till föreningen
 Tapio avlåta en skrivelse, däri skulle framhållas, att
 finskspråkiga cirkulär icke kunna vinna någon större sprid-
 ning inom sällskapetets verksamhetsområde, varför sådana på
 svenska språket böra tillställas sällskapet, om föreningen
 verkligen önskade erhålla några uppgifter från sagda område.
 Dock skulle sällskapetets skogsvårdskonsulenterhålla i upp-
 drag, att vid sina resor försöka vinna de upplysningar i
 ovanantytt avseende, som vore möjliga att erhålla.
 Vad det senare förslaget beträffar, beslöts i enlighet
 med utskottets mening, att detsamma för närvarande icke
 skulle föranleda till någon åtgärd, då sådana lägenheter,
 som antagits för bokföringssätt, ännu icke funnos inom
 sällskapetets verksamhetsområde.
 Beslöts, att lediganslå skogsvårdsinstruktörsbefattnin-
 gen vid sällskapet, och skulle densamma åtföljas av en års-
 lön om 1,200 mark, 8 mark i dagtraktamente för såväl rese-
 som förrättningsdag ävensom fria resor.
 Med godkännande av skogsvårdsutskottets därom väckta
 förslag, beslöts ingå med hemställen till vederbörlig ort
 om beviljande av tillskott i anslaget för skogsvårdens be-
 främjande.
 § 15.
 Antecknades, att berättelser över verksamheten under
 år 1912 inom följande gillena varit på cirkulation, nämli-
 gen: Sottunga lantmanna- och fiskaregille, Vestanfjärds
 lantmannaförening, Kumlinge lantmanna- och fiskaregille,
 Föglö lantmanna- och fiskaregille, Vestra Saltviks lantmann
 och fiskaregille, Hitis lantmanna- och fiskaregille, Korpo-
 Norrskata lantmanna- och fiskaregille, Brändö lantmanna-
 gille, Korpo lantmannagille, Lemlands fiskaregille och
 Norra Houtskärs fiskaregille, och påkallade de icke nå-
 gon åtgärd från sällskapetets eller Bestyrelsen sida.
 § 16.
 Skogsvårdsinstruktören Elin Salokannels nu föredragna års-
 berättelse föranledde icke heller till åtgärd.
 § 17.
 Jordbruksinstruktören Sundbergs årsberättel-

se, däri han bland annat föreslog, att sällskapet måtte
 på lämpliga platser på Åland hos därför intresserade jord-
 brukare anlägga föreäks- och demonstrationsfält i mindre
 skala, tills den stora åländska försöksstationen blir fär-
 dig. Med anledning af detta förslag beslöts, att hos ve-
 derörande göra framställning om för ändamålet erforder-
 ligt statsanslag och skulle sekreteraren för uppgöta för-
 slag för dessas organiserande och kostnaderna för desamma
 § 18.
 Nordbergs berättelse. Fiskerilinstruktören Karl Nordbergs berättelse över
 verksamheten under år 1912 föredrogs utan att föranleda
 någon åtgärd.
 § 19.
 Av bonden Carl Johansson från Saltvik avgiven berät-
 telse över en av honom med understöd av sällskapet i Sve-
 rige och Danmark företagen studieresa föredrogs, utan att
 likväl påkalla annan åtgärd, än att berättelsen skulle
 i sällskapetets årsbok intagas.
 § 20.
 Småbrukspremieringen. Till deltagande i årets småbrukspremiering hade sedan
 sista sammanträde anmält sig följande personer, nämligen:
 från Houtskär Joh, Åkerberg, Nätö Arstu, Aug. Lundell, Nät-
 ö Sammels, A. E. Alexandersson, Äpplö Vesterstu, Alb. E:son
 Mathas, Mossala; från Brändö J. Evert Österlund, Baggholma,
 Erik August Eriksson, Brändö, Petter August Lindberg, As-
 terholma, Evert Åkerberg, Lappo; från Iniö August Mattsson,
 Bärge Söderby, Anders Liljendal, Klemets Keistiö, Johan
 Eskil, Eskils Söderby, Konstantin Blomqvist, Korsnäs Keistö
 Frans Andersson, Markus Kollko, Emil Björklund, Bärge Noorby
 John Nabbas, Bärge Norrby, Emil Eriksson, Erkas Åselholm,
 från Kumlinge
 Oskar Fagerlund, Fagerängs Åselholm; A. F. Karlsson, Alfons
 Södelund, Viktor Rosenblad, A. J. Öberg, Karl Johansson,
 K. A. Pettersson och Alex, Sjögren, alla från Kumlinge by;
 från Sottunga J. E. Henriksson, K. E. Jansson, E. O. Eriks-
 son, E. V. Johansson, U. E. Jansson, K. A. Lindström, K. J.
 Karlsson, J. A. Rönnlöf, E. Ossian Eriksson, V. E. Anders-
 son, E. G. Karlsson, alla från Sottunga by.
 Ti-11 ledamöter i premieringsnämnden hade valts: i Hout-
 skärförre nämndemannen Emil Tengström från Ruotslaks Erkas;

... Inio bonden Leonard Alexandersson från Knuts Norrby; ... Brändö skepparen A. Erhard Åkerberg från Lappo; i Kumlinge bonden K. V. Sjögren från Kumlinge by och till suppleant för honom bonden Herman Pettersson från samma by.

§ 21.

Till deltagande i årets skogsvårdstäffan hade anmält sig följande personer från nedannämnda kommuner, nämligen: från Kumlinge bönderne Alfons Söderlund, Viktor Rosenblad, K. P. Sundman, A. J. Öberg, Karl Johansson, Herman Pettersson och Albin Henriksson, alla från Kumlinge by; från Inio bönderne Adolf Flomqvist, Jussas Söderby, August Mattsson, Bärge Söderby och John Nabbas, Bärge Norrby; från Houtskär Alb. E. son Mathas, Mossala, Joh. Åkerberg, Nätö; från Sottunga bönderne J. E. Henriksson, P. E. Jansson, K. J. Karlsson, K. E. Jansson, E. V. Johansson, R. O. Eriksson, J. A. Rönnlöf, E. Ossian Eriksson, V. E. Andersson, E. V. Dahlén och E. G. Karlsson, alla från Sottunga by.

Ledamöter i skogsvårdstäckans premiäringsnämnd. Till ledamot i skogsvårdspremieringsnämnden hade enligt ingånget meddelande i Moxx Kumlinge valts bonden H. F. Söderlund, vilket allt antecknades.

§ 22.

Fråga om mejeriskolan på Åland. Sekreteraren anmälte, att han vid sin senaste resa på Åland kommit att tänka på svårigheten därstädes att kunna fylla platserna såsom mejerier vid Ålands 12 mejerier, då endast en svenskspråkig sådan skola förefinnes, och denna belägen i Gamla Karleby stad. Han föreslog därför, att, om landtmannaskolan i Vrethalla enligt försludande komme att indragas, i samma lokal skulle placeras en mejeriskola, på Åland hade under senaste år intresset för trädgårdsskötsel i glädjande mån ökat, men led man där brist på personer, vilka hade någon kännedom i denna bransch av lanthushållningen. Det vore därför måhända lämpligt, att få till stånd på Åland några längre kurser i trädgårdsskötsel, och föreslog därför sekreteraren, att sällskapet ville gå i författning om inrättande av sådana och för ändamålet begära statsanslag.

Fråga om trädgårdskurser på Åland. På Åland hade under senaste år intresset för trädgårdsskötsel i glädjande mån ökat, men led man där brist på personer, vilka hade någon kännedom i denna bransch av lanthushållningen. Det vore därför måhända lämpligt, att få till stånd på Åland några längre kurser i trädgårdsskötsel, och föreslog därför sekreteraren, att sällskapet ville gå i författning om inrättande av sådana och för ändamålet begära statsanslag. På Bestyrelsen i princip omfattade dessa förslag, uppdrogs åt sekreteraren, att vidtaga erforderliga förberedande åtgärder och för frågornas realiserande uppgöra nödiga

Bestyrelse

Trottoaren skall innevarande Genom utdrag ur Magistatens i Åbo protokoll för den omläggas. ~~innehavande~~ mars hade sällskapets förständigats, att förenamnden i oktober detta år omlägga trottoaren invid sällskapets gård med nubbssten eller med asfalt, och uppdrogs med anledning härav åt gårdsdisponenten, herr Alléen, att efterhöra prisen för detta arbete med såväl det ena som det andra tilläggsmaterialet, varefter beslut skulle fattas angående val av dessa.

§ 24.

Revisionsberättelse. AV sällskapets Revisionskommision avgiven berättelse över verkställd revision för år 1912 föredrogs och skulle densamma föreläggas sällskapet vid plenum i maj.

§ 25.

Lån beviljas. Åt kassören vid Finlands banks kontor i Åbo E. Serenius beviljades ett lån om 3,000 mark emot borgen av rådmann P. Thomé och affärsmannen Arthur D. Lindberg, och godkändes av låntagaren utdändigad skuldsedel å sagda belopp och försedd med proprieborgensförbindelse av ovannämnda löftesmän.

§ 26.

Hederstecken emottagits. Anmäntes att herr Emil af Forselles erkänt emottagandet af hederstecken åt hantstjenarinna Mathilda Sofia Johansson, vilken vid sällskapets senaste plenum tillerkänts sådant.

§ 27.

Etelä-Pohjanmaan Maanviljelysseura till Antecknades, att Etelä-Pohjanmaan Maanviljelysseura till sänt sällskapet program för sagda sällskaps utställning i Helsingfors den 4, 5 och 6 inkommande juli.

§ 28.

Utanordningar. Sedan senaste sammanträde utfärdade och vid detta sammanträde gjord a utanordningar finnas i anordningsjournalen införda.

In fidem :
[Handwritten signature]

År 1913 den 18 april sammanträdde bestyrelsen för K.F. Hushållnings-sällskapet. Närvarande voro ordföranden herr Juselius, ledamöterna herrar Alléen, Backström, Fabritius och Wasastjerna, kamreraren friherre von Troil samt underskriven sekreterare vid protokollet.

§ 1.

Justering. Det vid senaste sammanträde den 27 mars tillkomna protokollet upplästes i och för justering.

§ 2.

Vårplenium ut-sättes. Föreslogs att sällskapets vårplenium skulle avhållas den 28 inkommande maj kl. 6 e.m. Skulle likväl denna dag icke passa för sällskapets ordförande, finge sekreteraren i samråd med ordföranden utsätta annan dag.

Vid detta plenum skulle följande ärenden behandlas:

- 1) Från Kejserliga Senaten inkomna skrivelser;
- 2) Från Lantbruksstyrelsen anlända skrivelser;
- 3) Från Industristyrelsen ankomna skrivelser;
- 4) Revisionskommissionens berättelse för år 1912;
- 5) Framställningar och meddelanden från bestyrelsen;
- 6) Förslag till utdelande av utmärkelser för lantmannaidoghet och annan medborgerlig förtjänst;
- 7) Förslag till utdelande av belöningar för trogen och långvarig tjänst;

- 8) Inkallande av nya ledamöter;
  - 9) Förslag på nya ledamöter;
- och komma till dessa ärenden hörande handlingar att vara föreskriven ordning före plenum bordlagda å sällskapets kansli.

§ 3.

Kemiska och frökontrollstationens berättelser för åren 1910 och 1911. Föreståndarens för sällskapets kemiska och frökontrollstation, magister Uno Collans berättelser över verksamheten vid sagda inrättning under åren 1910 och 1911 föredrogs, och skulle desamma genast insändas till Lantbruksstyrelsen jämte anhållan om Lantbruksstyrelsens åtgärd därhän att sällskapet berättigades i förskott uppbära de två första kvartalen för innevarande år av

det för stationens underhåll ansökta statsanslaget, stort 14000 mark, eller åtminstone hälften av det tidigare åtnjutna bidraget 10,000 mark, varjämte anhållan skulle hos Lantbruksstyrelsen göras därom, att Lantbruksstyrelsen ville försöka påskynda avgörandet om definitivt beviljande av förnyat anslag för stationen.

§ 4.

Bremers berättelser. Agronomen Ruben Bremers berättelse över hans verksamhet såsom konsulent i jordbruk och kreaturskötsel föredrogs och skulle berättelsen intagas i sällskapets årsbok.

Finlands Allmänna Slöjdförening begär förslag till diskussionsfrågor till slöjdföreningens skrivelse av den 4 sistlidne mars, däri sagda förening anhåller att bestyrelsen ville föreslå till slöjdföreningens sammanslutningar, som upptagit arbete för hemslöjdens befrämjande på sitt program, vilket möte komme att anordnas i Helsingfors under instundande sommar. Då föreståndarinnan för sällskapets handarbetsskola, som anmodats att inkomma med förslag till diskussionsfrågor, förklarar att hon för sin del icke hade några sådana att förelägga och då bestyrelsen icke heller uppställde sådana, skulle hos föreningen anmälas, att bestyrelsen icke hade några diskussionsfrågor att föreslå.

Sällskapets ombud vid slöjdföreningens möte utses. Uti skrivelse av den 27 mars hade ovannämnda förening anhållit att sällskapet ville utse ett ombud till förberörda slöjdföreningens sammanslutningar i Helsingfors, och utsågs här till föreståndarinnan för sällskapets handarbets

skola, fröken Helena Brandef. Om detta val skulle Finlands Allmänna Slöjdförening underrättas.

§ 6.

Elev avgått från Haga kreaturskötareskola. Föredrogs föreståndarens för kreaturskötareskolan å Haga, agronomen J. W. Barsas skrivelse N:o 4 av den 29 nyssvikne mars, varmedels han meddelar att eleven Elsa Hildegard Roos den 10 i sagda månad från skolan avgått. Härom skulle äfven Lantbruksstyrelsen underrättas.

§ 7.

Skogsvårdsförening. Då skogsvårdsföreningen Tapio uti nu föredragen skrivelse anhållit om uppgift å de privata sammanslutningar

ningen Tapio begär för skogsvårdens befrämjande, som funnos inom Hushåll-
uppgift om skogs-
vårdsammanslutningens område för att av dem kunna begära när-
gar inom Sällska-
pets område.
mare redogörelser för deras verksamhet, beslöts att sek-
reteraren skulle lämna de begärda upplysningarna.

§ 8.
Sällskapet rep- Antecknades att Lanthushållningssällskapens i Fin-
land Centralförbunds representantmöte komme att vidtaga
Centralförbunds i Helsingfors nästkommande november.
representantmöte
utses. Till sällskapet representanter i förbundet valdes
härefter Läneveterinären L. Fabritius och Sekreteraren
A. Reuter, medan till suppleanter utsågos godsegarene
K. A. Wasastjerna och A. Allén. Om dessa val skulle
förbundets delegation underrättas.

§ 9.
Förslag till stam- L. S. K:s skrivelse N:o 136, innehållande förslag
bok för L. S. K.-
djur. Stam- tiästambok för L. S. K-djur skulle översändas till
kreaturskötselskonsulenten Bremer, för erhållande av
hans utlåtande, innan bestyrelsen avgiver sitt utlåtande
om förslaget.

§ 10.
L. S. K. besluter Antecknades att L. S. K. vid senaste möte beslutit
ändra sina stad-
gar ang. intagning vidtaga sådan ändring i sina stadgar, att intagning av
av djur i stambok skulle förrättas av en av föreningens
tjurur i stambok skulle förrättas av en av föreningens
direktion årligen utsedd nämnd, bestående av tre perso-
ner, av vilka en är kreatursegare, ävensom två supple-
anter, vilkas resekostnader bestridas av föreningen,
ävensom att intagning av kor i stambok verkställas av
en nämnd, i vilken föreningens direktion årligen väljer
tvänne medlemmar, av vilka en är kreatursegare, och
vederbörande lantbrukssällskap för sitt verksamhetsom-
råde den tredje.

Förenämnda förslag skulle underkastas slutlig behand-
ling vid föreningens möte i Åbo den 13 instundande juni,
utses.
och utsågos till sällskapet representanter häri konsu-
lenten Bremer, godsegaren J.F. Backström och kapten Gi-
deon Svahnström om vilket val föreningen L. S. K. skul-
le underrättas.

§ 11.
Allmänna plogin- Antecknades att allmänna ploginstruktören Gustaf

struktören avliden. Wallgren aflidit den 31 mars, och skulle Lantbrukssty-
relsen härom underrättas.
Statsanslaget för sällskapet kamrerare icke fått uppbära statsan-
Wallgrens avlönande
skall utbetalas åt slaget för Wallgrens avlönande, emedan utanordningen
sällskapet kamre-
rare. varit ställd på Wallgren, ehuru det av bestyrelsen ut-

rekvireterats att utgiv- as åt kamreraren, beslöts att an-
hålla det Lantbruksstyrelsen ville vidtaga nödiga åtgär-
der för anslagets utbetalande till kamreraren. Tillika
skulle förfrågan göras, huru med återstoden av anslaget
skulle förfaras, då blott ett kvartal åtginge för att
ersätta Hushållningssällskapet det belopp sällskapet
utbetalat åt Wallgren för januari - mars månader.

Rekvirenter å plog- Sekreteraren anmälte i detta sammanhang att han efter
instruktören under-
rättas om Wallgrens Wallgrens död underrättat de personer, som anhållit om
död.
hans biträde, att Wallgren avliden och att sällskapet
icke hade annan funktionär som kunde träda i hans stäl-
le, vilken åtgärd godkändes.

§ 12.
Stipendium för be- Föredrogs en skrivelse från en Ture Ferdinand Eriks-
sökande av båtbyg-
gerikursen begäres i Hitis, vilken uppger sig hava besökt den av fis-
av Ture Ferdinand
Eriksson från Hitis kerinspektören anordnade båtbyggerikursen vid Blekhol-
mens varv i Helsingfors och tillika anhöll om ett 200-
marks understöd då denna kurs kostat honom mer än beräk-
nat, och han vore medellös. Med anledning härav beslöts
tilldelas honom 100 mark, vilket belopp skulle tillstäl-
las honom så snart han presterat intyg över att han ge-
nomgått sagda kurs.

§ 13.
Årsberättelser Föredrogs årsberättelser från Östra Saltviks lant-
från gillen.
manna- och fiskargille, Kökar lantmanna- och fiskargille,
Enklinge lantmanna- och fiskargille, Iniö lantmanna- och
fiskargille, Pargas lantmannagille, Kimito lantmannagil-
le, Dragsfjärds husbondeförening, Nagu och Medelby fis-
kargillen utan att dessa berättelser föranledde till
någon åtgärd.

§ 14.
Ålö tjurförenings Någon åtgärd påkallades icke heller av Ålö tjur-
årsberättelse. förenings berättelse.

Gunells årsberättelse. Av byggnästaren Bruno Gunell avgiven berättelse över telse..

Hans verksamhet såsom byggnadsinstruktör föredrogs och skulle densamma intagas i sällskapets årsbok.

Ändringar i Ahlmanska Föreståndaren för Ahlmanska lantman- och husmoderska skolans bokföring vidtagas. skolan, agronomen Niilo J. Selin hade uti en till sek-

reteraren ställd skrivelse redogjort för de orsaker,

vilka föranlett att den av honom för lägenheten upp-

gjorda budgeten icke överensstämde med de verkliga för-

hållandena och föreslog att för vinnande av riktigare

bokslut för gården särskilda ändringar i bokföringen

skulle vidtagas. Dessa förslag godkändes.

Peksala jordbruks- Ut till sekreteraren ställd skrivelse, som nu fö- skolans förestån-

dar begär Sällska- redrogs, hade föreståndaren för Peksala jordbruksskola pets förord för ett

förslag till sko- agronomen Th. af Forselles anhållit om förord för den

lans omorganisation. muvarande och av Lantbruksstyrelsen uppsagda ettåriga

jordbruksskolans omorganisering till en sådan med 1 1/2

års kurs, vilket förslag skolans direktion enligt in-

sänt protokollsutdrag omfattat, och beslöts att all-

denstund inom sällskapets område ett stort antal såda-

na lägenheter finnes, vilkas skötsel erfordrade arbets-

ledare med någon teoretisk fackutbildning, vilken åter

icke uti någon annan närabelägen skola kunde på svens-

ka språket inhämtas, tillstyrka förslaget.

Mottagande av he- Antecknades att fru Sophie Gahmberg erkänt emot-

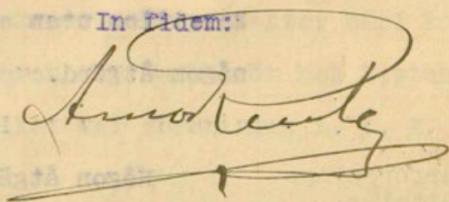
derstecken erkän- tagandet av sällskapets hederstecken för långvarig, tro-

gen tjänst åt hennes tjänarinna Maria Niemi.

Utanordningar. Vid sammanträden gjorda anordningar äro i anordn-

ingsjournalen införda.

In fladm:

År 1913 den 9 maj sammanträdde Be-

styrelsen för K. F. Hushållningssäll-

skapet. Närvarande voro härvid ordfö-

råden, herr Jusellus, ledamöterna, her-

rar Alléen, Backström, Fabritius och

Wasastjerna, kamreraren, friherre von

Troil äfvensom undertecknad sekretera-

re vid protokollet.

Justering. Det vid senaste sammanträde den 19 april tillkomne pro-

tokollet upplästes i och för justering.

Haga kreatursskötare- Antecknades, att enligt Lantbruksstyrelsens nu före- skola uppsagts.

dragna skrivelse N:o 1,041 af den 26 nyssvikne april kre-

atursskötarenskolans i Haga i Saltvik blifvit uppsagd och

förty kommit att upphöra med sin verksamhet den 31 nästkom-

mande oktober.

Fru Mielck-Fabri- Till Bestyrelsens kännedom föredrogs afskrift af Jord- tius erhållit an- bruksexpeditionens i Kejslerliga Senaten skrivelse till

slag för undervis- Landbruksstyrelsen, sub N:o 395 aflåten den 8 nyssvikne

ning i trädgårds- skötsel. april, hvilken af Landbruksstyrelsen jämte skrivelse N:o

1,082 af den 28 i samma månad tillsändts Bestyrelsen, och

framgick ur förberörda skrivelse, att Kejslerliga Senaten

beviljat fru Mielck-Fabritius för innevarande år ett stats-

bidrag om 1,000 mark i och för meddelande af undervisning

i trädgårdsskötsel och konservering af trädgårdsprodukter.

Ahlmanska lantman- Jordbruksexpeditionens i Kejslerliga Senaten den 1 ap- och husmoderssko- till Landbruksstyrelsen)

lan erhållit an- ril detta år sub N:o 429 aflåtna och af Landbruksstyrel-

slag, stort sen i skrivelse N:o 1,090 af den 28 i samma månad till

14,000 mark. i afskrift Bestyrelsen öfversända skrivelse, rörande beviljande af

anslag för underhållet af Ahlmanska lantman- och husmo-

dersskolan i Seppälä i Messuby, föredrogs och inhämtades

däraf, att Kejslerliga Senaten tilldelat sällskapet 14,000

mark, att utgå tills vidare, för bestridande af underhål-

let af Ahlmanska lantman- och husmodersskolan i Messu-

by, och egde sällskapet att vid användandet af detta an-

slag ställa sig särskilda vilkor till efterrättelse.

Med anledning häraf beslöts hos Landtbruksstyrelsen
tanhålla om utanordnande af hela sagda belopp.

§ 5.
Danssons och Sundbergs reseplaner.
Af instruktörerna A. L. Dansson och Fridolf Sundberg
uppgjorda förslag till reseplaner för utförande af å dem
ankommande förrättningar i trädgårdsskötsel föredrogos
och godkändes. Instruktören Danssons förrättningar skulle
vidtaga den 2 maj och fortgå till den 17 juni, hvarefter
han hade att utföra en mängd andra förrättningar, för hvil-
ka lämplig tid ännu icke kunnat fastställas. Instruktören
Sundbergs förrättningar vidtog den 5 maj och skulle af-
slutas den 9 juni.

§ 6.
Medaljer föreslås. Sedan särskilda ansökningar om beviljande af sällska-
pets hedersbelöningar för långvarig och trogen tjänst fö-
redragits, beslöts för plenum föreslå, att sällskapet måt-
te tilldela sin mindre silvermedalj
åt 1) fogden och smeden Gustaf Wilhelm Eriksson för 30
års tjänst å Lindö gård i Tenala socken;
2) fogden Johan Himberg för inemot 35 års tjänst å
Högböle gård i Tenala socken;
3) gårdskarlen August Lönnrot för 35 års tjänst hos
firman Helsingfors Aktiebostäder;
4) mjölnaren Viktor Enberg för 28 års tjänst å Ter-
vik gård i Pernå socken äfvensom
5) fogden Emil Plank för 22 års tjänst äfvenledes å
Tervik gård i Pernå socken;

b) mindre bronsmedalj
åt 1) drängen Kaarle Jaakonpoika Hyvärinen för 16 års
tjänst hos prosten Juh. Gust. Snell-
man i Uleåborg;
2) kusken Johan Hällström för 22 års tjänst hos gene-
rallöjtnant Robert Ehrnrooth dels
å Porlom gård dels å Tervik gård i
Pernå socken.

c) hederstecken i silver
åt 1) tjenarinnan Liisa Mäkinen för 20 års tjänst hos
föreningen för lyttas bistånd i

Helsingfors;
2) tjenarinnan Maria Eufemia Gröndahl för 16 års
tjänst hos kaptenskan Selma Nord-
lin i Mariehamn;
3) tjenarinnan, enkan Ulla Kustaantytär för 23 års
tjänst hos bönden A. Stenvik å
Hammonen gård i Kalvola socken;
4) fröken Eva Matilda Lindstedt för 21 års tjänst hos
numera aflidne handlanden och gods-
ägaren J. F. N. Hillebard i Sagu;

5) tjenarinnan Anna Kinnunen för 22 års tjänst hos
kyrkoherden Julius Karsten i Värt-
silä;
6) tjenarinnan Aina Emilia Sjöström för 10 års tjänst
hos kapllanen Oskar Kjälström i
Borgå;

7) tjenarinnan Ida Lovisa Stenvall för 10 års tjänst
hos handlanden Alex. Holmström i
Björneborg;
8) tjenarinnan Maria Suurhasco för 10 års tjänst hos
ingeniör Lindroos i Helsingfors;

9) tjenarinnan Gustava Jaakontytär Prittinen för 21
års tjänst och
10) tjenarinnan Aina Ristontytär Kilpinen för 10 års
tjänst, båda dessa hos prosten Juh.
Gust. Snellman i Uleåborg;

11) tjenarinnan Fredrika Heikkinen för 14 års tjänst
hos ingenjör Evert Ridderstad i
Helsingfors;
12) tjenarinnan Wilhelmina Alвина Klockars för 10 års
tjänst hos folkskollärarinnan Jose-
fine Lund i Kristinestad;

13) tjenarinnan Rosa Olivia Lundell för 25 års tjänst
hos löjtnant Th. von Frenckell och
efter dennes död hos hans dotter,
fru Karin Rosenlew i Björneborg;
14) tjenarinnan Karolina Johansson för 50 års tjänst
dels hos numera aflidna friherrin-
nan Aline de la Chapelle dels hos

Helsingfors;
2) tjenarinnan Maria Eufemia Gröndahl för 16 års
tjänst hos kaptenskan Selma Nord-
lin i Mariehamn;
3) tjenarinnan, enkan Ulla Kustaantytär för 23 års
tjänst hos bönden A. Stenvik å
Hammonen gård i Kalvola socken;
4) fröken Eva Matilda Lindstedt för 21 års tjänst hos
numera aflidne handlanden och gods-
ägaren J. F. N. Hillebard i Sagu;

5) tjenarinnan Anna Kinnunen för 22 års tjänst hos
kyrkoherden Julius Karsten i Värt-
silä;
6) tjenarinnan Aina Emilia Sjöström för 10 års tjänst
hos kapllanen Oskar Kjälström i
Borgå;

7) tjenarinnan Ida Lovisa Stenvall för 10 års tjänst
hos handlanden Alex. Holmström i
Björneborg;
8) tjenarinnan Maria Suurhasco för 10 års tjänst hos
ingeniör Lindroos i Helsingfors;

9) tjenarinnan Gustava Jaakontytär Prittinen för 21
års tjänst och
10) tjenarinnan Aina Ristontytär Kilpinen för 10 års
tjänst, båda dessa hos prosten Juh.
Gust. Snellman i Uleåborg;

11) tjenarinnan Fredrika Heikkinen för 14 års tjänst
hos ingenjör Evert Ridderstad i
Helsingfors;
12) tjenarinnan Wilhelmina Alвина Klockars för 10 års
tjänst hos folkskollärarinnan Jose-
fine Lund i Kristinestad;

13) tjenarinnan Rosa Olivia Lundell för 25 års tjänst
hos löjtnant Th. von Frenckell och
efter dennes död hos hans dotter,
fru Karin Rosenlew i Björneborg;
14) tjenarinnan Karolina Johansson för 50 års tjänst
dels hos numera aflidna friherrin-
nan Aline de la Chapelle dels hos

hennes dotter, fröken Lilli de la Chapelle i Helsingfors:
 tjenarinnan Elin Wilhelmina Tamminen för 10 års
 tjänst hos kommerserådet Alb. Goldbeck-Löwe i Helsingfors.
 § 7.

Belöningar för lantmannaidoghet och medborgerlig tjänst.
 På grund af därom inkomna ansökningar och dem åtföljande intyg och rekommendationer beslöt Bestyrelsen för plenium föreslå, att sällskapet för lantmannaidoghet och medborgerlig förtjänst med betydelse för ett inskränktare område skulle bevilja sinast större silfvermedalj
 åt ordföranden i Lappeen landtmannagille, fängelseläraren och jordbrukaren A d a m s L i n d h, äfvensom mindre silfvermedalj
 åt kommunalnämndens ordföranden, hemmansegaren W i l l e R ä ä t ä r i samt åt kommunalnämndens ordföranden och hemmansegaren E l i a s S u n n i m e n t ö, båda från Lappeen kommun.

Ahlmanska skolans årsberättelse.
 Af föreståndaren för Ahlmanska landtmanna- och husmodersskolan, agronomen Niilo J. Selin afgifvan berättelse öfver skolans verksamhet under läroåret 1911 - 1912 ställas på cirkulation.

§ 9.
 Hedmans tabellariska sammandrag.
 Föredrogs skogsvåraskonsulenten C. V. Hedmans tabellariska sammandrag af hans under år 1912 utförda förrättningar, och framgick ur densamma, att han under 136 rese- och förrättningsdagar utfört tillsammans 63 förrättningar. Sammandraget skulle intägas i sällskapets årsberättelse.
 § 10.

Teoretiska kreaturskötareskolans årsberättelse.
 Af föreståndaren för teoretiska svenskspråkiga kreaturskötareskolan å Åminne i Helsingfors skulle ställas på cirkulation.

§ 11.
 Kimito Stämmens årsberättelse.
 Föredrogs berättelse öfver afvelsföreningen "Kimito Stämmens" verksamhet under förlidet år, och skulle förföreningsgenfranhållas, att Bestyrelsen icke kunnat underlåta, att gifva uttryck åt sin förvåning öfver att förenin-

gen fördräddas tynande lif och att intresset för dess syftemål var så ringa, ehuru ju förutsättningarna för verksamheten inom kommunen borde vara goda.
 § 12.

Diverse gillens årsberättelser.
 Berättelser öfver verksamheten inom Wårdö, Finströms, Hammarlands landtmannagillen föredrogs utan att påkalla någon åtgärd.
 § 13.

Kangasala Ahlmanska län.
 Nu föredragen redogörelse öfver användandet af Ahlmanska torrlägningslånet i Kangasala kommun föranledde icke till någon åtgärd.
 § 14.

Deltagare i treåriga skogsvårdstäflan.
 Antecknades, att följande personer från Enklinge landtmannagille anmält sig som deltagare i sällskapets treåriga skogsvårdstäflan, nämligen: Augustin Henriksson, Augustin Andersson, Erik G. Andersson, Maria Karlsson, P. Aug. Enqvist, Augustin Engblom, Aina Karlsson, Georg Andersson, Karl Pettersson, Karl A. Enqvist, Augustin Lindblad, John Nordqvist, K. Anders Andersson, Erland Karlsson, och skulle skogsvåraskonsulenten härom underrättas.
 § 15.

Finby skogsvårdsförenings årsberättelse.
 Berättelse öfver Finby skogsvårdsförenings verksamhet under år 1912 föredrogs utan att påkalla någon åtgärd.
 § 16.

Folkskolor, som vilja hava planteringsdagar.
 Anmäntes, att följande folkskolor anhållit om biträde vid af skolbarnen företagna planteringar och sådder af skogsträdsplanter och frön, nämligen: Näsby folkskola i Houtskär, Nätö folkskola i samma socken, Kumlinge folkskola i socken med samma namn, äfvensom Grundsunda folkskola i Wårdö socken. Dessutom hade landthushållaren Alb. E:son Mathas lofvat leda arbetet vid Mossala folkskola i Houtskär.
 § 17.

Norsk luftsalteter.
 Antecknades, att firman Richard Henriksen i Petersburg tillsändt sällskapet 30 exemplar af en broschyr, behandlande användningen af norsk salpeter.
 § 18.

Donationsvilkor.
 Af Bestyrelsens ordförande, hofrättsrådet A. Juselius sammanställd berättelse angående de vid sällskapets donationer fästade vilkoren föredrogs och skulle densamma in-

tagas i sällskapet årsberättelse för sistlidet år, hvar-
förutom ett antal öfvertryck skulle för sällskapet räk-
ning tagas.

I sammanhang härmed framhöll ledamoten Fabritius önsk-
värheten af att såsom princip vid förvaltningen af fonder
na måtte fastställas, att desamma hvarje år böra tillväxa,
hvadan hela årsräntan å desamma icke finge användas.

§ 19.

Lån. Innehafvaren af lånet N:o 174, landskamreraren, kolle-
giassessorn F. Edv. Stenvik berättigades att utbyta den
af honom för sagda lån presterfäde säkerheten, bestående
af 18 aktier i Åbo Utminuteringsaktiebolag mot 16 aktier
i Föreningsbanken i Finland.

§ 20.

Utanordningar. Vid sammanträdet utfärdade utanordningar finnas i anord-
ningsjournalen införda.

In fidem :

År 1913 den 27 maj sammanträdde
Bestyrelsen för K. F. Hushållnings-
sällskapet och närvaro därvid ord-
föranden Herr Juselius, ledamöter-
ne herrar Alléen, Backström och Fabri-
tius, kamreraren, fröherre von Troil
hvarvensom undertecknad sekreterare
via protokollet.

§ 1.

Justering. Protokollet för senaste sammanträde den 9 dennes upp-
lästes i och för justering.

§ 2.

Landbruksstyrelsen. Föredrogs Landbruksstyrelsens skrivelse N:o 1228
påminner om afif- af den 18 innevarande maj och beslöts med anledning af
vande af rapport för andra kvartalet Landbruksstyrelsens däri gifna påminnelse, anmoda kre-
öfver kreaturssköt- Landbruksstyrelsens däri gifna påminnelse, anmoda kre-
selsinstitutioner. atursskötselskonsulenten Bremer, att så fort som möjligt
ingifva rapport öfver inspektionen af sällskapet kre-
atursskötselslärlingsinstitution under andra kvartalet
af detta praktikantår.

§ 3.

Tapio håller sitt årsmöte i Björne- Uti nu föredragen skrivelse af den 15 innevarande
borg den 27-28 månad hade Finska Skogsvårdsföreningen Tapio anmält, att
juni och Hedman rep- föreningen afhåller sitt årsmöte, i samband med hvilket
resenterar sällska- föreningen afhåller sitt årsmöte, i samband med hvilket
pet därvid. Satakunta landbrukssällskap föranstaltar s. k. Tapioda-
gar, i Björneborg stad den 27 - 28 instundande juni må-
nad, och uppmanades sällskapet, att till detta tillfälle
sända representanter, för att vid årsmötet föra sällska-
pets talan. och beslöts. att sända sällskapet skogsvårds-
konsulent till mötet, där han egde för sällskapet utöfva
rösträtt.

§ 4.

Almanackshandling. Af Herr Lammin-Koskinen författad uppsats, berörande
det inhemska arbetet och dess betydelse för nationaleko-
nomin, föredrogs och godkändes med smärre ändringar att
ingå i 1914 års almanacka, och skulle uppsatsen i fråga
omedelbart öfversändas till Universitetets kansli.

§ 5.

Bremer söker afsked. Af sällskapet konsulent, agronomen Ruben Bremer till
förstärkta Bestyrelsen ingifven ansökan om entledigande
från befattning från den 1 inkommande november af-

vensom omrätt att under september och oktober månader åtnjuta tjänstledighet föredrogs, och beslöts, att för förstärkta Bestyrelsen tillstyrka denna ansökan under vilkåren likväl, att agronom Bremer själf bekostar sin vikarie under nämnda månader.

§ 6.

Föredrogs till sällskapet inom föreskrifven tid inkomna ansökningar till skogsvårdsinstruktörsbefattningen vid sällskapet äfvensom skogsvårdsutskottets protokoll af denna dag; däri sagda utskott till tjensten förordar t. f. skogsvårdsinstruktören Ernst Ehrnström, och enades Bestyrelsen om att på första förslagsrummet uppställa denne samt därefter skogvakterna Viisst och Rehn.

§ 7.

På grund af därom inkomna ansökningar och dem åtföljande intyg beslöt Bestyrelsen för plenum föreslå, att sällskapet ville för långvarig och trogen tjänst utgifva mindre silfvermedalj

åt 1) statdrängen Frans Elis Suomela för 26 års tjänst samt

2) torparen Aksel Wilhelm Nurmela för 33 års tjänst, båda å Skoila Vestergård i Bjärnä;

3) drängen Topias Matinpöika Peltonen för 24 års tjänst hos bonden Juho Vehkala i Jyväskylä landsförsamling och

4) drängen Karl August Blomqvist för 12 1/2 års tjänst hos bönderna och klockaren K. A. Mattsson i Saltvik socken. hederstecken i silfver

åt 1) tjenarinnan Maria Flygar för 10 års tjänst hos stationskasöören O. G. Hintze i Wasa;

2) tjenarinnan Hulda Emilia Henriksdotter Takalaför 25 års tjänst hos fröknarna Hilma och Lisi Tollet i Åbo;

3) vaktmästarinnan ~~Elin Cecilia Wllin~~ för 20 års tjänst hosdirektionen för privata sven- ska flickskolan i Helsingfors;

4) tjenarinnan Elin Cecilia Wllin för 10 års tjänst hos arkitekten Eliel Saarinen i Kyrkslätt;

5) tjenarinnan Amanda Maria Hagman för 21 års tjänst hos vicehäradshöfding Otto Lindstedt i Åbo, äfvensom

6) tjenarinnan Maria Sofia Korhonen för 10 års tjänst hos fru Elsa Tollander i Helsingfors.

Gillenas anslags-ansökningar.

Upptogos till förberedande behandling från gillena inkomna ansökningar om bidrag för särskilda ändamål, och framgick ur dessa ansökningar, att

Sottunga landtmanna- och fiskaregille begärt

för gemensamma inköp,

inköp af en radsåningsmaskin och

tre spadharfvar,

upbyggande af ett hus för gill-

lets redskap samt

för premiering af trädgårdsskötsel

från jordbruksanslaget 500:- mark

för premiering af saltad strömming

från fiskerinäringensanslaget 400:- " 900:-

Sinds landtmannagille

för en utställning af jordbruks-

produkter och en täflan i rotfrukts-

odling

från jordbruksanslaget 300:-

Kökar landtmanna- och fiskaregille

för premiering af strömming icke uppgifvet belopp;

Wårdö landtmanna- och fiskaregille

för premiering af gräsfröodling,

af trädgårdsskötsel

inköp af en radsåningsmaskin

från jordbruksanslaget icke uppgifvet belopp;

Medelby fiskaregille

för premiering af saltad strömming

från fiskerinäringensanslaget 100:-

Föglö landtmanna- och fiskaregille

för premiering af gräsfröodling

från jordbruksanslaget 100:-

för premiering af saltad fisk och

transport 100:- 1,200:-

Transport	100:-	1,200:-	
fiskredskap	100:-	400:-	
Pedersjö fiskaregille:			
för fiskpremiering			
från Fiskerinäringsanslaget		100:-	
Dragsfjärds husbondeförening:			
till inköp af en klöfvernötare			
från jordbruksanslaget icke uppgifvet belopp;			
Norra Houtskärs fiskaregille:			
till premiering af saltad fisk			
från fiskerinäringsanslaget	300:-		
och till byggande af ishus			
från samma anslag	300:-	600:-	
Vestanfjärds landtmannaförening:			
till en utställning och till	150:-		
anordnande af gödslingsförsök			
i trädgårdar	25:-		
från jordbruksanslaget		175:-	
Hitis landtmanna- och fiskaregille:			
till premiering af rotfruktsodling	50:-		
" " " köksväxtodling	50:-		
" byggande af ett upplagsmagasin	400:-		
till premiering af fiskarebåtar	30:-		
" " " utrustning af	50:-		
dessas			
till premiering af saltad och kryddad strömming	50:-		
eller således från jordbruksanslaget	500:-		
och från fiskerinäringsanslaget	130:-	630:-	
Norrskata landtmanna- och fiskaregille:			
för inköp af tvenne höfrösäningsmaskiner			
ur jordbruksanslaget	180:-		
för en utställning af fisk och jordbruksprodukter			
ur fiskerinärings- och jordbruksanslaget	100:-	280:-	
Geta landtmanna- och fiskaregille:			
Transport		3,385:-	

Transport		3,385:-	
för strömmingspremieringar			
från fiskerinäringsanslaget	100:-		
till arlöande af en skogsvakt			
från skogshushållningsanslaget	300:-	400:-	
Saltviks fiskaregille:			
till strömmingspremieringar			
från fiskerinäringsanslaget icke uppgifvet belopp;			
Lemlands fiskaregille:			
till uppförande af ishus			
från fiskerinäringsanslaget		200:-	
Vestra Saltviks landtmanna- och fiskaregille:			
till en täflan i odling af rotfrukter och frö			
från jordbruksanslaget		200:-	
Ekerö landtmanna- och fiskaregille:			
till en täflan i odling af rotfrukter och frö samt till täflan i ladugårdsskötsel			
från jordbruksanslaget		200:-	
Iniö landtmanna- och fiskaregille:			
för jordbrukets befrämjande			
från jordbruksanslaget	150:-		
för upphjälpande af kreatursskötseln			
från kreatursskötselsanslaget	100:-		
till strömmingspremieringar			
från fiskerinäringsanslaget	100:-	350:-	
Kumlinge landtmanna- och fiskaregille:			
till en utställning af jordbruksprodukter och täflan i rotfruktsodling samt inköp af sädessorterare			
från jordbruksanslaget		150:-	
Kimito landtmannagille:			
till en utställning			
från jordbruksanslaget		300:-	
Brändö landtmannagille:			
till en spanmåls-, frö- och rotfruktsutställning			
från jordbruksanslaget	100:-		
till strömmingspremieringar			
Transport	100:-	5,185:-	

Transport 100:- 5,185:-
 från fiskerinäringensanslaget 200:- 300:-
 Vestra Körpo fiskaregille:
 till strömmingspremieringar
 från fiskerinäringensanslaget icke uppgifvet
 belopp;
 Houtskärs fiskaregille:
 till en utställning jämte ström-
 mingspremiering 100 mark, eller
 för den senare enbart 75 mark,
 från fiskerinäringensanslaget 100:-
 Östra Saltviks landtmanna- och fiskaregille:
 till täflan i rotfruktsodling, gödselna
 tillvaratagande och gödselstäder
 från jordbruksanslaget 500:-
 Enklinge landtmanna- och fiskaregille:
 till strömmingspremieringar
 från fiskerinäringensanslaget 175:-
 till jordbrukets upphjälpande
 från jordbruksanslaget 100:- 275:-
 Summa F:mk 6,360:-
 Då emellertid några medel för utgifvande åt gillena
 för jordbruksanslaget icke funnos upptagna i sällskapets stat för detta år, kun-
 de Bestyrelsen icke föreslå beviljande af bidrag från sag-
 da anslag, hvadan alla ansökningar, berörande jordbruket
 måste förfalla. Detsamma var förhållandet med kreatursskö-
 telseanslaget. I skogshushållningsanslaget förefanns däremot
 upptaget ett belopp för gillenas behof, och beslöts,
 att föreslå, det Geta gille, som uppgifvit sig ärna till-
 sammans med Saltviks gillen och Finströms gille anställa
 gemensam skogsvakt, måtte tilldelas ansökt belopp, eller
 300 mark, så snart det inkommer med uträkning därom, att
 samverkan ingåtts mellan gillena och skogsvakt antagits.
 Ur fiskerinäringensanslaget beslöt Bestyrelsen föreslå
 till utdelning 500 mark, eller hela det i staten för detta
 anslag upptagna beloppet, och skulle det fördelas på följande
 sätt:
 Kökar landtmanna- och fiskaregille 100:- mark
 Saltviks fiskaregille 50:- "
 Transport 150:- "

Transport 150:- mark
 Lemlands fiskaregille 50:-
 Sottunga landtmanna- och fiskaregille 50:-
 Föglö landtmanna- och fiskaregille 50:-
 Enklinge landtmanna- och fiskaregille 50:-
 Brändö landtmannagille 50:-
 Geta landtmanna- och fiskaregille 50:-
 Iniö landtmanna- och fiskaregille 50:- 350:-
 Summa F:mk 500:-
 Detta förslag skulle underställas förstärkta Bestyrel-
 sens granskning och godkännande.
 § 9.
 Bondesonen Ture Eriks- Sedan bondesonen Ture Eriksson från Hitis numera in-
 son erhåller sitt sändt bestyrkt afskrift af intyget öfver att hafva be-
 stipendium 100 sökt den af fiskeriinspektören anordnade båtbyggnadskur-
 mark. sen i Helsingfors sistlidna vinter, beslöts, att åt Eriks-
 son utgifva det honom redan i princip beviljade stipen-
 diet om 100 mark.
 § 10.
 Taxor cirkulera. Af sekreteraren uppgjort förslag till taxor skulle stäl-
 las på cirkulation.
 § 11.
 Fru Wallgrens pen- Föredrogs en af enkefru Johanna Wallgren ingifven skrif-
 sionsansökan. velse, däri hon anhåller, att Bestyrelsen ville till veder-
 börande myndighet öfversända sagda skrifvelse bifogad
 underdånig ansökan om pension efter hennes aflidne man,
 ploginstruktören Gustaf Wallgren, samt därvid äfven förör-
 da denna ansökan, och beslöts, att insända handlingarna
 samt tillstyrka utgifvande af den begärda pensionen.
 § 12.
 Svenska Kreatursskö- Svenska teoretiska kreatursskötseskolans berättelse
 tareskolans berättelse. öfver dess verksamhet under sistlidet läroår föredrogs
 utan att påkalla åtgärd från Bestyrelsens sida.
 § 13.
 Medlemmar af för- Antecknades, att till sällskapets förstärkta Bestyrel-
 stärkta Bestyrelsen. se yttermera valts för Sottunga landtmanna- och fiskareg
 gille bonden J. E. Henriksson, för Östra Saltviks landt-
 manna- och fiskaregille bonden K. A. Mattsson och för

Sunds landtmannagille agronomen Arthur Rosenberg

§ 14.

skrifvelse angående bokföring. Föredrogs Landtushållningssällskapens i Finland Centralförbunds delegations skrifvelse N:o 585 af den 6 innevarande maj månad, där särskilda föreskrifter gafs med afseende å afslutningen af räkenskaperna vid de gårdar, där doktor Sunilas bokföringssystem vunnit anslutning och som utförts under öfvervakande af resp. sällskapets konsulenter. Då sådana lägenheter emellertid ej funnos inom Hushållningssällskapets verksamhetsområde, föranledde skrifvelsen icke till någon åtgärd.

§ 15.

Kimito kontrollföreningens årsberättelse. Kimito kontrollföreningens berättelse öfver föreningens verksamhet under år 1912 föredrogs utan att påkalla någon åtgärd.

§ 16.

Deltagare i skogårarästämman. Antecknades, att till deltagande i årets skogsvårdsstäflan anmält sig yttermera bönderne J. Berg man, Nissas, J. H. Österlund, Jöstas, A. Jansson, Hannas och Henrik Henriksson, Knutas, alla från Mossala by i Houtskär, äfvensom bönderna Johan Fagerlund, Fransas, K. Eriksson, Joss, och J. A. Fagerlund, Staffas, alla från Björkö by, H. Hermansson, Knutas och H. Henriksson, Grannas, från Järvis by, folkskolläraren Alb. Ringvall, Ringvalla, bönderna J. A. Henriksson, Svens, J. E. Henriksson, Jakobs, Frans Mårtensson, Markus, från Hyppeis by, Albert Jansson, Olafs, Ben, Westerlund, Näsby Och Viktor Abrahams-son, Erkas Medelby, alla från Houtskär socken.

§ 17.

Läggning af trottoar. Tvenne anbud å läggande af trottoaren utanför sällskapets tomt föredrogs, men godkändes ingendera, utan beslöts, att åt stadens byggnadskontor öfverlämna detta arbete, som skall utföras i asfalt. Åt gårdsintendenten Alléen uppdrögs, att i saken träffa öfverenskommelse med vederbörande.

§ 18.

Anordningar. Vid sammanträdet gjorda utanordningar finnas i anordningsjournalen införda.

In fidem:

Arthur Rosenberg

År 1913 den 27 maj sammanträdde

K. F. Hushållningssällskapets för-

stärkta Bestyrelse och tillstädes-

kommo därvid ordföranden, Herr Ju-

selius, ledamöterna i ordinarie Be-

styrelsen, Herrar Alléen och Back-

ström, suppleanten i ordinarie Be-

styrelsen, Herr Hedenberg, äfvensom

följande representanter för nedan-

stående gillen, nämligen: P. Aug. En-

qvist för Enklinge landtmanna- och

fiskaregille, Alfons Tengström för

Korpo landtmannagille, Erik Carls-

son för Föglö landtmanna- och fi-

skaregille, Uno Andersson för Ham-

marlands landtmanna- och fiskare-

gille, Johannes Eriksson för Fin-

ströms landtmannagille, Axel Öberg

för Kumlinge landtmanna- och fiska-

regille, Konrad Lindblom för Vestan-

fjäras landtmannaförening, Werner

Lindholm för Korpo-Norrskata landt-

manna- och fiskaregille, P. E. Jans-

son för Söttunga landtmanna- och fi-

skaregille, K. A. Mattsson för Ös-

tra Saltviks landtmanna- och fiska-

regille, äfvensom Emil Roos från Drags-

fjärd samt slutligen undertecknad

sekreterare vid protokollet.

Herr Roos, som icke var af sitt

gille utsedd till representant, men

blifvit anmodad att öfvarvara mö-

ttet å gillet vägnar, tillerkändes

rätt att delta i diskussionen men

icke i eventuella omröstningar.

§ 1.

Föredrogs konsulenten, agronomen Ruben Bremers afskedsansökan från sin innehavande konsulentbefattning vid säll-

Bremers afskedsansökan bifalles.

skapet och beslöts under beklagande af agronomen Bremers afgång bevilja honom afsked från tjensten från den 1 inkommande november, hvarjämte han berättigades, att enligt önskan åtnjuta tjänstledighet under september och oktober månader under vilkor likväl, att han själf beskostar vikarie för sig.

Med anledning af att tjensten genom agronom Bremers afgång komme att blifva ledig, föreslog sekreteraren, att åtgärder för tjenstens besättande icke ännu skulle vidtagas, utan att man skulle afvakta vederbörandes beslut angående inrättande af den tilltänkta landtmannaskolan på Åland, hvars lärare man kunde tänka sig anställda såsom konsulenter i sällskapet's tjänst samtidigt som de innehade sina skoltjänster. Skulle skolan icke komma till stånd eller kunde icke öfverenskommelse träffas med lärarene eller desse icke befunnes lämpliga för konsulentverksamheten, beordrigades ordinarie Bestyrelsen, att vidtaga andra erforderliga åtgärder för befattningens upprätthållande på tillfödsställande sätt.

§ 2.

E. Ehrnström antages Genomgingos ansökningshandlingarna till skogsvårstills ordinarie skogsvårdsinstruktörsbefattningen och antogs enhälligt t. f. instruktören Ernst Ehrnström till ordinarie instruktör. Ehrnström hade erhållit såväl skogsvårdsutskottets som ordinarie Bestyrelsens förord.

§ 3.

Gemensamt anslag Sedan alla ansökningar om bidrag till gillena genom till skogsvårdsförening inom Geta, Saltviks och Finströms gillena samt till Saltviks gillena. Sådant anslag till Geta, Saltviks och Finströms gillena gemensamt 300 mark, att användas till aflönande af en skogsvakt, som stode i tjänst hos en inom dessa gillens områden bildad skogsvårdsförening. Anslaget skulle dock utgifvas först sedan stiftelseurkund angående föreningens stiftelse insändts och skogsvakt likaså antagits i föreningens tjänst.

Anslogur fiskerirådets

Ur fiskerirådets anslag utgifvos nedannämnda belopp till följande gillena, nämligen:

till Kökar landtmanna- och fiskaregille	100 mark
" Saltvik fiskaregille	50 "
	Transport 150 mark

	Transport 150 mark
till Lemlands fiskaregille	50 "
" Sottunga landtmanna- och fiskaregille	50 "
" Föglö landtmanna- och fiskaregille	50 "
" Enklinge landtmanna- och fiskaregille	50 "
" Brändö landtmannagille	50 "
" Geta landtmanna- och fiskaregille	50 "
" Iniö landtmanna- och fiskaregille	50 "
	Summa 500 mark.

Från jordbruksanslaget och anslaget för kreatursskötselns befrämjande kunde inga bidrag utgifvas likasom icke heller från trädgårdsskötselsanslaget, hvarför alla ansökningar om bidrag ur dessa anslag måste lämnas utan afseende.

§ 4.

Taxor.

Sedan alla på föredragningslistan upptagna ärenden blifvit föredragna, upptogs till diskussion frågan om fastställande af taxor för af sällskapet's funktionärer utförda förrättningar hos enskilda rekvisiter. Härvid uttalades det berättigade i att sällskapet uppbär sådan afgift, hvilken dock icke finge blifva betungande, så att den skulle verka afskräckande, utan borde den beräknas så låg som möjligt. Någon afgift för kurser borde dock icke tagas, då det visat sig vara svårt att ärfven utan sådan afgift få tillräckligt med besökande till desamma.

Frågan skulle upptagas till slutlig behandling vid nästa sammanträde af förstärkta Bestyrelsen.

§ 5.

Längre mellantider mellan småbrukspremieringarna.

Bonden Erik Carlsson från Föglö väckte fråga om längre tidrymder mellan småbrukspremieringarna, i det han förmenade, att de återkommo för tätt på hvarandra, hvilket kunde förtaga lusten för samma täflare, att hvarje gång delta i desamma. Om ock afsikten med dessa premieringar i främsta rummet varit, att samla så många deltagare som möjligt efter hand som de tro sig kunna med framgång delta däri, och om ärfven största nyttan af sådant deltagande bestode i de råd och den undervisning resp. täflare erhåller vid granskningen af hans jordbruk, förefanns likväl en möjlighet att anmärkningen vore berättigad, och öfverlämnades åt ordinarie Bestyrelsen att upptaga frågan

till beredning..

§ 8.

Åt ordinarie Bestyrelsen öfverlämnades att justera
det vid detta sammanträde tillkomna protokollet.

In fidem:

År 1913 den 20 juni sammanträdde

Bestyrelsen för K. F. Hushållnings-
sällskapet, hvarvid närvaro ordföran-
den, herr Juselius, ledamöterna, her-
rar Alléen och Backström, supplean-
ten, herr Spool äfvensom underskrif-
ven sekreterare.

§ 1.

Justering. De vid ordinarie Bestyrelsens sammanträde den 27 sist-
lidne maj samt vid förstärkta Bestyrelsens möte samma dag
tillkomna protokollen upplästes i och för justering.

§ 2.

Sällskapet får i förskott lyfta 5000mark för dess kemiska och frö-
kontrollstation. Föredrogs Landtbruksstyrelsens skrivelse N:o 1359 af
Jordbruksexpeditionen i Kejsarliga Senaten den 28 nyssavikne maj och inhämtades af densamma och af
berörda skrivelse i afskrift åtföljande, till Landtbruks-
styrelsen ställda bref N:o 520 af den 9 i nyssagda månad.
att Kejsarliga Senaten beordrigt Landtbruksstyrelsen,
att till Bestyrelsen för K. F. Hushållningssällskapet ut-
betala i förskott å det anslag, som för underhållet af
sällskapets kemiska och frökontrollstation för innevaran-
de år ansökts, 5000mark, motsvarande tvänne kvartal af
det anslag sällskapet tidigare åtnjutit för ofvannämnda
anstalt, och beslöts, att hos Landtbruksstyrelsen utrekvi-
rera berörda belopp.

§ 3.

Medaljer föreslås. På därom ingifna ansökningar och på grund af desamma
åtföljande intyg och bevis beslöts för sammankalladt ex-
tra plenum föreslå, att sällskapet måtte för långvarig,
trogen tjänst utgifva sin.

a) mindre silfvermedalj

- åt 1) drängen Abraham Johansson för 28 års tjänst;
- 2) " Kustaa Aleksander Helenius för 25 års tjänst
- 3) " Viktor Salo för 25 års tjänst;
- 4) " Juho Lindberg för 34 års tjänst och
- 5) " Enok Silén för 49 års tjänst, alla dessa
å Erkylä gård i Hausjärvi socken hos baron Carl von Munck.

b) mindre bronsmedalj

- åt 1) drängen Valerian Lehtinen för 13 års tjänst;
- 2) " Juho Oskar Kauppila för 12 års tjänst;
- 3) " Enok Andersson för 22 års tjänst

4) drängen Juho Emil Kantola för 15 års tjänst;

5) August Johan Helenius för 12 års tjänst

alla å Erskylä gård i Hausjärvi socken hos baron Carl Munck

c) hederstecken i silver

1) tjänarinnan Anna Liisa Pekantytär Heiniaho för

28 1/2 års tjänst hos bonden Isak Iisakka

i Kiimingi.

d) inskription å värdeföremål

1) trädgårdsmästaren Johan Henrik Vikström för 10

års tjänst;

2) kusken Viktor Jokinen för 11 års tjänst;

3) arbetsledaren Kaarle Viktor Nurmi för 24 års tjänst

4) skogvakten Emil Vainio för 10 års tjänst, alla des-

se å Erskylä gård i Hausjärvi socken hos baron Carl Munck.

§ 4.

Sekreteraren öfver- varar Etelä-Pohjan- maan maanviljelyse- seuras 50-års fest.

representant öfvervara berörda landbrukssällskaps 50-års

fest i Ilmajoki den 4, 5, 6 instundande juli månad, och

beslöts, att sekreteraren skulle såsom Hushållningssällska-

pets representant öfvervara sagda fest.

§ 5.

Skogvakten Herman Ginlund söker sti- pendium.

Skogvakten Herman Ginlunds från Dragsfjärd anhållan

om stipendium för besökande af söderkulla skogvaktarsko-

las sommarexkursioner skulle öfversändas till skogsvårds-

utskottets utlåtande, innan den företages till slutligt

afgörande.

In fidem:

År 1913 den 26 juni sammanträdde Be-

styrelsen för K. F. Hushållningssällska-

pet, hvarvid närvaro ordföranden, herr

Juselius, ledamöterna, herrar Alléen,

och Fabritius, suppleanten, herr Heden-

berg, kamreraren, friherre von Troil

äfvensom underskrifven sekreterare vid

protokollet.

§ 1.

sällskapets värdehand- Genomgås och granskades sällskapets samtliga värdehand- lingar och dessa tillhörande säkerheter och befunnos de al-

liga öfverensstämmande med böckerna och säkerheterna enligt

Bestyrelsens uppfattning fullt betryggande, och anteckna-

des tillika, att läntagaren för lånet N:o 201, stabskapte-

nen Alexander Majeffsky arlidit, hvadan kamreraren skulle

i sterbhuset bevaka sällskapets återstående tillgodohafvan-

de 5,700 mark, för hvilket kommerserådet Magnus Dahlström

Åbo och handlanden Erik Savón i Nystad stodo i borgen.

Vidare skulle kamreraren gå i författning om att intecknine

gen för lånet N:o 42, stort 4,000 mark, som innehafves af

typografen K. G. Vesterlund's arfvingar, skulle förmas, och

att innehafvaren af lånet N:o 170, lektorn Nils af Ursin,

anmodades att, innan lånet, stort 1,000 mark, blefve 10-

årigt, omsätta densamma, för hvilket juriskandidaten Antti

Mikkola och folkskolinspektorn Waldemar Weckman iklädt sig

borgesförbindelse.

§ 2.

Lån beviljas. Åt herr Sigurd Frenckell beviljades emot borgen af kon-

torschefen G. R. Zetter, sjökaptanen Thor Kramer och hand-

landen Evert Nylund, alla i Åbo, ett lån om 3,000 mark.

§ 3.

Frågeformulär angä- Föredrogs en från Landthushållningssällskapens i Finland ende skogseldar 1912 & 1913.

Centralförbunds delegation insänd skrifvelse, däri denna

anhåller, att ett antal af densamma till sällskapet sända

frågeformulär, rörande skogseldar under åren 1912 och 1913

inom sällskapets verksamhetsområde måtte genom sällskapets

skogsvårdsfunktionärer distribueras och ifyllas samt fö-

re den 15 inkommande september åter-sändas, och föranlede

skrifvelsen nu icke till åtgärd, då sekreteraren allaredan

öfverlämnat berörda frågeformulär till skogsvårdskonsulent-
ten Hedman med anmodan, att vidtaga erforderliga åtgärder.

§ 4.

Förirågen om ändringar i Sunilas bokföringsmallar. Af delegationen för Landthushållningssällskapens i Finland Centralförbund hade insändts ett cirkulär till sällskapets instruktör i bokföring, berörande de mallar, som enligt doktor Sunilas bokföringsmetod borde användas och eventuella önskningsmål om förändringar uti desamma, men påkallade detta cirkulär ingen åtgärd, då inom sällskapets område ingen begagnade sig af ofta sagda mallar.

§ 5.

500 mark sändas till Med anledning af därom ingifven anhållan beslöts till-
Centralförbundet. sända Landthushållningssällskapens i Finland Centralförbund
andra hälften af Hushållningssällskapets medlemsavgift för
innevarande år med 500 mark.

§ 6.

Statsanslaget för Föredrogs föreståndarens för kreatursskötarenskola å
Haga kreatursskötare- Haga, agronomen J. V. Barsas rekvisition å statsanslaget
skola utbegäres. för sagda skola för tiden 1/VII - 31/X 1913, men påkalla-
des nu mer icke någon åtgärd då dessa medel redan blifvit
hos Landbruksstyrelsen utrekvirerade.

§ 7.

L. S. K:s årsmöte. Anmäldes, att afvelsföreningen L. S. K. haft sitt års-
möte i sällskapets lokal den 13 innevarande juni månad,
hvarvid särskilda i sällskapet tillhandakommen kallelse
upptagna frågor behandlats.

§ 8.

Ayrshireföreningens Likaså antecknades, att afvelsföreningen för ayrshire-
årsmöte. boskap i Finland haft sitt årsmöte i Hushållningssällskapet
lokal den 14 juni i öfverensstämmelse med för mötet upp-
gjordt och sällskapet tillsälldt program.

§ 9.

Länelasarettet i Tava- Beslöts, att tillsända länelasarettet i Tavastehus 450
stehus får 450 mark. mark från Svahnska lasarettsfonden såsom ersättning för
till sagda belopp uppgångna kostnader för sjuksängsavgifter
för särskilda vid lasarettet vårdade fattige sjuke.

§ 10.

På grund af därom ingifven ansökanberättigades Lemlands
fiskaregille, att ur det anslag detsamma erhållit för an-

*Lemlands fiskaregille
för anslag 50 mark*

*Ute uppförande af
ishus.*

ordnande af strömmingspremieringar, använda 50 mark till
uppförande af ishus.

§ 11.

Finska Mosskulturför- Antecknades, att Finska Mosskulturföreningen afhåller
eningens årsmöte. sitt årsmöte å Olkkala gård i Vichtis socken den 9 och 10
snartinkommande juli.

§ 12.

Berättelse öfver Af föreståndaren för Ahlmanska landtmanna- och husmo-
Ahlmanska landt- derssskolan å Seppälä i Messuby, agronomen Niilo J. Selin
manna- och hus- afgifven berättelse öfver verksamheten vid sagda skola
modersskolans verksamhet 1912. föredrogs utan att påkalla några åtgärder.

§ 13.

Utannonser Vid sammanträdet gjorda anordningar finnas i anordnings-
journalen införda.

In fidem :

År 1913 den 5 augusti sammanträdde Bestyrelsen för K. F. Hushållningssällskapet och tillstånd-ekonom härvid ordföranden, herr Juselius, ledamöterna, herrar Alléen, Packström, och Fabritius, kamreraren, friherre von Troil samt undertecknad sekreterare vid protokollet.

§ 1.

Justering. De vid sammanträdena den 20 och 28 juni tillkomna protokollen upplästes i och för justering.

§ 2.

Det Kongelige Danska Hushållningsselskab önskar få försök med danskt utsäde i Finland. Föredrogs en från Det Kongelige Danska Landhushållningsselskab inkommen skrifvelse, däri sagda sällskap anmäler, att man i Danmark funnit ett antal odlingsväxter därstädes hafva lämnat bättre utbyte än andra dylika, hvarför sällskapet önskade få försök med dessa växter utförda äfven uti andra länder, och anhåller, att Hushållningssällskapet ville vara Det Danska Hushållningsselskabet behjälpligt med anordnande af odlingsförsök i Finland, i hvilken händelse utsäde af de önskade slagen skulle af sagda sällskap gratis ställas till förfogande.

Med anledning häraf beslöts, att å statens försöksanstalt Ånäs samt vid Finska Utsädesföreningens försöksfält Korso efterhöra, huruvida man där vore villig anordna dylika jämförande försök, hvarjämte äfven uppmaning till private personer att anställa sådan jämförande odlingar.

§ 3.

Trädgårdsskola på Åland.

En från särskilda vid ett för ändamålet utlyst möte utsedde representanter insänd skrifvelse föredrogs och inhämtades däraf, att det på Åland varit fråga om grundläggande af en trädgårdsskola, för hvilken äfven redan förslag till arbetsprogram uppgjorts, äfvensom att man beslutit hos Hushållningssällskapet anhålla, att sällskapet ville skrifa till nödiga åtgärder för förslagens realiserande. Med anledning häraf beslöt Bestyrelsen å vederbörlig ort ansöka om nödigt statsanslag och i öfrigt vidtaga erforderliga åtgärder för skolans åstadkommande.

§ 4.

Åbo Hofbeslagsskolas Af föreståndaren för Åbo hofbeslagsskola, läneveteri-

årsberättelse. nären L. Fabritius afgifven berättelse öfver skolans verksamhet under år 1912 föredrogs, utan att likväl för- anleda några åtgärder.

§ 5.

Literatur i skogsvård Forstmästaren, fil. doktor Pafaël Herlin hade i nu utbjudes. föredragen skrifvelse utbjudit en af honom författad broskyr, rörande Jordmån och Temperatur med särskild hänsyn till dess tillämpning i forstvetenskapen, för att utdelas bland sällskapet underlydande gillan, och beslöts, att in- na definitivt bestämdes om sagda inköp, låta broskyren cirkulera bland bestyrelsens medlemmar och skogsvårdsutskottets ledamöter, hvarefter frågan ämno skulle upptagas.

§ 6.

Rotfruktsodlings- Anmäntes, att Finströms och Vestra Saltviks landtman- pokaltäflan. nagillen komme att deltaga i sällskapets rotfruktsodlings- pokaltäflan.

§ 7.

Låneansökan för torr- Antecknades, att forstmästar Hedman anmält, att han läggning af sank skogsmarker. besökt bonden C. A. Karlsson i Pungböle i Kimito, som ansökt om bidrag eller lån för uttorkning af sank skogsmarker, men att han ansett dessa marker vara af sådan beskaffenhet, att de förtjente odlas, hvarför han uppmanat Karlsson, att vända sig till läneagronomen.

§ 8.

Landbruksutställ- Med anledning af sekreterarens för landbruksutställ- ningen i Åbo. agronomen Kaarle Setälä, skrifvelse med anhållan om utbetalande af sällskapets bidrag till den- samma, utanordnades ur Skogshushållningsanslaget 50 mark, ur Fiskerinäringensanslaget 300 mark, ur Svahnska fonden 500 mark, ur Thulinska fonden

§ 9.

Sundberg sändt rap- Antecknades, att instruktör Sundberg insändt rapport porter och för- öfver sin verksamhet under maj, och juni månader äfvensom slag till reseplan. förslag till reseplan för första hälften af juli månad.

§ 10.

Länelasarettet i Thus Antecknades, att ekonomen vid länelasarettet i Tavste- kvitterar 450 mk. hus insändt kvitto öfver till honom sända 450 mark från

Svahnska lasarettfonden.

§ 11.

Bevakning i Eklunds Konkurs. Kamreraren meddelade, att inställelsedag i apotekaren Erik Eklunds konkurs utsatts till den 20 inkommande oktober, och anmodades kamreraren, att denna dag låta bevaka sällskapets fordran 20,000 mark, hvilket belopp apotekaren Eklund lyftat emot skuldsedel N:o 180 och emot borgen af apotekarene A. A. Vatanen och Ignatius, dock skulle sagda borgesmän anmodas, att innan den 1 oktober inbetala sina andelar i borgesförbindelsen.

§ 12.

Utänordningar. Vid detta sammanträde äfvensom tidigare utfärdade anordningar äro i anordningsjournalen införda.

In fidem :

År 1913 den 30 augusti sammankom Bestyrelsen för K. F. Hushållningssällskapet. Närvarande vorodärvid ordföranden, herr Juslius, ledamöterne, herrar Alléen, Backström, Familius och Wasastjerna, kamreraren, friherre von Troil äfvensom underskrifven sekreterare vid protokollet.

§ 1.

Lån m. m. Kamreraren anmälde, att kommerserådet Magnus Dahlström och handlanden Erik Savón i egenskap af borgesmän för aflidne stabskaptenen Majeffsky inbetalat dennes lån från Hushållningssällskapet.

Löjtnant Gustaf Poppius nu ingifna skriftliga förbindelse, att från och med detta år årligen afkorta det af honom från sällskapets fonder innehafda lånet med 200 mark, föredrogs och godkändes.

Sedan apotekaren E. Eklunds lån, stort 20,000 mark, efter det han gjort konkurs, uppsagts hos borgesmännen, hade den ene af dem, apotekaren A. A. Vatanen begärt, att hans andel, eller 10,000 mark, finge emot skuldsedel af honom och borgen af assessorn, apotekaren Hj. Fellman i Helsingfors och apotekaren Uno Hagberg i Tamerfors, kvarstå såsom lån, hvilket beviljades.

Åt bankdirektören Axel Ceder i Åbo beviljades ett lån om 10,000 mark emot hypotek af 70 aktier i Föreningsbanken i Finland.

§ 2.

Underrättelse om Eneschiöldhska testamentet. Fördrögs en af bankdirektör E. Indrenius aflåten skriftelse, däri han å aflidna fröken Hildegard Eneschiöldhs sterbusdelegares vägnar meddelar, att den aflidna medels den 8 augusti 1894 upprättadt testamente donerat till K. F. Hushållningssällskapet hennes resterande kvarlåtenskap efter afdrag af arfvingarna lagligen tillkommande andel och andra donationer äfvensom utsett sällskapet till exakutor och verkställare af testamentet.

Med anledning häraf beslöt Bestyrelsen med tacksamhet emottaga den testamentariska dispositionen och utsåg hofrättsrådet August Juselius, att å sällskapets vägnar beva-

ka testamentet, omhändertaga och utreda boet samt vidtaga de åtgärder, som öfrigt i och för testamentets verkställande kunna ifrågakomma.

§ 3.

O. Jääskeläinen uppsagt sin tjänst. Sedan andre agronomieläraren vid Ahlmanska landtmannas och husmodersskolan, agronomen Oiva Jääskeläinen hos sekretetaren anmält sig sinnad att enligt tidigare ingifven uppsägning afgå från sin befattning, hade sekretetaren hört efter lämplig efterträdare, och hade numera agronomen, magister A. S. Vesikivi ansökt tjensten.

A. S. Vesikivi ansetts efter det hans ansökningshandlingar upplästs och ett tages till andre lärare vid Ahlmanska skolan. af professor G. Grotenfelt införskaffadt utlåtande föredragits, antogs agronomen Vesikivi till andre lärare emot åtnjutande af de förmåner och fullgörande af de skyldigheter, hvilka åtfölja befattningen, och skulle meddelande om detta beslut omedelbart tillställas såväl honom som föreståndaren för skolan.

§ 4.

Anslag om 10,000 mark beviljats Kemiska och frökontrollstationen. Föredrogs Landtbruksstyrelsen skrifvelse N:o 1903 af den 18 innevarande månad jämte denna skrifvelse åtföljande bestyrkta afskrift af H. K. Majestäts Nådiga Förordnande af den 11/24 juli 1913, innehållande beviljande åt Hushållnings-sällskapet af fortsatt bidrag för upprätthållande af kemiska och frökontrollanstalten i Åbo, från den 1 januari 1913, tillsvi vidare, årligen 10,000 mark.

Ökad anslag be- Då sålunda sällskapets anhållan om förökadt anslag gäres. för sagda stations underhållande icke beviljats, och då det visat sig vara omöjligt att i längden komma tillräätta med det nuvarande anslaget, beslöts, att ingå med förnyad hemställan om ökning däraf.

§ 5.

Danssons reseplan. Af trädgårdsmästaren A. L. Dansson uppgjort förslag till reseplan för hösten föredrogs och godkändes. Tillika antecknades, att H. Bomanssons och O. Janssons rekvisitioner, hvilka icke upptagits å reseplanen för våren, under sommaren utförts, äfvensom, att tre andra rekvisitioner annulerats.

§ 6.

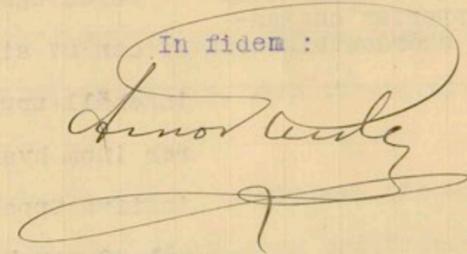
J. G. Österlund föredrogs en af trädgårdsmästaren Dansson ingifven skrif-

slås till belöning. velse, däri han på anförda grunder föreslår utgifvande af en belöning åt skepparen J. G. Österlund för dennes trägna arbete med upprödjande af en stenbacke till trädgård, hvilken han sedermera planterat med fruktträd och bärbuskar, och beslöts för plenum föreslå, att sällskapet ville bevilja Österlund en belöning om 25 mark samt tilldela honom ett diplom för visat intresse för trädgårdssodling.

§ 7.

Utanordningar. Vid sammanträdet utfärdade utanordningar finnas i anordningsjournalen införda.

In fidem :

År 1913 den 22 september sammankom Bestyrelsen för K. F. Hushållningssällskapet. Härvid närvaro ordföranden, herr Juselius, ledamöterna, herrar Alleen och Backström, suppleanterna, herrar Spoo och Hedenberg äfvensom under tecknad sekreterare vid protokollet.

§ 1.

Justering. De vid sammanträdena den 5 och 30 augusti tillkomna protokollen upplästes i och för justering.

§ 2.

Frågeformulär till rapporter angående skördeutsikterna. Föredrogs Landbruksstyrelsens skrifvelse N:o 1640 af den 27 sistviken augusti, men påkallade densamma, som innehöll uppmaning till Bestyrelsen, att utse rapportörer inom hvarje kommun, för att till Landbruksstyrelsen ingifva uppskattning af årets åkörd, för hvilket ändamål 40 stycken rapportblanketter tillställts sällskapet, ingen åtgärd, sedan sekreteraren anmält, att han omedelbart efter emottagandet af förberörda skrifvelse, vändt sig till samma personer, som tidigare bistått sällskapet i detta afseende, med uppmaning till dem, att innan den 25 september insända oita sagda rapporter.

§ 3.

Landtmannaskola på Åland.

Landbruksstyrelsens skrifvelse N:o 2026 af den 2 innevarande månad föredrogs och inhämtades däraf, att K. Senaten numera bifallit till förslaget om inrättande af en landtmannaskola med en vinterskurs på fasta Åland samt för densammas organiserande och framtida underhåll beviljat nödigt statsanslag, hvarjämte Landbruksstyrelsen meddelar, att densamma utsett Nilsas hemman i Ämnäs by af Finströms socken till plats för skolan äfvensom till t. f. föreståndare för skolan utsett agronomen J. W. Barsas. Därhos uppmanar Landbruksstyrelsen Bestyrelsen att välja tvenne ledamöter i skolans direktion och att anmoda det gille, inom hvars område skolan palcerats, att utse en tredje ledamot i sagda direktion.

Ledamöter i skolans direktion utses.

Med anledning häraf utsåg Bestyrelsen läneagronomen Erik Lönegren i Mariehamn och instruktören Fridolf Sundberg till medlemmar i skolans direktion, samt beslöt att

uppmana Finströms landtmannagille, att utse den tredje medlemmen i direktionen samt att om valet omedelbart underrätta sällskapet.

§ 4.

Eneschiöldhska testamentet. Ordföranden uppläste härefter en afskrift af det testamente, hvarigenom fröken Hildegard Eneschiöldh insatt sällskapet till exekutor af detsamma samt tillagt sällskapet all den egendom, som efter utgående af den de lagliga arfvingarna tillkommande egendomen och särskilda andra dispositioner, uti boet kvarblefve, samt redogjorde för de åtgärder han enligt Bestyrelsens vid senaste sammanträde honom gifvet uppdrag vidtagit. Så hade testamentet bevakats och inteckningen för en boettillhörig skuldsedel förnyats. Bouppteckning hade försiggått den 16 och 17 september.

Bestyrelsen beslöt härå, att till Bestyrelsen för Historiska Museet i Åbo och kommunalstyrelsens ordförande i Wehmo socken sända utdrag ur berörda testamente till de delar detsamma berörde sagda Museum och Wehmo kommun. Auktion å lösegendomen skulle förrättas tisdagen den 14 oktober och följande dagar.

§ 5.

Kreatursskötselslär- Anmäntes, att endast en person ansökt praktikantplat-
lingar. s vid sällskapets kreatursskötarepraktikantinstitution. Då till Nylands och Tavastehus läns landbrukssällskap åter inkommit flere aspiranter än sagda sällskap kunde emottaga på grund af sitt anslag, hade öfverenskommelse träffats mellan sagda sällskap och Landbruksstyrelsen, att dessa aspiranter kunde öfvertagas af Hushållningssällskapet, som för dem erhöle anslag, ehuru de måhända komme att placeras inom oita sagda sällskaps område. Denna öfverenskommelse var dock beroende på Bestyrelsens godkännande.

Då Hushållningssällskapet icke komme att vidkännas några utgifter härför och då det vore af vikt, att så många som möjligt kunde erhålla den utbildning som praktikanter systemet erbjöde, biföll Bestyrelsen till förslaget, och skulle Nylands och Tavastehus läns landbrukssällskap så fort som möjligt öfverända ansökningarna utöfver det antal detsamma kunde emottaga till Hushållningssällskapet.

§ 6.

A. S. Vesikivi icke antagit tjänsten vid Ahlmanska landtmanna- och husmodersskolan.

Föredrogs en skrivelse från magister A. S. Vesikivi, hvilken nyligen blifvit antagen till andre agronomielärare vid Ahlmanska landtmanna- och husmodersskolan och framgick ur sagda skrivelse, att magister Vesikivi icke emottagit platsen i fråga, alldenstund han erhållit förmånligare

re-antällning i sällskapet Pellervo. Med anledning häraf uppdrogs åt sekreteraren att ledigslå tjänsten att anledig. sökas innan den 10 oktober.

§ 7.

E. Kyrklund ansöker stipendium för studerande af mejeri-skötsel.

Af mejeripraktikanten Emil Kyrklund ingifven ansökan om stipendium för en resa till Danmark och Sverige för att där praktisera i mejerihandtering lämnades tillsvidare beroende.

§ 8.

Rotfruktsodlings-pokaltäflans.

Anmäldes, att Geta landtmanna- och fiskaregille äfvensom Hammarlands landtmanna- och fiskaregille beslutit delta i sällskapets pokaltäflan i rotfruktsodling, men då endast tre deltagare anmäldes inom detta sistnämnda gille, kunde detsamma icke tillåtas delta i täflan, uti hvilken enligt stadgarna för detsamma minst 10 deltagare böra vara anmälda.

§ 9.

Sundbergs rapporter.

Antecknades, att instruktören Sundberg insändt rapport angående hans verksamhet under juli och augusti månader äfvensom meddelande om hvilka rekvisitioner ännu icke blifvit utförda, och föranleddes häraf icke några åtgärder.

§ 10.

C. V. Hedmans årsberättelse.

Af skogsvårdskonsulenten C. V. Hedman afgifven berättelse öfver hans verksamhet under år 1912 föredrogs utan att påkalla någon åtgärd.

§ 11.

Medaljer för-estlås.

Till erhållande af belöningar för långvarig och trogen tjänst föreslogos på grund af därom ingifna ansökningar och dem åtföljande intyg och handlingar följande personer, sålunda att mindre silvermedalj skulle utgifvas åt

- 1) spårvagnskontrollören Karl Ivar Löfgren för 20 års tjänst hos Spårvägs- och Omnibus Aktiebolaget i Helsingfors;

- 2) trädgårdsmästaren Juho Antinpoika Simpura för 17 års

tjänst och

- 3) slöjdläraren Sakarias Hautala för 15 års tjänst, båda dessa sistnämnda hos Itä-Karjalan Maanviljelysseura;

- 4) rättaren Adolf Johansson för 19 års tjänst hos professor Ernst Nordström å Husvalla och Östervik hemman i Kabböle by af Pernå socken;

mindre bronsmedalj

- åt 1) drängen Albin Antinpoika Kämäräinen för 10 års tjänst hos pastor Gustaf Adolf Weckman i Strömfors socken;

- 2) kusken Juhø Wirtanen för 14 års tjänst;

- 3) fogden Otto Salonen för 23 års tjänst;

- 4) fogden Kaarle Kujanpää för 18 års tjänst;

- 5) stallvärdinnan Rikhard Salonen för 12 års tjänst;

- 6) drängen Juho Lahtinen för 20 års tjänst; alla dessa hos kommunalrådet Torsten Nordensvan, dels å Kara gård dels å Ahlbäck gård i Hattula socken;

- 7) statdrängen Jalmari Hermaninpoika Waarinen för 10 års tjänst hos kommerserådinnan Maria Parviainen å Sulkula gård i Jyväskylä socken;

- 8) stallvärdinnan Robert Suuronen för 15 års tjänst hos professor A. W. Streng å Ivaska gård i Räisälä socken;

hederstecken i silver

- åt 1) hushållerskan Ida Erika Kaplan för 42 års tjänst;

- 2) tjenarinnan Ida Leiman för 20 års tjänst och

- 3) mejerskan Linda Augusta Moberg för 13 års tjänst,

alla dessa hos kommunalrådet Torsten Nordensvan å Ahlbäck gård i Hattula socken;

- 4) vagnstäderskan Amanda Josefina Nyman för 20 års tjänst hos Omnibus- och Spårvägsaktiebolaget i Helsingfors;

- 5) tjenarinnan Anna Matilda Fallström för 15 års tjänst hos fil. doktor Alfred Hackman i Helsingfors.

Med anledning däraf, att kommunalrådet Nordensvan förklarade sig önska erhålla de af honom begärda belöningarna till den 15 oktober och tillika erbjudit sig betäcka de kostnader, som sammankallandet af ett extra plenum medförde för sällskapet, beslöts, att till lördagen den 11 oktober utlysa extra plenum för afgörande af kommunalrådet Nordensvans förberörda ansökningar.

§ 12.

Plenum utsattes. Ordinarie höstplenum utsattes att ega rum lördagen den 8 inkommande november, i den händelse denna dag vore för ordföranden lämplig, och skulle vid detta plenum följande ärenden föredragas.

- 1) Från Kejsarliga Senaten anlända skrivelser;
- 2) Från Landbruksstyrelsen ankomna skrivelser;
- 3) Från Industristyrelsen inkomna skrivelser;
- 4) Förslag till ämne för almanacksafhandlingen för år 1915;
- 5) Förslag till utdelning af Holmska fondens räntor;
- 6) Utgifvande af premier för välskötta småbruk;
- 7) Utgifvande af premier för rationell skogsvård;
- 8) Framställningar och meddelanden från Bestyrelsen;
- 9) Förslag till belöningar för medborgerlig förtjenst och landtmannaidoghet;
- 10) Förslag till utgifvande af belöningar för långvarig och trogen tjänst;
- 11) Val af ordförande i sällskapet för år 1914;
- 12) Val af viceordförande, som tillika är ordförande i Bestyrelsen för år 1914;
- 13) Val af tvenne ledamöter i Bestyrelsen för åren 1914 och 1915;
- 14) Val af tvenne suppleanter i Bestyrelsen för åren 1914 och 1915;
- 15) Val af två ledamöter i Revisionskommissionen för åren 1914 och 1915;
- 17) Val af delegerade för åren 1914 och 1915;
- 18) Val af en suppleant i Revisionskommissionen för åren 1914 och 1915;
- 19) Inkallande af nya ledamöter i sällskapet;
- 19) Förslag till nya ledamöter.

§ 13.

Utställning af hand- Beslöts, att sällskapets handarbetsskola skulle med arbeten under finska veckan. en mindre utställning deltaga i den s. k finska veckan i Åbo, och skulle föreståndarinnan berättigas, att i fall af behof antaga extra biträde för denna tid.

§ 14.

Lån beviljas. Antecknades, att Bestyrelsens medlemmar efter genomgåendet af på cirkulation ställda låneansökningar bifallit till utgifvande af ett lån om 2,000 mark åt jurisstuderanden Kasper Sjöstedt emot proprieborgen af konsul Conrad Spooft, Åbo, och lektor Ludv. Wilh. Sjöstedt, Tavastehus; ävensom ett lån om 3,000 mark åt apotekaren Y. W. Jalander i Mariehamn mot proprieborgen af apotekaren John Levón i Närpes, tandläkaren Wolmar Jörgensen i Åbo och kaptenen Bruno Jalander i Kemi.

§ 15.

Utänordningar. Vid sammanträdet utfärdade anordningar finnas i anordningsjournalen införda.

In fidem:

År 1913 den 11 oktober sammanträdde Bestyrelsen för K. F. Hushållningssällskapet och tillstod-ekonomi därvid ordföranden, herr Juselius, ledamöterna, herrar Allén, Backström och Fabritius, suppleanten, herr Spool, kassören, friherre von Troil äfvensom undertecknad sekreterare vid protokollet.

§ 1.

Justering. Protokollet för sammanträdet den 22 nyssvikne september upplästes i och för justering.

§ 2.

Eneschiöldhska donationen. Ordföranden meddelade, att bouppteckning efter aflidna fröken Eneschiöldh numera verkstälts, och att boets nettotillgångar torde uppgå till c. 199,000 mark. Då likväl möjligen okända fordringsägare kunde finnas, beslöts, att anhålla om årsproklama och utfärdades härför nödig fullmakt.

Gårdens kreatursbesättning, hvars värde i bouppteckningen tagits till 150 mark per djur, led af kastning, hvilken sjukdom i hög grad nedsatte dess värde och omöjliggjorde dess försäljning å offentlig auktion till annat än bevislig slakt eller till andra ladugårdar, där samma sjukdom tidigare förefunnes. Egarene af gården hade emellertid erbjudit sig att inlösa besättningen för ett pris af 175 mark per ko, och godkände Bestyrelsen detta anbud, för den händelse, att sagda pris skulle erläggas för samtliga kor, tjurar, kvigor och ungnöt. Dock berättigades ordföranden att i någon mån jämka dessa priser.

Då bland gårdens hästar funnos fyra öfveråriga, bland dem äfven en, hvilken till Nuhjala inköpts under vilkor att den icke därifrån finge försäljas, beslöts, att sälja dessa hästar till slakt, och skulle åtgärder vidtagas för säkerställande af att detta vilkor äfven iakttoges.

§ 3.

Lydia Carpelans testamente.

Föredrogs en skrivelse från vicehäradshöfding A. G. Timgren, hvilken däri meddelar, att nyligen aflidna enkefriherinnan Lydia Carpelan förmedels testamente, hvaraf bestyrkt afskrift närslöts, tilldelat Hushållningssällskapet all den henne tillhöriga egendom, som återstode, sedan särskilda andra dispositioner utgått, att användas till inrättan-

de eller underhållet af en skola, eller anstalt för höjande af den finskatalande kvinnans i småbrukarhemmet duglighet, egande sällskapet rätt att bestämma hvar en dylik skola är mest af behovet påkallad och förty bör inrättas, äfvensom tidpunkten för dess öppnande.

Tillika anhöll vicehäradshöfding Timgren om fullmakt att bekvaka testamentet för sällskapets räkning, då han af den aflidna blifvit utseed till boets utredningsman och testamentsexekutor.

Bestyrelsen, som med tacksamhet erkände ingången af berörda skrivelse, utfärdade äfven den begärda fullmakten.

§ 4.

Konstgjordt växtsmör bör icke få utställas vid landbruksutställningar.

Af Landbruksstyrelsen utfärdadt cirkulär N:o 2211 af den 23 september innevarande år föredrogs, och framgick därur, att Landbruksstyrelsen, som ansåg, att konstgjordt smör, eller växtsmör, icke borde få deltaga i landbruksutställningar vid en del nyligen afhållna utställningar skett, utställningar och där bedömas, alldenstund missuppfattningar och direkta förfalsningar härigenom lätt kunde vinna insteg, anhöll, att landbrukssällskap och mejeriförbund för framtiden ville observera detta, så att sådana oegentligheter undvekes.

Ehuru sådana smörsurrogat icke utställes vid den af Hushållningssällskapet och Lounais-Suomen maanviljelysseura gemensamt anordnade utställningen i somras, och cirkuläret sålunda icke heller hade direkt afseende å sällskapet, skulle det samma och naturligtvis för framtiden iakttagas.

§ 5.

Representanter för sällskapet skola väljas till Finska Mosskulturföreningens bestyrelse.

Föredrogs Förvaltningsutskottets för Finska Mosskulturföreningen skrivelse af den 7 mars detta år, uti hvilken förvaltningsutskottet anmäler, att de i föreningens bestyrelse invalda länsrepresentanternas mandat upphör med innevarande år, hvadan nyval borde ske i samband med resp. sällskaps årsmöten, och anhåller förvaltningsutskottet förty, att Bestyrelsen ville uppdraga åt någon medlem af Mosskulturföreningen, att vid sällskapets årsmöte verkställa nytt val af en representant och en suppleant för Åbo och Björneborgs län i Mosskulturföreningens bestyrelse för åren 1914-1916. Hvarjämte förvaltningsutskottet anhåller, att detsamma måtte underrättas om tiden för sällskapets årsmö-

te, så att det kunde till samtliga föreningens medlemmar i berörda län utsändas meddelande därom, på det att de infinna sig till blefve i tillfälle, att ~~sända~~ valet eller insända fullmakt.

Med anledning härpå beslöts underrätta Mosskulturföreningens förvaltningsutskott, att Hushållningssällskapets årsmöte eger rum i sällskapets sessionssal i Åbo stad den 8 inkommande november samt att fullmakter för valet kunna insändas till sällskapets kansli.

§ 6.

Collan anhåller om tjänstledighet.

Uti nu föredragen skrifvelse hade föreståndaren för sällskapets kemiska och frökontrollstation, magister Uno Collan, med stöd af bilagdt läkereintyg anhållit om tjänstledighet intill utgången af innevarande år, hvarjämte han påpekat nödvändigheten af, att assistenten Albom, hvilken det enligt instruktionen åligger att under tiden sköta föreståndarebefattningen, omedelbart blefve satt i tillfälle att anskaffa honom oafvisligen behöfligt biträde, och beslöts med anledning härpå, att med bifall till framställningen om tjänstledighet åt föreståndaren, berättiga assistenten Albom, som nu egde att fungera såsom t. f. föreståndare för inrättningen, antaga nödigt biträde, likväl med förbehåll, att sällskapet härigenom icke åsamkades några utgifter. Härom skulle såväl föreståndaren Collan som assistenten Albom underrättas.

§ 7.

Pellervo erbjuder "Karjannyntiosuuskunta"

Föreningen Pellervo hade tillsändt sällskapet ett exemplar af skriften Karjannyntiosuuskunta och tillika anhållit att Bestyrelsen ville inom denna månad underrätta föreningen om sällskapet ville rekvirera större antal af boken i fråga, i hvilket fall rabatt skulle beviljas. Då skriften likväl var författad på finska språket, hvilket icke förstås af den inom sällskapets verksamhetsområde bosatta allmogem, ansåg Bestyrelsen skäl icke föreligga, att inköpa ett större antal exemplar af berörda skrift.

§ 8.

Tabeller utvisande export och import.

Förbundet för inhemskt arbete hade till sällskapet öfversändt ett antal statistiska tabeller utvisande exporten och importen af landtmannaprodukter under de senaste åren, och

skulle desamma sändas till Seppälä landtmanna- och husmodersskola äfvensom andra inom sällskapets verksamhetsområde befintliga skolor.

§ 9.

Andre lärarebefattningen vid Ahlmanska skolan ansökes.

Lediganslagna andre läraretjensten vid Ahlmanska landtmanna- och husmodersskolan i Messuby hade inom ansökningstiden ansökts af följande fyra personer, nämligen: agronomen Weli M. Jaakkola från Wiala, agronomen, folkskolläraren Matti Näppärä från Simo, agronomen K. N. Tulonen från Yläne och agronomen Väinö Rouhiainen från Wihitis. Sedan samtliga ansökningshandlingar genomgåts och granskats, utsåg Bestyrelsen enhälligt agronomen Väinö Rouhiainen till andre lärare vid sagda skola, och egde han att den 1 inkommande november infinna sig i tjensten. Om valet skulle såväl agronomen Rouhiainen som äfven föreståndaren för skolan, agronomen Selin underrättas.

§ 10.

Fasta å Purola parcell skall sökas.

Med anledning af därom ingifven påminnelse beslöts att söka fasta å sällskapets köp af Purola parcell invid Seppälä gård i Messuby socken, och skulle härför erforderliga handlingar äfvensom fullmakt för agronomen Selin tillsändas denne. Vidare utfärdades fullmakt för agronomen Selin, att å vederbörande ort ansöka vägen till Seppälä till laga syn underkastad väg.

§ 11.

Anslag begäres för biskötselkurser å Seppälä.

Bestyrelsen beslöts, att å vederbörlig ort anhålla om ett årligt anslag om 600 mark för bekostande af de kurser, som vid Ahlmanska landtmanna- och husmodersskolan afhållas i biskötsel, och skulle sällskapets ansökan härom först tillsändas Finska Tjäderfä- och Biskötselsföreningen för inhämtande af dess förord.

§ 12.

Kreatursskötselspraktikanter antagas och placeras.

Antecknades, att sekreteraren i Nylands och Tavastehus agronomen A. S. Lindholm, läns landbrukssällskapet tillsändt Hushållningssällskapet nio stycken ansökningar till kreatursskötselspraktikantplatser. Af aspiranterna hade sekreteraren Lindholm inom Nylands län placerat 6 samt tvenne redan också erhållit plats inom Hushållningssällskapets område, hvarjämte sekreteraren Lindholm yttermera lofvat anskaffa plats åt den återstående eleven. Dessa åtgärder godkändes.

§ 13.
 Ålands ambulerande handarbetsskola. Af föreståndarinnan för sällskapets ambulerande handarbetsskola på Åland, fröken Greta Dahlberg afgifven tabellriskt sammandrag öfver skolans verksamhet under läroåret 1912-1913 föredrogs och framgick därur, att skolan varit placerad 59 dagar i Vårdö, där den haft 11 elever, 67 dagar i Jomala, där den haft 15 elever äfvensom 36 dagar i Saltvik, där skolan varit besökt af 12 elever. Skolans räkenskaper utvisade en behållning af 189 mark 29 penni. Sekreteraren anmälde vidare, att skolan under denna termin komme att placeras i Lemlands Söderby, samt därefter i början af januari flyttas till Hammarlands Mörby by. Hvilket allt antecknades.

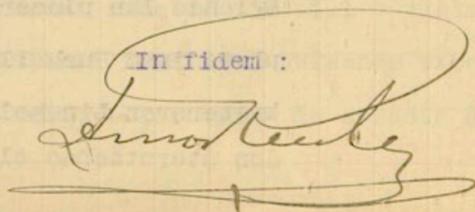
§ 14.
 E. Kyrklund får Åt mejeripraktikanten Emil Kyrklund från Pargas beviljas stipendium. Bades ett stipendium om 100 mark, för att sätta honom i tillfälle att utbilda sig i yrket i Sverige och Danmark.

§ 15.
 Borgen för lån. Kamreraren anmälde, att apotekaren Ignatius inbetalt sin betalats andel i borgen för apotekaren Eklund med därå upplupen ränta äfvensom, att apotekaren Watanen i S:t Michel insändt skuldsedel å 10,000 mark, hvilken skuldsedel likväl icke varit kvitterad. Hvarjämte ränta icke heller inkommit, och hade kamreraren med anledning häraf återsänt skuldsedeln i och för kvittering samt inbegärt räntebeloppet, men hade ännu ingendera anlänt. Kamrerarens åtgärder godkändes.

§ 16.
 Lån beviljas. Af jurisstuderanden Kasper Sjöstedt uthändigad skuldsedel å 2,000 mark med borgesförbindelse af konsul Conrad Spoor i Åbo och lektor Ludv. Wilh. Sjöstedt i Tavstehus, äfvensom bankdirektör Axel Ceders skuldförbindelse å 10,000 mark mot säkerhet i 70 aktier i Föreningsbanken i Finland granskades och godkändes.

§ 17.
 Utanordningar. Vid sammanträdet utfärdade utanordningar finnas i anordningsjournalen införda.

In fidem:

År 1913 den 6 november sammankom Bestyrelsen för K. F. Hushållningssällskapet och närvaro härvid ordföranden, herr Juselius, ledamöterna, herrar Alleen, Backström och Fabritius samt Wasstjerna, kamreraren, friherre von Troil äfvensom underskrifven sekreterare vid protokollet.

§ 1.

Justering. Protokollet för senaste sammanträde den 11 oktober upplästes i och för justering.

§ 2.

Kemiska och Frökontrollstationen inspekterats.

Ledamoten Fabritius anmälte, att han inspekterat sällskapets kemiska och frökontrollstation samt därvid funnit den behäftad med skriande missförhållanden, i det att hvarken föreståndaren eller assistenten kunna hinna med ordnande och undansättande af alla de samlingar, som under årens lopp hopas i stationen, då de äro fullt upptagna af sina dagliga arbeten, hvilka icke kunna försummas. Fortgår ökningen af arbetet på samma sätt som varit fallet under de sista åren, blir det för sällskapet omöjligt, att med de arbetskrafter, hvilka kunna aflönas med det statsunderstöd, som stationen nu åtnjuter, uppehålla stationen, utan måste arbetet nedläggas, då stationen icke kan arbeta så, att den tillfredsställde berättigade anspråk, och föreslog talaren, att sällskapet måtte med det första ingå med förnyad framställning om ökad statsanslag. Sedan sekreteraren framhållit, att Bestyrelsen nu icke mer borde åtnöjas med det tillskott i anslaget, som vid Bestyrelsens senaste framställning begärdes, utan att den borde taga steget fullt ut och anhålla om anslag för aflönande utom af en vaktmästare äfven för antagande af en andre assistent, beslöts, att till vederbörande ort ingå med sådan framställning, som af sekreteraren föreslagits.

§ 3.

Medaljer föreslås.

Beslöts, att på grund af därom ingifna ansöningar och dem åtföljande intyg för sällskapet vid plenum den 8 dennes föreslås, att sällskapet måtte för landtmannaidighet och annan medborgerlig förtjänst bevilja sin

mindre silvermedalj

åt kyrkvaktaren och dödgräfvaren i Hollola församling

Hans Viktor Sigell för 60 årig tjänst i ofvannämnda befattningar samt

åt backstugukarlen Johan Abramsson Skinnar för långvarigt idögt arbete med uppodlande af mässmarker inom Malaks socken.

§ 4.

För långvarig och trogentjänst föreslogs utgifvande af mindre silvermedalj

åt 1) finsmeden Elias Stenberg för 64 års tjänst hos Riskars Aktiebolag;

2) förre trädgårdsmästaren å Stjernsund Juho Fredrik Stenman för 25 års tjänst;

3) statdrängen Mikkel Antinpoika för 47 års tjänst och

4) nattvakten Johan Nilander för 30 års tjänst, båda dessa å Mommila Hietais gård i Lampis socken;

5) smeden och slöjdläraren Juho Pehkonen för c. 25 års tjänst å Peltosalmi jordbruksskolelägenhet i Idensalmi socken;

6) fogden Juho Kustaa Aleksanterinpoika Lahtinen för 15 års tjänst hos bonden Heikki Sipilä i Sahalaks socken;

7) sprutmästaren Karl Edvin Pymen för 40 års tjänst och

8) sergeanten Johan Wilhelm Henriksson för 33 års tjänst,

9) maskinisten Johan Robert Flink för 33 års tjänst; - dessa tre sista nämnde vid ordinarie brandkåren i Helsingfors;

10) drängen Johan Laurinpoika Jukarainen för 40 års tjänst hos baron Nicolay å Monrepos gård invid Wiborg;

11) maskinisten Jakob Hagman för 30 års tjänst vid branverket i Wasa;

12) fogden Juho Erland Haapala för 33 års tjänst hos bonden Hannes Ali-Knuutila i Humppila socken;

13) fogden Viktor Ferdinand Lind för 20 års tjänst å Prästkulla gård i Tenala socken;

b) mindre bronsmedalj

åt 1) drängen Juho Antinpoika Martikainen för 14 års tjänst hos bonden Iisakki Turunen i Pielisjärvi socken.

åt 2) kusken David Puukko för 12 års tjänst hos stateråd det C. P. von Wahlberg i Kyrkslätt;

3) statarängen Juho Juhonpoika Penttinen för 23 års tjänst å Mommila Hietais gård i Lampis socken;

4) " Esaias Heikinpoika Wirtanen för 17 års tjänst och

5) drängen Antti Kustaa Saukko för 19 års tjänst, båda dessa sista nämnda äfven å Mommila Hietais gård i Lampis socken;

6) fogden Frans Wilhelm Österberg för 17 års tjänst och

7) drängen Viktor Hugo Vesterlund för 24 års tjänst, båda dessa hos landthushållaren M. P. Laurén i Kimito;

8) arbetaren Emil Alarik Laine för 10 års tjänst hos Osakeyhtiö Sven Hääväläinen i Åbo;

9) drängen Kustaa Reinhold Henriksson för 24 1/2 års tjänst hos godsegaren Johan Sigurd Degerth å Korppila gård i Wichtis.

c) hederstecken i silver

åt 1) tjenarinnan Maria Kristina Henrikintytär Barjanne för 25 års tjänst och

2) " Silja Miettinen för 15 års tjänst, båda dessa hos biskop I. Colliander i Nyslott;

3) köksan Liisa Lydia Matintytär Liimatta för 10 års tjänst hos konsul Hjalmar Hägg i Uleåborg;

4) tjenarinnan Hilma Makkonen för 25 års tjänst hos bokhandlaren Valter Hoving i Wiborg

5) " Wilhelmina Juhontytär Kettunen för 19 års tjänst hos samma bokhandlare;

6) " Ida Maria Hämäläinen för 10 års tjänst hos doktor Carl Hahl i Helsingfors;

7) fröken Sigrid Mathilda Lumio för öfver 10 års tjänst hos firman Chic de Paris i Helsingfors;

8) hushållerskan Wendla Henrika Bjöblom för 17 års tjänst hos magister F. P. Wahlforss och efter dennes död hos fröken Oh. Wahlforss.

- ät 9) hushållerskan Anna Maria Ikävalko för 10 års tjänst
hos kyrkoherden V. Hämäläinen i
S:t Johannes socken;
- 10) tjenarinnan Charlotta Hyvönen för 10 års tjänst hos
bankdirektören Werner Wegelius i
Åbo;
- 11) " Anna Maria Isaksdotter för 22 års tjänst
hos bannseparen J. E. Sjöberg å
Klafsör i Föglö socken;
- 12) " Sigrid Maria Lindqvist för 15 års tjänst
hos senatorskan Signe Lundenius i
Helsingfors;
- 13) " Gustava Hyvärinen för 20 års tjänst hos
apotekaren, kommunalrådet Carl Grér
man i S:t Michel;
- 14) " Matilda Suomela för 10 års tjänst hos
bokhandlaren O. J. Schéele i Åbo;
- 15) " Maria Aleksandra Grönblad för 10 års
tjänst hos handlanden Hjalmar Idman
i Rjörneborg;
- 16) " Anna Wilhelmina Johansson för 17 års
tjänst hos statsrådet C. F. von
Wahlberg i Kyrkslätt;
- 17) " Matilda Aaltonen för 10 års tjänst hos
konferu bankdirektörskan Gabriella
Sumelius i Tammerfors;
- 18) hushållerskan Anna Lisa Snickars för 10 års tjänst
hos handlanden Frans Henriksson
i Kristinestad;
- 19) tjenarinnan Mathilda Sofia Andersson för 19 års
tjänst hos direktör Frans Holmberg
i Helsingfors;
- 20) " Maria Wilhelmina Laaksonen för 10 års
tjänst hos lektor Oskar von Schoultz
i Helsingfors;
- 21) fröken Josefina Skippari för 10 års tjänst såsom
föreståndarinna för distriktssinnes
sjukhuset i Harjavalta;
- 22) hushållerskan Emma Johanna Nuutinen för 15 års tjens

- hos bannseparen Bernhard Blom
i Helsingfors;
- ät 23) hushållerskan Hilma Jaakontytär Kuusisto för 15 års
tjänst hos kommunalläkaren L.
M. Castrén i Ilmola;
- 24) tjenarinnan Anna Sofia Tuomaantytär för 11 års tjens
hos proviencilläkaren Johan
Martola i Åbo.
- 25) " Ida Wilhelmina Erkkilä för 23 års tjänst
hos direktören Siff. Dahlström
i Helsingfors;
- 26) " Amanda Väki för 10 års tjänst hos Osmo-
la, akateeminen Osuusruokola
i Helsingfors;
- 27) " Ida Karolina Pitkänen för 15 års tjänst
hos statsrådet August Grönroos
i Helsingfors;
- 28) sköterskan Maria Wilhontytär Mattunen för 20 års
tjänst vid blindskolan i Kuopio
- 29) mejerskan Ida Eriksson för 16 års tjänst vid Svarts-
kara mejeri i Finström socken;
- 30) tjenarinnan Ida Maria Salo för 10 års tjänst hos
assessorskan Constance Streng
i Jyväskylä;
- 31) " Maria Karolina Koivisto för 20 års tjens
hos direktör Feodor Reos i
Helsingfors;
- 32) " Ida Trygg för 10 års tjänst hos kapten-
skan Olga Granberg i Åbo.
d) inskription å värderförenad
- ät 1) tjenarinnan Amanda Koskinen för 17 års tjänst hos
professor Ernst Bonsdorff i
Helsingfors;
- 2) " Johanna Emilia Halin för 10 års tjänst
hos kommerserådinnan Luise Ahl
qvist i Helsingfors;
- 3) " Olga Koivuranta för 10 års tjänst hos
docenten Ilmari Krohn i Helsing
fors; samt at
- 4) fröken Josefina Skippari för 10 års tjänst vid di-

striktssinnessjukhuset i Hattula.
Javalta.

Af iröken Rosalie Strömberg ingifven ansökan om utgifvan-
de af hederstecken åt hennes tjänarinna föranlände icke till
åtgärd, då hon i senare skrifvelse meddelat, att hon icke
kunde prestera stadgad lösen för sagda hederstecken.

Bessutom lämnades tvenne ansökningar, såsom icke full-
ständiga, utan afseende.

§ 5.

**Förslag till stadgar
för Aländska gilles-
delegationen.**

Föredrogs det förslag till stadgar för en för Ålands
landtmannagillen tilltänkt delegation. xxxhvilket försäkrat
tidigare af Bestyrelsen behandlats, men hvori vid möte
med delegerade för sagda gillen smärre ändringar vidtagits
och beslöts att för Förstärkta Bestyrelsen föreslå det så-
lunda ändrade förslaget till godkännande.

§ 6.

**Besättnade af konsu-
lentbefattningarna.**

Upptogs härnäst till behandling frågan om besättande
af den efter agronom Bremers afgång ledigblifna konsulent-
befattningen, och föreslogs, att Bestyrelsen skulle med
lärarene vid Ålands landtmannaskola och vid Vrethalla skola
för småbruk och egna hem öfverenskomma om öfvertagande af
konsulentens funktioner, sålunda, att de enligt förordnan-
de från kansliet skulle utföra alla de förrättningar, hvar-
till de beordrats och som fölle inom konsulentens verksam-
hetsgebit, mot en ersättning af 10 mark per rese- och för-
rättningsdag samt fria resor. Detta förslag skulle under-
ställas Förstärkta Bestyrelsens pröfning och godkännande.

§ 7.

**Förslag om delegatio-
ner för de andra
gillena.**

Beslöts, att för Förstärkta Bestyrelsen föreslå, att
delegationer skulle tillsättas äfven för gillena inom den
yttre skären samt för gillena i den s. k. Åbo skärgård, eme-
dan man kunde tänka sig, att verksamheten inom dessa gil-
len skulle i hög grad ökas och befrämjas genom delegatio-
nens inflytande.

§ 8.

**Trädgårdsskötare-
skola på Åland.**

Med anledning af att Bestyrelsen blifvit anmodad, att
ansöka om statsanslag för upprättande af en trädgårdsskö-
tareskola på Åland, hade sekreteraren sammankallat ett mö-
te därstädes, för att öfverlägga om de förberedande åtgär-
der, som behöfdes för frågans vidare bedrivande, och hade

därvid en komité utsetts, för att göra förslag till platser,
där skolan kunde placeras, samt att få till stånd någon sam-
manslutning, hvilken skulle uppträda såsom innehafvare af
skolan, men ännu hade likväl inga meddelanden om sagda ko-
mités verksamhet kommit sekreteraren tillhanda, och föreslo
sekreteraren, att, ifall någon trädgårdsskola icke ^{kunde till}
till stånd på Åland, Bestyrelsen i alla fall ville vidtaga
nödiga åtgärder för skolans inrättande inom någon kommun,
tillhörande Åbo skärgård.

Frågan härom skulle enligt Bestyrelsens beslut öfverläm-
nas till Förstärkta Bestyrelsens afgörande.

§ 9.

**Budgetförslaget
för statsanslagen.**

Då budgetförslaget ännu icke medhunnits, kunde Besty-
relsen nu icke upptaga frågan härom, utan uppdrogs åt sekre-
teraren och kamreraren, att tillsammans utarbets förslag till
Förstärkta Bestyrelsens sammanträde den 7 dennes.

§ 10.

**Småbrukspremierings-
nämndens premierings-
förslag.**

Föredrogs småbrukspremieringsnämndens sammandrag af re-
sultaten för innevarande år samt dess förslag till utgif-
vande af årets premier, hvilket förslag här intogs:

" Förslag till utgifvande af premier för välskött
småbruk år 1913.

Enligt premieringsnämndens åsikt borde följande pris
utgifvas åt nedannämnda personer, nämligen:

Inom kategori I:

- II pris och 50 mark att användas till inköp af redskap åt
bonden Evert Åkerberg från Lappo by i Brändö socken;
- III pris och 50 mark till inköp af redskap åt bonden August
Lindberg från Astelholma i Brändö socken;
- III pris och 50 mark till inköp af redskap åt bonden A. J.
Öberg från Kumlinge socken och by;
- Extra pris, en profmjölkningstvåg, åt bonden Alfons Söderlund
från Kumlinge by och socken;

Inom kategori II:

- II pris och 50 mark till inköp af nödigt redskap åt bon-
den J. P. Åkerberg i Nätö by af Houtskärs socken;
- II pris och 50 mark till inköp af redskap åt bonden A. Lun-
dell äfvenledes från Nätö by i Houtskärs socken;
- III pris och 50 mark till inköp af redskap åt bonden Albert
Eriksson Mathas från Mossala by af Houtskärs socken;

III pris och 50 mark till redskap åt bonden Joh. Eskils från Söderby by i Iniö socken;

III pris och 50 mark till redskap åt bonden Anders Liljen-dahl från Keistiö by i Iniö socken;

III pris och 50 mark till redskap åt bonden K. E. Jansson från Sottunga by och socken;

Extra pris och 20 mark till redskap åt bonden A. Mattsson från Söderby by i Iniö socken;

Extra pris och 20 mark till redskap åt bonden Emil Eriks-son från Åselholma by i Iniö socken;

Extra pris och 30 mark till en gödselstad åt bonden Viktor Rosenblad från Kumlinge by och socken. "

och skulle detta förslag, som Bestyrelsen för sin del godkände, underställas Förstärkta Bestyrelsen godkännande,

§ 11.

Ämne för almanacks-
afhandlingen.

På förslag af sekreteraren beslöts, att för plenum föreslå, att almanacksafhandlingen för år 1915 borde handla om jordbruksbokföreläsningen. Dessutom godkände Bestyrelsen för sin del en af fru Elin Kallio ingifvan anhållan därom, att i almanackan för sagda år äfven finge ingå en kortare uppsats om inrättande af lekplaner och idrottsplaner på landsbygden, men skulle äfven härom definifva beslutet enligt sällskapet stadgar öfverlämnas till pleni afgörande.

§ 12.

Kreatursskötare-
skolan å Haga.

Föredrogos tvenne skrivelser från föreståndaren för kreatursskötarens skolan å Haga på Åland, och inhämtades af dem, att examen med afgående elever vid skolan försiggått den 23 nyssvikne oktober samt att därvid dimitterats eleverna Karl Viktor Johansson och Axel Edvin Veckstén, medan den tredje eleven, Fina Johansson icke kunnat erhålla dimissionsbetyg, emedan hon icke deltagit i repetitionerna och ej heller underkastat sig förhör.

§ 13.

Garanti för en allmän
landbruksutställ-
ning år 1916.

Med anledning af därom ingifven framställning beslöts, att i budgeten för åren 1914, 1915 och 1916 upptaga ett be-
lopp om 300 mark årligen, hvilken sammänlagda summa, 900 mark, skulle ställas till disposition för den myndighet eller sammanslutning, som år 1916 anordnade en för hela landet afsedd landbruksutställning, dock, skulle sagda be-
lopp utgifvas enast för den händelse, att utställningens

inkomster icke försloge till betäckande af dess utgifter, hvadan alltså berörda 900 mark utgjorde det högsta belopp, med hvilket sällskapet deltog i täckande af möjlig för-
lust.

§ 14.

Uppgifter till stats-
kalendern.

Då redaktionen för statskalendern anhållit om uppgift öf-
ver sällskapets funktionärer under år 1914, skulle dessa uppgifter insändas så snart föreskrifna val försiggått vid snartinstundande plenum den 8 dennes.

§ 15.

Uppgifter å odlare af
alopekurusfrö

Med anledning af att landbruksekonomiska försöksstatio-
nen å Anäs anhållit om uppgifter å odlare af alopekurusfrö
uppdrogs åt sekreteraren, att i sinom tid lämna de begärda
upplysningarna.

§ 16.

200 exx "Om skog och
skogsvård inköpas.

På förslag af sällskapets skogsvårdsutskott beslöts, att
af forstmästaren John Hedberg inköpa 200 exemplar af den
af honom författade broskyren "Om skog och skogsvård" för
ett pris af 50 penni per exemplar.

§ 17.

Herman Ginlund får sti-
pendium.

Åt skogvaktens Herman Ginlund från Dragsfjärd beviljades
50 mark såsom bidrag för öfvervarande af Söderkulla skogvak-
tareskolas sommarexkursioner.

§ 18.

Premier för rationel
skogsvård.

På förslag af sällskapets skogsvårdsutskott tilldelades
följande personer nedannämnda premier för rationel skogs-
vård, nämligen:

- bonden K. E. Jansson, Sottunga, II pris och 25 mark,
- " A. Blomqvist, Iniö, II pris och 25 mark,
- " A. Mattsson, Iniö, II pris och 25 mark,
- " A. Söndblom, Föglö, III pris och 15 mark,
- " P. A. Jansson, Sottunga, III pris och 15 mark,
- " J. E. Henriksson, Sottunga, III pris och 15 mark,
- " J. A. Rönköf, Sottunga, III pris och 15 mark,
- " K. J. Karlsson, Sottunga, III pris och 15 mark,
- " Joh. Eskils, Iniö, III pris och 15 mark,
- " Leon. Alexandersson, Iniö, III pris och 15 mark,
- " Joh. Nabbas, Iniö, III pris och 15 mark,
- " Emil Björklund, Iniö, III pris och 15 mark,

folkskolläraren Albinus Ringvall, Houtskär, III pris och

15 mark,

- bonden O. N. Lifvendahl, Föglö, IV pris och 5 mark,
 " Oskar Sundblom, Föglö, IV pris och 5 mark,
 " E. O. Eriksson, Sottunga, IV pris och 5 mark,
 " Matts Mattsson, Iniö, IV pris och 5 mark.

Alla dessa inom I täflingskategorin. Inom kategori II
 tilldelades följande pris, nämligen:

- bonden J. A. Helin, Föglö, II pris och 40 mark samt
 " Alb. E:son Mathas, Houtskär, II pris och 40 mark.

§ 19.

R. Herlins skrift
 Om Blandskogar
 förlägges ej af
 sällskapet.

På grund af skogsvårdsutskottets afstyrkande votum be-
 slöts, att afslå forstmästaren Rafaël Herlins erbjudande
 till sällskapet, att för ett pris af 4,000 mark inlösa för-
 lagsrätten till en af honom i manuskript sällskapet till-
 sänd afhandling "Om Blandskogar. Grunddrag ur skogstekni-
 ken tillämpade på den nordiska skogsnaturen".
 Likaså beslöts, att icke inköpa några exemplar af den af
 samma författare erbjudna broskuren "Jordmån och tempera-
 tur med särskild hänsyn till dess tillämpning i forstve-
 tenskap".

§ 20.

Hedman få övervara
 möte å Söderkulla.

Beslöts tillåta sällskapets skogsvårdskonsulent, att på
 sällskapets bekostnad göra en resa till Söderkulla skogvak-
 tareskola, för att övervara ett därstädes anordnad möte
 med skogsvårdsföreningar.

§ 21.

Anslag begäres för
 anställande af kon-
 sulent i skogsvård
 ensamt för sällska-
 pet.

Då det visat sig vara förenadt med stora svårigheter för
 skogsvårdskonsulenten att på tillfredsställande sätt betje-
 na tvenne sällskap, och då Hushållningssällskapets stats-
 anslag för skogshushållningens befrämjande icke räckte till
 aflönande af en sådan funktionär endast för Hushållnings-
 sällskapets räkning, beslöts, att å vederbörlig ort ansö-
 ka om nödigt tillskottsanslag för ofvanberörda ändamål.

§ 22.

Bidrag utlofvas åt
 Vestanfjärds skogs-
 vårdsförening.

På förslag af skogsvårdsutskottet beslöts åt en till-
 tänkt skogsvårdsförening i Vestanfjärd utlofva ett bidrag
 om 300 mark, att ur detta års anslag utgå, för den händel-
 se sagda förening komme till stånd innan utgången af inne-
 varande år.

§ 23.

Represententer i Egent-Bland sällskapets representanter i Egentliga Finlands
 lliga Finlands Häst- Hästförädlingsförbund verkställdes därpå lottning och ut-
 arvelsrörbänd ut- lottades härvid af de ordinarie ledamöterna herra L. och
 lottas och väljas. L. J. Fabritius samt godsegaren Viktor Schauman, äfvensom
 af suppleanterna godsegaren Hannes Alléen. Samtliga utlotte
 de återvaldes därpå, och skulle såväl desse som förbundet om
 utgången af dessa val underrättas.

§ 24.

Andre lärarebefatt- Sekreteraren meddelade härpå, att efter utgången ansök-
 ningen vid Ahlmanska ningstid andre lärarebefattningen vid Ahlmanska landtmanna-
 skolan. skolan.

och husmodersskolan i Messuby ansökts af agronomen Hilja
 Hemmo från Hvittis.

§ 25.

Carpelanska testa- Från vicehäradshöfding A. G. Tingren hade inkommit med-
 mentet. delande därom, att han på grund af honom gifven fullmakt

numera bevakat friherrinnan Lydia Carpelans till förmån för
 sällskapet gjorda testamente.

§ 26.

Förslag å represen- Då vid sällskapets plenum den 8 dennes jämväl skall för-
 tant i Finska Moss- siggå val af representant för Åbo och Björneborgs län i
 kulturföreningens Finska Mosskulturföreningens direktion, beslöts, att för
 bestyrelse. väljarene föreslå, att godsegaren Eliel Blomqvist skulle
 återväljas till ordinarie ledamot och landbruksrådet Arthu
 G. Hildén till suppleant för honom.

§ 27.

Utanordningar. Vid sammanträdet gjorda utanordningar finnas i anord-
 ningsjournalen införda.

In fidem:

Är 1913 den 7 november sammanträd-
de K. F. Hushållningssällskapets För-
stärkta Bestyrelse. Närvarande voro
ordföranden i ordinarie Bestyrelsen,
herr Jusélius, ledamöterna i samma Be-
styrelse, herrar Alléen, Fabritius
och Wasastjerna äfvensom såsom repre-
sentanter för nedannämnda gillen följande personer, nämligen : K. A. Matte-
son för Östra Saltvikalandsmannagille och
fiskaregille, P. Aug. Enqvist för Enk-
linge landsmannagille och fiskaregille, Al-
fons Tengström för Korpo landsmannagil-
le, Johannes Eriksson för Finströms
landsmannagille, Verner Lindholm för
Korpo-Norrskata landsmannagille och fiska-
regille, Max Lagerbohm för Houtskärs
landsmannagille, P. E. Jansson för Sot-
tunga landsmannagille och fiskaregille,
Aug. Sundström för Sunds landsmannagil-
le, Emil Björklund för Inlö landsman-
na- och fiskaregille, Teodor Karlsson
för Brändö landsmannagille och Konrad
Lindblom för Vestanfjärd landsmannaför-
ening, äfvensom slutligen undertecknad
sällskapets sekreterare vid protokoll-
let.

Förhandlingarna leddes af ordföran-
den i ordinarie Bestyrelsen, herr Ju-
selius.

§ 1.

Budgetförslag upp- Det af kamreraren och sekreteraren i samråd uppgjorda
göres och godkännes. och af ordinarie Bestyrelsen före detta sammanträde gran-
skade förslaget till budget för sällskapets statsanslag
för inkommande år genomgicks och godkändes utan ändringar,
men skulle enligt sällskapets stadgar föreläggas plenum i
februari nästa år till definitivt fastställande. Förslaget
intogs här under signum BUDGETSFÖRSLAG.

§ 2.

Stadgar för åländska Förslag till stadgar för den beslutna delegationen för

Förslag till budget
för
K. F. Hushållningssällskapets
statsanslag
för år 1914.

Allmänna anslaget
Inkomster

Stadsanslaget		5.000 -
Överföras 10% af Jordbruksanslaget	1.200 -	
Kreaturskötselanslaget	480 -	
Skogshushållnings	750 -	
Trädgårdsköstels	400 -	
Fiskerifångnings	450 -	7.280 -
Brist till år 1915		520 -
	<u>Små</u>	<u>8.800 -</u>

Utgifter

Brist från år 1913		1.000 -
Sekreterarens arvode	3.000	
Berätnings	1.200	
Tryckningskostnader	2.500	
Skillekapets postkostor	700	
Tryckningar och tidsskrifter	200	
Annorser m. m.	200	7.800
	<u>Små</u>	<u>8.800 -</u>

Jordbruks anslaget
Inkomster

Stadsanslaget	12.000 -
Brist till år 1915	3.100 -
	<u>Små</u> <u>15.100 -</u>

Utgifter

Brist från 1913		2.300 -
10% till Allmänna anslaget	1.200 -	
Resekostnaden och resekostna- der för t. f. konsulenter	2.500 -	
Jordbruksinnehållarens aflöning	1.200 -	
Byggnästarens	1.800 -	
Resekostnader	2.500 -	
Utgiften till Centralförbundet	1.000 -	
Småbrukspremiering	800 -	
Ålandsk gifferdlegationen	300 -	
Förstärkta Berätnings	500 -	
Reseröras till allm. utställning	300 -	
Annorser	450 -	
Öfriga utgifter	250	12.800 -
	<u>Små</u>	<u>15.100 -</u>

Kreaturskötselanslaget
Inkomster

Stadsanslaget	4.800 -
Brist till år 1915	3.500 -
	<u>Små</u> <u>8.300 -</u>

Utgifter

Arbet från år 1913		4.000 -
10% till Allmänna anslaget	480 -	
bagaktamenten och resekostnader för t. f. konsulenterna	1.200 -	
Kreaturskötarens aflöning	540 -	
resekostnader	600 -	
Medlemsavgift till Svingsjöföreläsningen	30 -	
Kreaturspremieringar & bidrag till djurföreningar	800 -	
Annonser m. m.	150	4.300 -
	<u>Fm</u>	<u>8.300 -</u>

Skogshushållnings anslaget. Inkomster.

Behållning från år 1913	2.500
Statranslaget	7.500
	<u>Fm</u> 10.000 -

Utgifter

10% till Allmänna anslaget	750 -
Konsulentens aflöning	1.800 -
Instruktionens	1.200 -
Resekostnader	2.500 -
Bidrag till skogsvårdsföreningar	600 -
Arvode till skogspantör och hans resekostnader	400 -
Till inköp af skifflar	200 -
Medlemsavgift till Papio	50 -
Bidrag till excursioner	300 -
Bidrag till gillena	300 -
Annonser m. m.	200 -
Till disposition	1.200 -
	<u>Fm</u> 10.000 -

Trädgårdsskoleanslaget. Inkomster.

Behållning från år 1913	200 -
Statranslaget	4.000 -
	<u>Fm</u> 4.200 -

Utgifter

10% till Allmänna anslaget	400 -
Trädgårdsmästare Hanssons lön	1.500 -
Biträ instruktionens arvode	600 -
Resekostnader	1.600 -
Annonser m. m.	100 -
	<u>Fm</u> 4.200 -

Fiskerinäringens anslaget. Inkomster

Statranslaget	4.500 -
	<u>Fm</u> 4.500 -

Utgifter

10% till Allmänna anslaget	450
Nordbergs aflöning	1.500
Resekostnader	1.500
Anslag till gillena	600
Fiskepremieringar	200
Annonser m. m.	150
Airavgift till Fiskeriföreningen	100
	<u>Fm</u> 4.500 -

Å L Ä N D S K A D E L E G A T I O N E N .

§ 1.

Delegationen har till uppgift att under samarbete med K. F. Hushållningssällskapet och de gillen, vilka utse medlemmar till densamma, verka för utvecklingen av lantmannaringarna på fasta Åland jämte Wårdö, Lumparland och Eckerö kommuner samt att utgöra ett föreningsband såväl mellan Hushållningssällskapet och berörda gillen som även mellan dessa inbördes.

För fullföljande av dessa syftemål eger delegationen:

- 1) till behandling upptaga sådana frågor, vilka beröra hela ovannämnda områdes ekonomiska intressen;
- 2) till Hushållningssällskapet ingiva förslag till åtgärder, vilka åsyfta höjandet av det ekonomiska väståndet i landsdelen;
- 3) på anhållan av Hushållningssällskapet avgiva utlåtanden och yttranden angående av sällskapet tilltänkta åtgärder eller andra frågor i vilka delegationens åsikt inbegäres;
- 4) handlägga sådana frågor, vilka av ett eller flere gillen hänskjutas till delegationens prövning;
- 5) arbeta för höjandet av intresset för lantbruket och dess binäringar ävensom för att verksamheten inom lantmannagillena vidmakthålles och förökas; samt
- 6) bistå Hushållningssällskapet med anordnandet av föredragsresor, lantmannadagar, exkursioner m. m. inom området.

§ 2.

Delegationens säte är Finströms socken.

§ 3.

Delegationen utgöres av tvenne ombud för varje på fasta Åland och inom ovannämnda kommuner förefintligt, under K. F. Hushållningssällskapet direkt lydande lantmannagille eller därmed jämförlig sammanslutning, som antagits till medlem av sällskapet.

§ 4.

Delegationens angelägenheter handhavas av en styrelse, bestående av ordförande, viceordförande och en medlem, vilka bland delegationens medlemmar väljas med slutna sedlar på delegationens ordinarie höstmöte för tre kalenderår i sänder, och avgår årligen en, de två första gångerna efter lottning och sedan i tur och ordning. Dessutom väljas på samma sätt och för samma tid tre suppleanter. Såsom sekreterare tjänstgör Hushållningssällskapets på Åland stationerade konsulent.

§ 5.
Styrelsen är beslutförl då tre ledamöter äro tillstädes.

§ 6.
Styrelsen sammanträder på kallelse av ordföranden efter behov och minst två gånger om året.

§ 7.
Delegationen, som sammankallas av styrelsens ordförande så ofta ärendena det påkalla, är beslutförl då minst hälften av dess medlemmar är närvarande. Förhandlingarna ledas av för tillfället utsedd ordförande, som väljes efter öppen omröstning.

Delegationen skall årligen hålla minst två ordinarie möten, i april och oktober.

Vid mötet i april behandlas följande ärenden:

- 1) styrelsens berättelse över såväl dess som delegationens verksamhet under föregående kalenderår;
- 2) styrelsens redovisning för omhänderhavda, delegationen tillhörande medel;
- 3) revisorernas utlåtande angående denna redovisning och fråga om ansvarsfrihet åt styrelsen;
- 4) behandlas övriga tilläventyrs förelagda frågor.

Vid oktobermötet:

- 1) väljas ledamöter och suppleanter i styrelsen i stället för de avgående;
- 2) utses två revisorer att granska löpande kalenderårs räkenskaper;
- 3) handläggas andra måhända förefintliga ärenden.

§ 8.
Förenämnda berättelse över styrelsens och delegationens verksamhet skall insändas till Hushållningssällskapet så fort sig göra låter, men i alla händelser före den 1 maj.

Om utgången av valen skall sällskapet likaledes underrättas.

§ 9.
Innan delegationen träder i verksamhet skola dessa stadgar hava vunnit godkännande av Hushållningssällskapet.

Fråga om ändring av stadgarna kan upptagas endast på ordinarie möte och skall, för att ändringen må bliva gällande, denna godkännas av minst 2/3 av delegationens medlemmar och erhålla Hushållningssällskapets stadfästelse.

125.
delegationen godkändes åländska landtmannagillena föredrogs och godkändes kännes.

med utbyte af en del främmande ord mot motsvarande svenska sådana och intogs förslaget här under signum

ÅLÄNDSKA DELEGATIONEN.

§ 3.

Fråga om bildande af skilda delegationer för de öfriga särskilda delegationer för den yttre skärgårdens landtmannagillena.

Upptogs därpå till diskussion frågan om bildande af landtmannagillena samt för dem uti den s. k. Åbo-skärgård, och godkändes därvid förslaget i princip samt överlämnades åt ordinarie Bestyrelsen att i sinom tid realisera förslaget.

§ 4.

Omorganisering af konsulentbefattningen.

Det af ordinarie Bestyrelsen uppgjorda förslaget att i stället för agronom Bremer, som afgått från sin befattning som sällskapets konsulent i jordbruk och kreaturskötsel engagera lärare vid Vrethalla skola för småbruk och egna hem samt vid den åländska landmannaskolan emot en ersättning af 10 mark om dagen för rese- och förrättningsdag samt fria resor, blef efter någon diskussion godkänt och skulle detta arrangement, som naturligtvis kunde göras endast under förutsättning, att resp. skolors direktörer gifve därtill sitt samtycke äfvensom resp lärare åtnöjdes med den erbjudna godtgörelsen, blifva gällande tills vidare.

§ 5.

Val af direktion för Ålands landmannaskola.

För Förstärkta Bestyrelsen anmäldes, att ordinarie Bestyrelsen blifvit af Landbruksstyrelsen uppmanad, att utse tvenne personer till direktionen för Ålands landmannaskola, och hade Bestyrelsen, då ärendet brådskade och Förstärkta Bestyrelsen icke för denna fråga kunde sammankallas, till ledamöter i sagda direktion kallat läneagronomen Erik Lönegren i Mariehamn samt instruktören Fridolf Sundberg från Finström, och anhöll nu Bestyrelsen, att Förstärkta Bestyrelsen, hvilken det enligt sällskapets stadgar tillkomme, att välja direktioner för sällskapet underlydande skolor, ville stadfästa berörda val, till hvilken framställning enhälligt bifölls.

§ 6.

Arbetsprogram.

Beslöts att sällskapets arbetsprogram under instundan-

vinter skulle likasom föregående år varit fallet huvudsakligen inriktas på afhållande af kurser i olika ämnen och uttalades därvid önskningsmål därom, att sådana kurser finge anordnas äfven vid den vandrande folkhögskolan samt vid folkhögskolan på Åland, där instruktör Sundberg

af lättast kunde gifvas dessa kurser.

§ 7.

Trädgårdsskötarenskola Refererades därpå för sällskapet åtgärder för åstärkande på Åland.

ande af en trädgårdsskötarenskola på Åland, och beslöts,

att låta med vidare åtgärder anstå tills nästa möte, i fall nämligen icke under tiden frågan kunnat realiseras på Åland.

§ 8.

Småbrukspremierna Det af småbrukspremieringsnämnden uppgjorda och af ordinarie fastställda.

Bestyrelsen godkända förslaget till utgifvande af premier för välskötta småbruk föredrogs och fastställdes härvid förenämnda förslag, och skulle premierna utgifvas vid morgondagens plenum.

§ 9.

Justering. Åt ordinarie Bestyrelsen uppdrogs att justera dagens protokoll.

In fidem:

Väl af direktör
för Ålands land-
skola.

År 1913 den 19 november sammanträdde Bestyrelsen för K. F. Hushållningssällskapet. Härvid tillstädeskommo ordföranden, herr Juselius, ledamoten, herr Alleen, suppleanterna, herrar Hedenberg och Nieminen, kamreraren, friherre von Troil äfvensom undertecknad sekreterare vid protokollet.

§ 1.

Justering. Protokollen för sammanträdena den 6 och 7 innevarande november upplästes i och för justering.

§ 2.

Ärenden rörande Ahlmanska skolan.

Föredrogs en längre skrivelse från föreståndaren för Ahlmanska landtmanna- och husmodersskolan i Messuby och frångick därur, att lokaldirektionen för sin del föreslog, att undervisningen i handslöjd för de manliga eleverna måtte öfverlämnas åt annan person, än trädgårdsmästaren, hvilken hittills omhändertagit denna undervisning, som dock icke kunnat anses tillfredsställande, hvarjämte förslag gjorts därom, att slöjdundervisningen skulle ombetras en person, hvilken vore såväl smed som träslöjdare, genom hvilket arrangement de nuvarande rätt afsevärda kostnaderna för reparationer af gårdens redskap och för smide kunde inbesparas. Ökningen i sällskapet utgifter för skolan komme sålunda icke att blifva särdeles stor. Då detta likväl icke mer under denna höst läte sig göra, föreslog lokaldirektionen, att slöjdundervisningen skulle öfverlämnas åt en af kommunens lämpligaste folkskollärare i slöjd, för hvilket ändamål behöfdes ett anslag om 350 mark per år.

Då andre agronomläraren vore i behof af större ledighet från de arbeten, som nu åligga honom, på det att han skulle kunna mer egna sig åt skötseln af gården, hvilken nu nästan helt och hållet ålåg föreståndaren, föreslog lokaldirektionen, att skolans och gårdens bokföring skulle uppdragas åt en särskild person, hvilken därför betingat sig en ersättning af 300 mark per år.

Då på skolan för närvarande icke funnos tillräckligt rum för andre läraren, hade lokaldirektionen varit tvungen upphylla lokal åt denne. Rum fanns icke heller för skollägenhetens arbetsledare och ej heller för den tilltänkta slöjd-

läraren och smeden. Äfven led skolan brist på elevrum,

Med anledning häraf föreslog lokaldirektionen, att den finge i uppdrag, att med det första vidtagna med uppförande af den byggnad, hvilken redan tidigare varit i princip besluten, och till hvilken äfven redan grunsten släpats. Då dennadock nu borde göras större, än hvad tidigare afsetts, anhöll lokaldirektionen, att densamma finge i uppdrag, att, innan den skrede till byggande af nu berörda hus, låta uppgöra ny ritning till detsamma.

Då dessa byggnadsarbeten komme att medföra stora utgifter för sällskapet, föreslog lokaldirektionen, att densamma måtte befullmäktigas, att å vederbörlig ort anhålla om statsunderstöd härför, och borde samtidigt härmed anhållan göras om statsunderstöd äfven för husmodersskolan, hvilken för närvarande icke åtnjöte sådant.

Då Bestyrelsen icke nu ansåg sig kunna upptaga till behandling samtliga dessa viktiga frågor, beslöts, att till nästa sammanträde uppskjuta alla andra här berörda ärenden, utom frågan om ansökan af statsunderstöd för uppförande af för skolans framtida verksamhet nödiga byggnader samt anhållan om statsanslag för husmodersskolans upprätthållande, och beslöts i detta afseende uppdraga åt lokaldirektionen för skolan, att med motiverad ansökan vända sig till vederbörlig ort, hvarvid behovet af sagda anslag borde tydligt framhållas.

Utdrag ur detta protokoll skulle lämnas åt lokaldirektionen såsom nödig fullmakt för sällskapet.

§ 3.

Högsar gård skall inspekteras för godkännande till kreatursskötselspraktikantgård. Landtbruksstyrelsens bref N:o 2664 af den 4 innevarande november föredrogs härefter och beslöts, att sällskapets sekreterare skulle å Högsar egendom besiktiga ladugården samt där anteckna de uppgifter, som Landtbruksstyrelsen i sagda bref fordrar, innan den kan godkänna Högsar såsom kreatursskötselspraktikantgård.

§ 4.

Smittosam kastning. Antecknades, att veterinär Hans Söderlund å en för ändamålet tillsatt komité's vägnar velat fästa Bestyrelsens uppmärksamhet vid behovet af upplysningsarbete för kljargörande af den smittosamma kastningens natur och skyddsmedlen mot densamma, på det att Bestyrelsen vid uppgörande af

budgeten för år 1914 blefve i tillfälle, att, om den ansåge sådant upplysningsarbete behöfligt inom sällskapets område, härför reservera nödigt belopp.

§ 5.

Frågan om landtmannaskolans lärare såsom konsulenter.

Antecknades, att direktionen för Ålands landtmannaskola tillsändt Bestyrelsen utdrag ur dess protokoll för den 14 innevarande november, hvarur framgick, att sagda direktion behandlat Bestyrelsens förfrågan, om den ville tillåta skolans lärare, att med sällskapet ingå öfverenskommelse angående utförande på sällskapets bekostnad af förrättningar såsom konsulenter i jordbruk och kreatursskötsel, men att direktionen icke velat fatta beslut i saken, utan öfverlämnat åt Landtbruksstyrelsen, att afgöra frågan.

§ 6.

Markegångstaxor.

Antecknades, att markegångstaxor för Kuopio, Twastehus, Åbo och Björneborgs, Nylands, S:t Michels och Vasa län inkommit till sällskapet.

§ 7.

Bidrag eller lån begäres till Riihimäen Talous-, Käsityö- ja Kasvitarhakoulu.

Föredrogs en skrivelse från fröken Hanna Turunen i Riihimäki, hvilken anhåller om bidrag eller byggnadslån för uppförande af nödiga lokaler för Riihimäen Talous-, Käsityö- ja Kasvitarhakoulu, och beslöts härtill svara, att hvarken bidrag eller lån för ändamålet kan från Hushållningssällskapet erhållas.

§ 8.

Hederstecken i silfver.

Antecknades, att sedan senaste sammanträde provincialläkaren i Salo, doktor E. J. Varén anhållit om hederstecken för långvarig och trogen tjänst för hans tjänarinna Linda Sofia Krook, och hade Bestyrelsen, som bekommit sagda ansökan före plenum, där föreslagit nämnda tjänarinna till erhållande af berörda utmärkelse, hvilken äfven för 10 års tjänst tilldelats henne.

§ 9.

Vaktmästaren Fredriksson begärt afsked och pension.

Efter senaste sammanträde hade sällskapets vaktmästare G. R. Fredriksson anhållit om entledigande från hans innehavande befattning äfvensom om en årlig pension, stor 1000 mark., och hade Bestyrelsen bifallit ill hans afskedsansökan och för plenum hemställt om beviljande af 300 mark i pension, hvartill äfven bifallits.

K. A. Wasastjerna Antecknades, att godseparen K. A. Wasastjerna förklarar emottager kallelsen till ledamot i Bestyrelsen. sig emottaga kallelsen till ledamot i sällskapet Bestyrelse för åren 1914 och 1915.

§ 11.

Emottagande af medal- Spärvägs- och Omnibus Aktiebolaget i Helsingfors hade jer erkännes. i skrifvelse af den 13 dennes erkänt emottagandet af mindre silfvermedalj för kontrollören Löfgren och hederstecken i silfver för vagnstäderskan Nyman, hvilket antecknades.

§ 12.

Lån och skuldsedlar. Upplästes af apotekaren A. A. Watanen och hans hustru Walla Watanen uthändigad skuldsedel å 10,000 mark mot borgen af assessorn i medicinalstyrelsen, apotekaren Hjalmar Fellman i Helsingfors och apotekaren Uno Hagberg i Tammerfors, hvilket lån tidigare beviljats apotekaren Watanen, och godkändes nu skuldsedeln.

Åt studeranden Johannes Sehested Preetzmann beviljades ett lån om 1,500 mark mot borgen af vicehäradshöfdingen Milian Malmqvist och godseparen Carl Gustafsson och godkändes samtidigt af Preetzmann afgifven skuldsedel.

§ 13.

Utanordningar. Vid sammanträdet gjorda utanordningar finnas i anordning journalen införda.

In fidem :

Vaktmästaren Fredriksson beaktat af sked och pension.

År 1913 den 6 december sammanträdde Bestyrelsen för K. F. Hushållningssällskapet. Närvarande voro härvid ordföranden, herr Juselius, ledamöterna, herrar Alléen och Fabritius, suppleanter, herr Nieminen äfvensom undertecknad sekreterare vid protokollet.

§ 1.

Justering.

Protokollet för sammanträdet den 19 sistviken november upplästes i och för justering.

§ 2.

Angående den åländska delegationen.

Från läneagronomen Erik Lönegren i Mariehamn hade inkommit en skrifvelse, däri han meddelar, att han tillsändt Bestyrelsen afskrift af det protokoll, som fördes vid ett af sällskapets sekreterare sammankalladt möte med ombud för de olika gillena på fasta Åland, för att dryfta frågan om bildande af en för alla gillena gemensam delegation, hvarjämte han anhåller om närmare underrättelser i saken, för att kunna sammankalla delegationen.

Protokollet angående upphörandet af Ålands landtmannagille och upprättandet af en delegation.

Med anledning häraf meddelade sekreteraren, att han alla redan till samtliga gillena äfvensom till läneagronomen Lönegren sändt ett exemplar af de af sällskapets förstärkta Bestyrelse fastställda stadgarna för berörda delegation äfvensom anhållit, att gillena ville så fort som möjligt utse sina ombud samt om dessa val underrätta såväl sällskapets kansli som läneagronom Lönegren, hvilken vid sagan möte erhållit i uppdrag att första gången sammankalla delegationen till konstituerande möte.

I sammanhang med denna fråga upplästes det protokoll, som vid sammanträde den 2 november 1913 upprättades, därvid af Ålands landtmannagille och af Hushållningssällskapet utsedde ombud sammankommit, för att jämte en delegerad för det svenska landbrukssällskapens förbund sammanjämka angående de misshälligheter, som uppstått mellan Ålands landtmannagille och Hushållningssällskapet. Ur detta protokoll framgick, att mötet enats om, att Ålands landtmannagilles behöflighet med dess tidigare organisation och funktion måste anses hafva upphört och att det vore önskvärdt, att en för hela fasta Åland afsedd delegation för gillena där-

städes genom sällskapet's initiativ måtte åstadkommas.

Detta önsningsmål hade nu realiserats.

§ 3.

Ahlmanska skolan rörande angelägenheter.

Föredrogs en längre skrifvelse från föreståndaren för Ahlmanska landtmanna- och husmodersskolan, agronomen Nillo J. Selin, och framgick ur sagda skrifvelse, att lokaldirektionen för sin del till Bestyrelsens pröfning velat öfverlämna ^{fyra} ~~två~~ olika förslag: ett rörande ändringar i undervisningen i slöjd för de manliga eleverna genom antagande af en skild slöjdlärare, hvilken tillika vore gårdens slöjdare och smed. Då sådan icke genast stode att fås, föreslogs, att för detta läroår en af kommunens folkskollärare, hvilken var inkommen i sådan slöjd, som här komme i fråga, skulle antagas.

Det andra förslaget gällde öfverlämnandet af bokföringen vid skolan och gården åt annan person, än andra agronomläraren, hvilken hittills omhänderhått densamma.

Det tredje förslaget angick uppförandet af en nybyggnad för att bereda rum för andre agronomläraren, slöjdläraren, fogden m. m.

Det fjärde förslaget gick ut på att å vederbörlig ort anhålla om skildt statsanslag för husmodersafdelningen vid skolan.

Uti en till sekreteraren ställd skrifvelse hade föreståndaren Selin senare meddelat, att åt sällskapet erbjudits en invid gården belägen mindre parcell om c. 2,5 hektar odlad jord, äfvensom, att han observerat en annons, däri en invid porten till Seppälä landtmannaskola belägen parcell utbjudades till salu. Priset för den förstnämnda parcellen hade tidigare uppgifvits till 2,500 mark, men hade nu sänkts till 2,000 mark.

Med anledning af dessa förslag, hvilka alla underkastades diskussion, beslöts, att lokaldirektionen skulle få antaga en skild slöjdlärare, som tillika vore slöjdare och smed på gården, mot en aflöning icke öfverstigande 1,000 mark, däri inberäknadt rum och stat. Däremot skulle någon förändring i slöjdundervisningen icke vidtagas förr än sådan person antagits. Bokföringen skulle lokaldirektionen

öfverlämnat skildt. antagen bokförare mot ett arvode af högst 300 mark per år, innefattande då denna aflöning skyldighet för bokföraren, att äfven afsluta böckerna och upprätta fullständigt bokslut. Detta arrangement skulle på försök vidtagas för detta läroår.

Hvad byggnadsarbetena beträffar, beslöts, att lokaldirektionen skulle anmodas uppgöra nya ritningar och kostnadsförslag, hvilka skulle insändas till Bestyrelsen, för att granskas. Tillika befullmäktigades lokaldirektionen ~~vidtaga~~ ^{ingifva} ~~en förberedande åtgärd~~ för ansökan om statsbidrag för byggande af för skolans verksamhet nödiga byggnader samt för husmodersskolan. Definitivt beslut i byggnadsfrågan blefve i alla händelser beroende på utgången af ansökningen om byggnadsbidrag.

Innan Bestyrelsen ville fatta beslut i frågan om inköpande af ofvan berörda tvenne parceller, skulle sekreteraren begifva sig till Seppälä och å ort och ställe besiktiga desamma, hvarefter frågan skulle änyo upptagas till behandling.

§ 4.

L. S. K:s afvelscen-
te täflingar

Föredrogs tvenne skrivelser från kreatursförädlingsföreningen L. S. K., och framgick ur desamma, att föreningen för landbrukssällskapen föreslår, att de ville ~~gen besluttigt anordna täflingar mellan afvelscentra~~, för hvilket ändamål äfven instruktion för sagda täflingar upprättats och tillsändts samtliga landbrukssällskap. Emellertid hade föreningen L. S. K. sedermera beslutit med för ändamålet begärda medel anordna dylika täflingar, och föreslogs därför, att de täflingar, som landbrukssällskapen ^{anordna}, skulle bära karaktären af förberedande ^{sådana och} att ofvanberörda instruktion för desamma skulle ^{öfverens-} stämmelsehärmed förändras.

Vid diskussionen härom beslöt ^{Bestyrelsen} i princip förena sig förslagen, men torde de icke föranleda till några åtgärder från sällskapet's sida, då inom dess verksamhetsområde icke ^{finnas} så stora besättningar, att de kunde delta i täflingarna.

§ 5.

Båtbyggnadsstipendium anslås.

Med anledning af en från fiskeriinspektören anländ skrifvelse med uppmaning till sällskapet att anslå ett stipendium åt någon inom sällskapet's område boende person, fiskare el-

ler båtbyggare. för att sätta denne i stånd att besöka den af fiskeriinspektören med statsunderstöd anordnade kursen i båtbyggnad, som vid Helsingfors båtvarf vidtager den 15 instundande januari månad, beslöts, att i skrivelser till gillen göra allmänheten uppmärksam på dessa kurser samt tillika utlofva ett bidrag om 100 mark, att utgifvas åt person från sällskapets verksamhetsområde, som antagits till dessa kurser och kunde prestera intyg öfver att harva genomgått deäamma.

§ 6.

Anslag för hemslöjdsdelegationen.

Hemslöjdsdelegationen hade i till sällskapet ställd skrivelse meddelat, att man på det möte af representanter för föreningar, hvilka företrädde slöjdintressena i landet, som på våren 1913 afhöllits, beslutit hvar tredje år afhålla liknande möten samt för förberedande af dessa äfvensom för upprätthållande af samband mellan dessa föreningar och ordnande af för den gemensamma angelägenheter tillsätta en delegation eller centralorganisation. För bestriandea af de härigenom uppkommande kostnaderna, hvilka beräknats till 3,000 mark, skulle enhvar af ofvanberörda föreningar erlägga sin andel, hvilken för Hushållningssällskapet uppgifvits till 150 mark, och anhöll delegationen om benäget meddelande därom, huruvida sällskapet ville med sagda belopp understöda förslaget. Beslöts, att ur Svahniska fonden, utgifva sagda belopp, men skulle sällskapet icke förbinda sig till vidare understöd för framtiden.

§ 7.

Anslag beviljas till arbetet för motarbetande af den smittosamma kastningen hos nötboskap.

Med anledning af en därom från komitén för motarbetande arbetet för motarbetande af den smittosamma kastningen hos nötboskap hos nötboskap. hällan beslöts från Thulinska fonden för år 1914 utgifva ett anslag om högst 300 mark till bestridande af de med upplysningsarbetet i denna fråga förbundna kostnaderna.

§ 8.

Rakennustaitos ritningar inköpas icke.

Afslogs redaktionens för Rakennustaito erbjudande att för ett pris af 15 mark tillställa sällskapet ett antal prisbelönta ritningar till landtmannabyggnader.

§ 9.

Fabritius fyllnadsborgen.

Då läneveterinären Fabritius anmodats, att förnya den fyllnadsborgen han presterat för sitt från, Hushållnings

erhållna 25,000 mark stora lån mot inteckning i hans egande gård N:o 1 vid Eriksgatan, förfrågade läneveterinären Fabritius sig om Bestyrelsen ville till borgesman i stället för kommerserådet Magnus Dahlström godkänna handlanden Fredrik Forss från Åbo stad, och beslöts härtill bifalla.

Vid behandlingen af detta ärende afträdde veterinären Fabritius från sin plats i Bestyrelsen, som äfven

§ 10.

Lärarene vid Vrethalla Sekreteraren meddelade, att Landtbruksstyrelsen enligt och Ålands landmannaskola få blifva honom gifven muntlig upplysning godkänt förslaget därom, att lärarene vid Ålands landtmannaskola skulle fungera såsom sällskapets konsulenter i jordbruk och kreatursskötsel äfvensom att något hinder icke heller mötte för ett dylikt arrangement med lärarene vid Vrethalla skola för småbruk och egna hem. Med dessa sistnämnda hade sekreteraren äfven redan öfverenskommit om berörda verksamhet och hade de godkänt sällskapets vilkor.

§ 11.

Utanordningar

Vid sammanträdet gjorda utanordningar finnas i anordningsjournalen införda.

In ridem :

År 1913 den 18 december sammanträdde Bestyrelsen för K. F. Hushållningssällskapet. Närvarande härvid voro ordföranden, herr Juselius, ledamöten herr Fabritius, suppleanterne, herrar Spoo och Nieminen, kamreraren, friherre von Troil äfvensom undertecknad sekreterare vid protokollet.

§ 1.

Justering. Det vid senaste sammanträde den 6 december tillkomna protokollet upplästes i och för justering.

§ 2.

Granskning af värdehandlingar. Genomgingos och granskades sällskapets samtliga värdehandlingar och befunnos dessa öfverensstämmande med böckerna samt säkerheterna äfven enligt Bestyrelsens åsikt fullt tillfredsätällande.

Då lånet N:o 178, stort 1,000 mark, som innehafves af kontoristen Gunnar Seranius den 5 mars blefve tioårigt, skulle han uppmanas, att, i fall han icke villesinbetaladetsamma, ingifva ny skuldförbindelse.

Åt kamreraren uppdrogs, att innan den 23 instundande mars förnya in-teckningen i gården N:o 1/4 1 i 17 kvarter af 7 stadsdelen till säkerhet för lånet N:o 42, stort 4,000 mark.

Jämlikt bestämningen i Scharlinska donationen upplästes donationsurkunden inför Bestyrelsen, då nu tre år förflutit sedan denna bestämning senast fullgjorts.

§ 3.

Skrifvelse från Tapio angående anställande af konsulent. Antecknades, att Skogsvårdsföreningen Tapio tillsändt sällskapet en skrifvelse, däri den föreslår särskilda sätt, att afhjälpa det missförhållande, att sällskapens anslag för skogsvårdens befrågande icke tillåta alla sällskap att i sin tjänst anställa egen konsulent med nödig fackmannautbildning, hvarvid i främsta rummet rekommenderas, att flere sällskap skulle gemensamt aflöna en sådan konsulent. Då detta förföringsätt, som tillämpats inom Hushållningssällskapet under flere år, icke visat sig tillfredsställande, kunde Bestyrelsen icke förena sig därom. Jämlikt tidigare beslut skulle ansökan om ökad anslag för

aflönande af egen konsulent ingifvas.

§ 4.

Westersträhle erbjuder stamböcker för nötboskap. Antecknades, att kreaturskötselskonsulenten B. Westersträhle tillsändt sällskapet ett exemplar af stambok för nötboskap jämte meddelande, att sådana böcker till ett pris af 2 mark per ex. kunna rekvireras genom honom.

§ 5.

Ambulerande handarbets-skolan flyttas till Flaka by. Sedan ordföranden för Martaföreningen i Lemland, fru Maria Donner anhållit, att sällskapets ambulerande handarbets-skola skulle förflyttas från Söderby by i samma socken till Flaka by, innan skolan öfverfördes till Hammarland, hade sekreteraren härtill bifallit å sällskapets vägnar, och godkändes denna åtgärd.

Eckerö gilles årsberättelse.

Eckerö landtmanna- och fiskaregilles berättelse öfver dess verksamhet under år 1912 föredrogs, utan att påkalla någon åtgärd.

§ 7.

"Nagu Stammens" årsberättelse.

Afvelsföreningen Nagu Stammen hade insändt sin berättelse öfver verksamheten år 1912, hvilken nu föredrogs utan att föranleda till åtgärd.

§ 8.

Kimito kontrollförenings årsberättelse.

Kimito kontrollförenings berättelse öfver dess verksamhet år 1912 föredrogs likaså utan att påkalla åtgärd.

§ 9.

Strömmingssaltning-försök afpröfvas i Helsingfors.

Föredrogs en skrifvelse från fiskeriinspektören, som meddelar, att han under senaste somrar verkställt in-läggningsförsök med strömming i nya Liverpoolsaltsorter. Då dessa redan år 1912 gifvit goda resultat, hade han äfven i år anställt liknande försök. Resultaten häraf komme att underställas kännares bedömande vid en uppvisning å Fiskeriinspektörskansliet den 18 innevarande december, och anhöll fiskeriinspektören, att sällskapets instruktör Nordberg måtte beredas tillfälle att öfvervara denna afpröfning.

Med anledning häraf hade sekreteraren redan tillskrifvit instruktör Nordberg i saken, hvarför någon åtgärd icke mer påkallades.

"Meddelanden LXXXVII 1913, Årsväxten 1913." Antecknades, att Landtbruksstyrelsen öfversänt 40 exx. af dess "Meddelanden LXXXVII 1913, Årsväxten 1913" med anhängan, att dessa måtte tillsändas sällskapet rapportörer samt därutöfver till personer och landtmannagillen enligt Bestyrelsens pröfning. Då sekreteraren allaredan afsänt dessa Meddelanden till berörda insändare af primäruppgifterna samt till ett antal gillen, föranledde skrifvelsen ej mer till åtgärd.

L. S. K:s möte i Tammerfors 30/12. 1913. Sekreteraren i afvelsföreningen L. S. K. hade i nu föredragen skrifvelse meddelat, att föreningen sammanträdde till decembetmöte i Tammerfors den 30 dennes samt att Hushållningssällskapet vore berättigadt, att till mötet sända tre röstberättigade representanter. -- Beslöt emellertid, att icke till mötet sända några ombud.

Karlssons från Norrsundvik i Kimito anhållan om biträde af skogsvårdsinstruktör afslagen. Hemmansegaren Karl Karlsson från Norrsundvik i Kimito hade anhållit om biträde af sällskapets instruktör i skogsvård, för att utstämpla fröträd å ett område, hvarifrån all skog med anledning af skifte från allmänning skulle borthuggas. Efter samråd med sällskapets konsulent i skogsvård hade sekreteraren likväl meddelat, att biträde af sällskapets funktionärer till företag, hvilka afse skogssköfving icke kan påräknas, och godkändes detta svar.

Rotfruktsodlingspokal Enligt till sällskapet inkomna uppgifter öfver resultatet. Enligt till sällskapet inkomna uppgifter öfver resultatet vid årets rotfruktsodlingspokaltäflan, hade vid de förberedande besiktningarna Vestra Saltviks landtmanna- och fiskaregille erhållit summa 720 points, Geta landtmanna- och fiskaregille 834 points och Finströms landtmannagille 906 points. Vestra Saltviks gille hade försummat att låta uppväga rotfrukterna å de utstakade arealerna, hvadan uppgifter öfver skörderesultatet därifrån icke kunnat erhållas. Inom Geta gille hade medelskörden hos de i täflan deltagande uppgått till 59,360 kg och inom Finströms gille till 71,290 kg allt per ha. Med anledning af detta slutresultat tilldelades pokalen återigen Finströms gille.

Berättelse öfver biskötselkurserna & Seppälä. Af föreståndarinnan för Ahlmanska landtmanna- och hushållningsskolan, fru Anna Uotila afgifven berättelse öfver de af henne gifna kurserna i biskötsel för personer utom skolan föredrogs utan att föranleda till åtgärd.

Finby och Östra Jomala Sekreteraren meddelade, att Finby och Östra Jomala gillens medlemsförteckning. landtmanna- och fiskaregillen insänt förteckning öfver medlemmarna inom resp. gillen.

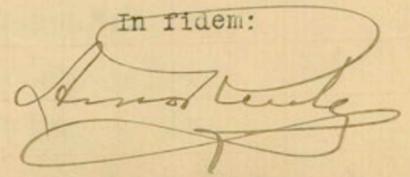
Hans Viktor Sigell Antecknades, att kyrkoherden i Hollola N. Seijes meddelat, att kyrkvaktaren och dödgrävaren i sagda socken medalj i kyrkan. Hans Viktor Sigell efter slutad Gudstjenst i kyrkan den 30 november tilldelats den af Hushållningssällskapet honom på kyrkorådets framställning beviljade mindre silvermedaljen, för hvilken kyrkoherden frambar Sigells tack.

Pargas gilles ombud i förstärkta bestyrelsen för år 1914. Antecknades, att Pargas landtmannagille till sitt ombud i sällskapets förstärkta betyrelse för år 1914 utsett bonden Johan Ehrnström.

Geta gilles ombud i äländska delegationen. Antecknades vidare, att Geta landtmanna- och fiskaregille till sina ombud i den äländska delegationen valt bönderna Albin Blomqvist från Skinnarböle och Johan Mattson från Labbnäs med bönderna A Jansson och E. E. Mattsson från Östergeta såsom suppleanter.

Eneschiöldska testamentet. Ordföranden meddelade, att arvingarna efter aflidna fröken Hildegard Eneschiöldh numera godkänt hennes testamente, hvadan detsamma nu vunnit laga kraft. De i testamentet nämnda pensionerna skulle enligt nu fattadt beslut för denna gång utgivas salunda, att deras belopp beräknades från testamentgifvarinnans dödsdag.

Anordningar. Vid sammanträdet gjorda utanordningar finnas i anordningsjournalen införda.

In fidem:

Agrikulturrekonomiska Försöksstationen:

Meddelanden till Landtmän --- 62 § 8.

Ahlmanska landtmanna- och husmodersskolan:

Andre lärartjensten:

ledigansläs--- 104 § 8.
ansökes ----- 111 § 9, 123 § 24
besättes ----- 30 § 8, 100 § 3, 111 § 9.

Anslag:

för skolan begäres --- 6 § 4,
" " beviljas --- 14 § 1, 73 § 4.
" biskötselskurs begäres --- 31 § 8, 111 § 11.

Biskötselskurs:

anslag begäres----- 31 § 8, 111 § 11.
berättelse ----- 139 § 14.

Pokföringen ändras --- 72 § 16.

Budgetförslag ----- 54 § 3.

Diverse ärenden ----- 127 § 2, 132 § 3

Inspektor ----- 8 § 4, 40 § 5.

Jääskeläinen bör kvarstå--- 42 § 14.

" uppsagt sig --- 100 § 3.

Lokaldirektionen ----- 8 § 4, 40 § 5.

Redovisning för statsanslagen --- 50 § 12.

Vesikivi antagits till andre lärare --- 100 § 3.

" ej emottagit kallelsen ----- 104 § 8.

Årsberättelse --- 76 § 8, 95 § 12.

Ahlmanska odlingslånen:

Teisko ----- 59 § 13.

Kangasala--- 77 § 13.

Allmänna ploginstruktören:

aflidit --- 70 § 11.

rekvirenter ----- 71 § 11.

statsanslaget --- 71 § 11.

Almanacksaafhandling--- 4 § 3, 29 § 2, 79 § 4, 120 § 11.

Alopekurusfrö ----- 121 § 15.

Ambulerande handarbetsskolan:

flyttas ----- 137 § 5.

inspektor ----- 8 § 4, 39 § 2.

placering och elever ----- 8 § 4, 31 § 8.

Ambulerande handarbetsskolan:

Årsberättelse ----- 113 § 13.
 Ambulerande kreatursskötareskola ----- 3 § 1, 5 § 4, 50 § 10.
 Ambulerande landtmanna- fiskare- och husmodersskola --- 5 § 4.

Anslag:

Centralförbundet ----- 94 § 5.
 Gillenas:
   ansökas ----- 16 § 3, 81 § 8.
   föreslås ----- 84 § 8.
   beviljas ----- 88 § 3.
 Hemslöjdsdelegationen ----- 134 § 6.
 L. S. K. tryckningsbidrag ----- 63 § 11.
 Marthas Åbo filialförbund ----- 53 § 2.
 Smittosam kastning ----- 134 § 7.
 Svenska landbrukssällskapens i Finland förbund ---- 42 § 13
 Tjurföreningar:
   Finnö ----- 8 § 4, 50 § 11.
   Godtby ----- 43 § 18.
   Utställningen i Åbo -- 97 § 8.
   Ålands folkhögskola --- 53 § 2.
 Arbetsprogram ----- 8 § 4, 125 § 6.
 Arvelsföreningen för Ayrshireboskap i Finland----- 94 § 8.
 Ayrshireföreningen ----- 94 § 8.

B.

Bestyrelsen:

Ledamöter väljas ----- 35 § 13.
 Suppleanter väljas ----- 35 § 14.
 Uppgift öfver sammansättningen begäres ----- 61 § 3.
 Wasastjerna, K. A. antager medlemskap ----- 130 § 10.

Biskötsel:

Anslag begäres till Seppälä ----- 31 § 8.
 Berättelse ----- 139 § 14.

Premer, Ruben:

Afskedsansökan ----- 16 § 3, 79 § 5, 87 § 1.
 Årsberättelse ----- 69 § 4.

Budgetförslag ----- 10 § 7, 54 § 4, 119 § 8
 ----- 124 § 1.

Båtbyggnadsstipendium: ----- 5 § 4, 15 § 3, 43 § 19, 71 § 12,

----- 88 § 9, 133 § 5.

C.

Carpelan, Lydia----- 30 § 8, 108 § 3, 123 § 25.

Centralförbundet:

Anslag ----- 94 § 5.
 Bokföring ----- 86 § 14, 94 § 4.
 Skogseldar ----- 46 § 3, 93 § 3.
 Skogsinventering ----- 63 § 14.
 Tabeller för byggnästaren - 47 § 5, 59 § 14.
   " " fiskerinstr.- 61 § 4.
 Årsberättelse begäres ----- 59 § 14.
 Årsbok ----- 46 § 4.

D.

Dagböcker ----- 42 § 11.
 Danskt utsäde ----- 96 § 2.

Dansson, A. L. :

Årsberättelse ----- 58 § 9.
 Reseplan ----- 74 § 5, 100 § 5.

Delegation, gillenas ----- 118 § 7, 125 § 3.

Delegation, sällskapets ----- 36 § 17.

Delegation, Ålands ----- 31 § 2, 118 § 5, 124 § 2,
 ----- 131 § 2, 139 § 18.

Det Kongelige Danske Landhusholdningsselskab ----- 96 § 2.

Donationer:

Carpelanska ----- 30 § 8, 108 § 3, 123 § 25.
 Eneschiöldhska ----- 30 § 8, 98 § 2, 103 § 4,
 ----- 108 § 2, 139 § 18.

Donationsvilkor ----- 77 § 18.

Johansson, Carl ----- 65 § 19.

K.

Karlsson, O. A. ----- 97 § 7.
 Kassainspektor ----- 8 § 4, 39 § 2.
 Kastning:
 Anslag beviljas ----- 134 § 7.
 Åtgärder för hämmande ----- 128 § 4.
 Kemiska och Frökontrollstationen:
 Anslagsfrågor ----- 4 § 1, 27 § 1, 41 § 8,
 46 § 2, 100 § 4, 113 § 2
 Gollan tjänstledighet ----- 31 § 8, 110 § 6.
 Förskott får lyftas ----- 91 § 2.
 Inspektion ----- 113 § 2.
 Inspektor ----- 8 § 3, 39 § 2.
 Årsberättelse ----- 68 § 3.
 Kimito kontrollförening:
 Stadgar ----- 43 § 16.
 Årsberättelse ----- 86 § 15, 137 § 8.
 Kimito Stammen ----- 76 § 11.
 Konsulentbefattningarna ----- 32 § 8, 118 § 6, 125 § 4
 129 § 5, 135 § 10.
 Kontrollförening:
 Kimito:
 stadgar ----- 43 § 16.
 årsberättelse ----- 86 § 15, 137 § 8.
 Kreatursskötselslärlingsgårdar:
 Haga ----- 4 § 1, 40 § 8.
 Högsar ----- 128 § 3.
 Kreatursskötselspraktikantinstitutionen:
 Lärlingar ----- 30 § 8, 103 § 5, 111 § 12
 Rapporter ----- 14 § 1, 79 § 2.
 Kungliga Svenska Landtbruksakademien ----- 5 § 3.
 Kyrklund, Emil ----- 31 § 8, 104 § 7, 112 § 14

Landtbruksstyrelsen:

Skrifvelse N:o 2196 för 1912 ----- 3 § 1.
 " N:o 2961 för 1912 ----- 3 § 1.
 " N:o 2977 för 1912 ----- 3 § 1, 40 § 8.
 " N:o 3020 för 1912 ----- 3 § 1, 40 § 7.
 " N:o 35 ----- 3 § 1, 41 § 8.
 " N:o 240 ----- 3 § 1, 46 § 2.
 " N:o 1041 ----- 13 § 1, 73 § 2.
 " N:o 1092 ----- 13 § 1, 73 § 3.
 " N:o 1090 ----- 14 § 1, 73 § 4.
 " N:o 1228 ----- 14 § 1, 79 § 2.
 " N:o 1259 ----- 27 § 1, 91 § 2.
 " N:o 1903 ----- 27 § 1, 100 § 4.
 " N:o 1640 ----- 28 § 1, 102 § 2.
 " N:o 2026 ----- 28 § 1, 102 § 3.
 " N:o 2211 ----- 28 § 1, 109 § 4.
 " N:o 2664 ----- 138 § 3.
 Meddelanden LXXXXII ----- 138 § 10.
 Landtbruksutställning, allmän ----- 32 § 8, 120 § 13.
 Landtbruksutställning i Åbo ----- 97 § 8.
 Landtmannaskola på Åland ----- 5 § 4, 15 § 3,
 28 § 1, 47 § 8,
 61 § 5, 102 § 3.
 Län:
 Afkortas ----- 99 § 1.
 Bevakas ----- 98 § 11.
 Beviljas ----- 37 § 25, 93 § 2,
 99 § 1, 107 § 14,
 112 § 16, 130 § 12.
 Borgesförbindelse ----- 134 § 9.
 Inbetalas ----- 99 § 1, 112 § 15.
 Säkerheter ----- 78 § 19.
 Länsi-Suomen Karjanjalostusyhdistys = L. S. K.:
 Afvelscentertäflingar ----- 133 § 4.
 Bidrag till stamboks tryckning ----- 15 § 3, 63 § 11.
 Förslag till stambok ----- 70 § 9.
 Intagning i stambok ----- 70 § 10.
 Möten ----- 94 § 7, 138 § 11.

Ombud vid möte -----	70 § 10.
Utställningsprogram-----	63 § 10.
Läringsgårdar i kreaturskötsel -----	4 § 1, 40 § 2,
	128 § 3
Löneförhöjning -----	53 § 2.

M.

Markegångstaxor -----	129 § 6.
Marthas Åbo filialförbund -----	53 § 2.
Medaljer: -----	
Föreslås -----	10 § 8, 19 § 4,
	20 § 5, 23 § 1,
	25 § 1, 32 § 9,
	33 § 10, 48 § 9,
	54 § 6, 74 § 6,
	78 § 7, 80 § 7,
	91 § 3, 104 § 11,
	113 § 3, ^{114 § 4,} 129 § 8.
Emottagits -----	67 § 26, 72 § 18,
	130 § 11, 139 § 16.
Medborgerlig förtjenst -----	19 § 4, 32 § 9.
	76 § 7, 113 § 3.
Medlemmar i sällskapet: -----	
Föreslås -----	21 § 6, 37 § 19.
Inväljas -----	11 § 9, 36 § 18.
Mejeriskola på Åland -----	66 § 22.
Mielck-Fabritius -----	14 § 1, 73 § 3.

N.

Nagu Stammen -----	137 § 7.
Nordberg, Karl: -----	
Formulär för tabeller -----	61 § 4.
Årsberättelse -----	65 § 18.

Nordisk Mejeritidning -----	63 § 12.
Norsk luftsälpeter -----	77 § 17.

O.

Olsson, Erik: -----	
Aflidit -----	9 § 4, 51 § 15.
Årsberättelse -----	59 § 10.
Ordförande i sällskapet -----	35 § 11.
Osuustoimintatahti -----	41 § 9.

P.

Peksala jordbruksskola -----	15 § 3, 72 § 17.
Pellervo -----	41 § 9, 110 § 7.
Pension: -----	
Fredrikssons G. R. -----	29 § 7, 129 § 9.
Wallgrens, Johanna -----	85 § 11.
Plenum -----	39 § 4, 69 § 2,
	106 §§ 11, 12.
Postbok -----	43 § 15.
Purola parcell -----	111 § 10.

R.

Rakennustaito -----	134 § 8.
Rapportörer -----	28 § 1.
Redovisning -----	4 § 2, 54 § 5.
Representanter: -----	
Egentliga Finlands Hästafvelsförbund ---	32 § 8, 123 § 23.
Etelä-Pohjanmaan Maanviljelysseura ----	30 § 8, 92 § 4.
Centralförbundet -----	15 § 3, 70 § 2.
Finska Mosskulturföreningen -----	109 § 5, 123 § 26
Fiskeriföreningen -----	5 § 4, 43 § 20

Kungliga Svenska Landbruksakademiens 100

års fest	5 § 3.
L. S. K.	90 § 10.
Plena	44 § 22, 51 § 16.
Slöjdrepsentantmöte	15 § 3, 62 § 6.
Svenska landbrukssällskapens förbund	15 § 3, 62 § 6.
Tapio	79 § 3.
Revisionsberättelse	14 § 2, 67 § 24.
Revisionskommissionen	36 §§ 15, 16.
Riihimäen Talous-, käsityö- ja kasvitarkkoulun	129 § 7.
Rotifruktodlingspokaltäflan:	
Deltagare	97 § 6, 104 § 8.
Resultatet	138 § 13.
Rouhiainen, Väinö	30 § 5, 111 § 9.

8.

Salokannel, Elin:	
Löneförhöjning	53 § 2.
Årsberättelse	64 § 16.
Skogseldar	15 § 3, 93 § 3.
Skogsplanteringar	15 § 3, 77 § 16.
Skogsvårdsförening:	
Anslag	32 § 8, 98 § 3, 122 § 22.
Finby förenings årsberättelse	77 § 15.
Skogsvårdsinstruktör:	
Ansökt af	16 § 3, 80 § 6.
Ehrnström, Ernst, antages	88 § 2.
Ehrnström, Ernst, t. f.	9 § 4, 51 § 22.
Förslag upprättas	80 § 6.
Lediganslås	64 § 14.
Olsson, Erik	9 § 4, 51 § 15.
Skogsvårdskonsulent	122 § 21, 136 § 3.
Skogsvårdsliteratur	97 § 5, 121 § 16, 122 § 19.
Skogsvårdstäflan:	
Deltagare	18 § 3, 29 § 5, 66 § 21, 77 § 14.

Deltagare	86 § 16.
Premieringsnämnd	66 § 21.
Premier tillerkännas	121 § 18.
Premier utgifvas	9 § 5, 55 § 7.
Skogsvårdsutskottet:	
Anslag begäres	64 § 14.
Instruktörsbefattning:	
lediganslås	64 § 14.
förslag upprättas	80 § 6.
Inventering af skogsmarkerna	63 § 14.
Medlemmar	8 § 4, 39 § 3.
Tapio, husbehovsförbrukning	63 § 14.
Skördeuppskattning	28 § 1, 102 § 2.
Småbruksprämiering:	
Deltagare	17 § 3, 65 § 20.
Längre mellantider	89 § 5.
Ombud	52 § 17, 65 § 20.
Premier:	
fastställas	126 § 8.
föreläs	119 § 10.
utgifvas	29 § 4.
Stadgar:	
Kimto-kontrollförenings	43 § 16.
stamböcker för nötkreatur	137 § 4.
Statskalendern	121 § 14.
Stipendier:	
Einlund, Herman	92 § 5, 121 § 17.
Kyrklund, Emil	31 § 8, 104 § 7, 112 § 14.
Strömmingssaltningförsök	137 § 9.
Sundberg, Fridolf:	
Rapporter	97 § 9, 104 § 9.
Reseplan	74 § 5, 97 § 9.
Årsberättelse	64 § 17.
Löneförhöjning	53 § 2.
Svahnska fonden	8 § 4, 47 § 6.
Svahnska lasaretsfonden	30 § 8, 94 § 9, 97 § 10.

Svenska Landtbrukssällskapens i Finland

Förbund -----	15 § 3, 42 § 13,
	50 § 13, 63 § 6.
Svenska teoretiska kreatursskötareskolan -	62 § 9, 76 § 10,
	85 § 12.
Svinskötsel -----	63 § 12.

T.

Tapio:

husbehovsförbrukning -----	47 § 7.
konsulentbefattning vid sällskapen ----	136 § 3.
Ombud -----	79 § 3.
Privatföreningar -----	67 § 7.
Tabeller -----	41 § 10.
Årsmöte -----	79 § 3.

Taxor -----	85 § 4.
-------------	---------

Testamente:

Carpelanska -----	30 § 8, 108 § 3,
	133 § 25.
Eneschiöldhska -----	30 § 8, 99 § 2,
	103 § 4, 108 § 2,
	139 § 19.

Tjurföreningar:

Finnö -----	8 § 4.
Godtby -----	43 § 18.
Kimito stammen -----	76 § 11.
Ålö -----	71 § 14.

Trädgårdsskötsel:

Kurser på Åland -----	66 § 22.
Premie åt Österlund -----	29 § 7, 100 § 6.
Trädgårdsskötareskola -----	30 § 8, 96 § 3,
	118 § 8, 126 § 7.
Varsinais-Suomen Puutaimisto O. Y. ----	45 § 25.

U.

Utdikning af sankta skogsmarker -----	97 § 7.
---------------------------------------	---------

W.

Wallgren, Gustaf -----	70 § 11.
Wallgren, Johanna -----	85 § 11.
Varsinais-Suomen Puutaimisto O. Y. ----	45 § 25.
Vesikivi, A. A. -----	100 § 3, 104 § 6.
Veterinär- och Landbohöjskolen -----	45 § 24.
Viceordförande i sällskapet -----	35 § 12.
Wårdö landtmanna- och fiskaregille -----	63 § 13.
Värdehandlingar -----	93 § 1, 136 § 2.
Växtsmör -----	28 § 1, 109 § 4.

Å.

Ålands landtmannagille -----	131 § 2.
Ålands landtmannaskola -----	5 § 4, 15 § 3,
	28 § 1, 30 § 8,
	47 § 8, 62 § 5,
	102 § 3, 125 § 5.
Åländska delegationen -----	81 § 8, 118 § 5,
	124 § 2, 131 § 2.
	139 § 19.
Ålö tjurförening -----	71 § 14.
Årsberättelser, nya formulär -----	4 § 1, 40 § 7,
	61 § 2.

Ö.

Österlund, J. G. -----	29 § 6, 100 § 6.
Östra Jomala landtmanna- och fiskaregille --	47 § 9.

Faint, mirrored text from the reverse side of the page, including a large heading 'A.' and various lines of text that are mostly illegible due to fading and bleed-through.

